

CODUL PENAL din 17 iulie 2009

([LEGEA nr. 286/2009](#))

EMITENT • **PARLAMENTUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 510 din 24 iulie 2009**

Data intrării în vigoare 01-02-2014

Formă consolidată valabilă la data 15-05-2022

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 09-01-2022 până la data de 15-05-2022

Notă CTCE Forma consolidată a [CODULUI PENAL](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009, la data de 15 Mai 2022 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: [LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012](#); [LEGEA nr. 63 din 17 aprilie 2012](#); [LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012](#); [DECIZIA nr. 265 din 6 mai 2014](#); [DECIZIA nr. 508 din 7 octombrie 2014](#); [LEGEA nr. 159 din 4 decembrie 2014](#); [DECIZIA nr. 732 din 16 decembrie 2014](#); [DECIZIA nr. 11 din 15 ianuarie 2015](#); [DECIZIA nr. 603 din 6 octombrie 2015](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016](#); [DECIZIA nr. 405 din 15 iunie 2016](#); [LEGEA nr. 151 din 13 iulie 2016](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 13 din 31 ianuarie 2017](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 14 din 5 februarie 2017](#) și respinsă de [LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017](#); [DECIZIA nr. 224 din 4 aprilie 2017](#); [DECIZIA nr. 368 din 30 mai 2017](#); [LEGEA nr. 193 din 24 iulie 2017](#); [DECIZIA nr. 518 din 6 iulie 2017](#); [LEGEA nr. 49 din 27 februarie 2018](#); [DECIZIA nr. 297 din 26 aprilie 2018](#); [DECIZIA nr. 601 din 27 septembrie 2018](#); [DECIZIA nr. 651 din 25 octombrie 2018](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 28 din 18 martie 2020](#); [LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020](#); [LEGEA nr. 228 din 2 noiembrie 2020](#); [LEGEA nr. 233 din 5 noiembrie 2020](#); [LEGEA nr. 274 din 26 noiembrie 2020](#); [LEGEA nr. 283 din 8 decembrie 2020](#); [LEGEA nr. 146 din 17 mai 2021](#); [LEGEA nr. 186 din 1 iulie 2021](#); [LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021](#); [LEGEA nr. 219 din 26 iulie 2021](#); [DECIZIA nr. 708 din 28 octombrie 2021](#); [LEGEA nr. 8 din 5 ianuarie 2022](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Notă CTCE Potrivit [art. 446](#) din prezentul cod: (1) Prezentul cod intră în vigoare la data care va fi stabilită în legea pentru punerea în aplicare a acestuia, cu excepția dispozițiilor [alin. \(2\)](#) și [alin. \(3\)](#), care intră în vigoare la 4 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului cod. (2) [Legea nr. 301/2004](#) - Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 29 iunie 2004, cu modificările ulterioare, și [Legea nr. 294/2004](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 1 iulie 2004, cu modificările ulterioare, se abrogă.

(3) În termen de 12 luni de la data publicării prezentului cod în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul va supune Parlamentului spre adoptare proiectul de lege pentru punerea în aplicare a Codului penal.

Conform [art. III din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012 modificările aduse de către [art. II](#) din același act normativ, intră în vigoare la data intrării în vigoare a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal.

Notă

Prin art. I din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 14 din 5 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 101 din 5 februarie 2017 a fost abrogată [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#) pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 92 din 1 februarie 2017.

În consecință, devin inaplicabile toate modificările și completările dispuse de art. I din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92 din 1 februarie 2017.

Prin [LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 144 din 24 februarie 2017 a fost respinsă [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 92 din 1 februarie 2017.

Partea GENERALĂ

Titlul I - Legea penală și limitele ei de aplicare
Capitolul I - Principii generale
Capitolul II - Aplicarea legii penale
Secțiunea 1 - Aplicarea legii penale în timp
Secțiunea a 2-a - Aplicarea legii penale în spațiu
Titlul II - Infracțiunea

[art. 1-14](#)
[art. 1-2](#)
[art. 3-14](#)
[art. 3-7](#)
[art. 8-14](#)
[art. 15-52](#)

Capitolul I - Dispoziții generale
Capitolul II - Cauzele justificative
Capitolul III - Cauzele de neimputabilitate
Capitolul IV - Tentativa
Capitolul V - Unitatea și pluralitatea de infracțiuni
Capitolul VI - Autorul și participanții
Titlul III - Pedepsele
Capitolul I - Categoriile pedepselor
Capitolul II - Pedepsele principale
Secțiunea 1 - Detențiunea pe viață
Secțiunea a 2-a - Închisoarea
Secțiunea a 3-a - Amenda
Capitolul III - Pedepsa accesorie și pedepsele complementare
Secțiunea 1 - Pedepsa accesorie
Secțiunea a 2-a - Pedepsele complementare
Capitolul IV - Calculul duratei pedepselor
Capitolul V - Individualizarea pedepselor
Secțiunea 1 - Dispoziții generale
Secțiunea a 2-a - Circumstanțele atenuante și
circumstanțele agravante
Secțiunea a 3-a - Renunțarea la aplicarea pedepsei
Secțiunea a 4-a - Amânarea aplicării pedepsei
Secțiunea a 5-a - Suspendarea executării pedepsei
sub supraveghere
Secțiunea a 6-a - Liberarea condiționată
Titlul IV - Măsurile de siguranță
Capitolul I - Dispoziții generale
Capitolul II - Regimul măsurilor de siguranță
Titlul V - Minoritatea
Capitolul I - Regimul răspunderii penale a minorului
Capitolul II - Regimul măsurilor educative neprivative
de libertate
Capitolul III - Regimul măsurilor educative privative
de libertate
Capitolul IV - Dispoziții comune
Titlul VI - Răspunderea penală a persoanei juridice
Capitolul I - Dispoziții generale
Capitolul II - Regimul pedepselor complementare aplicate
persoanei juridice
Capitolul III - Dispoziții comune
Titlul VII - Cauzele care înlătură răspunderea penală
Titlul VIII - Cauzele care înlătură sau modifică
executarea pedepsei
Titlul IX - Cauzele care înlătură consecințele condamnării
Titlul X - Înțelesul unor termeni sau expresii în
legea penală

[art. 15-17](#)

[art. 18-22](#)

[art. 23-31](#)

[art. 32-34](#)

[art. 35-45](#)

[art. 46-52](#)

[art. 53-106](#)

[art. 53-55](#)

[art. 56-64](#)

[art. 56-59](#)

[art. 60](#)

[art. 61-64](#)

[art. 65-70](#)

[art. 65](#)

[art. 66-70](#)

[art. 71-73](#)

[art. 74-106](#)

[art. 74](#)

[art. 75-79](#)

[art. 80-82](#)

[art. 83-90](#)

[art. 91-98](#)

[art. 99-106](#)

[art. 107-112](#)

[art. 107-108](#)

[art. 109-112](#)

[art. 113-134](#)

[art. 113-116](#)

[art. 117-123](#)

[art. 124-127](#)

[art. 128-134](#)

[art. 135-151](#)

[art. 135-137](#)

[art. 138-145](#)

[art. 146-151](#)

[art. 152-159](#)

[art. 160-164](#)

[art. 165-171](#)

[art. 172-187](#)

Partea SPECIALĂ

Titlul I - Infracțiuni contra persoanei
Capitolul I - Infracțiuni contra vieții
Capitolul II - Infracțiuni contra integrității corporale
sau sănătății
Capitolul III - Infracțiuni săvârșite asupra unui membru
de familie
Capitolul IV - Agresiuni asupra fătului
Capitolul V - Infracțiuni privind obligația de asistență
a celor în primejdie
Capitolul VI - Infracțiuni contra libertății persoanei
Capitolul VII - Traficul și exploatarea persoanelor
vulnerabile
Capitolul VIII - Infracțiuni contra libertății și
integrității sexuale
Capitolul IX - Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului
și vieții private
Titlul II - Infracțiuni contra patrimoniului

[art. 188-227](#)

[art. 188-192](#)

[art. 193-198](#)

[art. 199-200](#)

[art. 201-202](#)

[art. 203-204](#)

[art. 205-208](#)

[art. 209-217](#)

[art. 218-223](#)

[art. 224-227](#)

[art. 228-256](#)

Capitolul I - Furtul	art. 228-232
Capitolul II - Tălhăria și pirateria	art. 233-237
Capitolul III - Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	art. 238-248
Capitolul IV - Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice	art. 249-252
Capitolul V - Distrugerea și tulburarea de posesie	art. 253-256
Titlul III - Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat	art. 257-265
Capitolul I - Infracțiuni contra autorității	art. 257-261
Capitolul II - Infracțiuni privind frontiera de stat	art. 262-265
Titlul IV - Infracțiuni contra înfăptuirii justiției	art. 266-288
Titlul V - Infracțiuni de corupție și de serviciu	art. 289-309
Capitolul I - Infracțiuni de corupție	art. 289-294
Capitolul II - Infracțiuni de serviciu	art. 295-309
Titlul VI - Infracțiuni de fals	art. 310-328
Capitolul I - Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori	art. 310-316
Capitolul II - Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare	art. 317-319
Capitolul III - Falsuri în înscrisuri	art. 320-328
Titlul VII - Infracțiuni contra siguranței publice	art. 329-366
Capitolul I - Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate	art. 329-333
Capitolul II - Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice	art. 334-341
Capitolul III - Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive	art. 342-347
Capitolul IV - Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege	art. 348-351
Capitolul V - Infracțiuni contra sănătății publice	art. 352-359
Capitolul VI - Infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice	art. 360-366
Titlul VIII - Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	art. 367-384
Capitolul I - Infracțiuni contra ordinii și liniștii publice	art. 367-375
Capitolul II - Infracțiuni contra familiei	art. 376-380
Capitolul III - Infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate	art. 381-384
Titlul IX - Infracțiuni electorale	art. 385-393
Titlul X - Infracțiuni contra securității naționale	art. 394-412
Titlul XI - Infracțiuni contra capacității de luptă a forțelor armate	art. 413-437
Capitolul I - Infracțiuni săvârșite de militari	art. 413-431
Capitolul II - Infracțiuni săvârșite de militari sau de civili	art. 432-437
Titlul XII - Infracțiuni de genocid, contra umanității și de război	art. 438-445
Capitolul I - Infracțiuni de genocid și contra umanității	art. 438-439
Capitolul II - Infracțiuni de război	art. 440-445
Titlul XIII - Dispoziții finale	art. 446

Partea GENERALĂ

Titlul I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I

Principii generale

Articolul 1

Legalitatea incriminării

(1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

Articolul 2

Legalitatea sancțiunilor de drept penal

(1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 16/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 439 din 13 iunie 2017.

Capitolul II Aplicarea legii penale

Secțiunea 1 Aplicarea legii penale în timp

Articolul 3

Activitatea legii penale

Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Articolul 4

Aplicarea legii penale de dezincriminare

Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

Notă

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 651 din 25 octombrie 2018](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1083 din 20 decembrie 2018, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că soluția legislativă cuprinsă în [art. 4 din Codul penal](#), care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, este neconstituțională.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 20 decembrie 2018 - 2 februarie 2019, soluția legislativă cuprinsă în [art. 4 din Codul penal](#), care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, a fost suspendată de drept, încetându-și efectele juridice în data de 3 februarie 2019, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederii atacate.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 30/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 14 din 8 ianuarie 2016:

Stabilește că în situația unei infracțiuni de înșelăciune comise sub imperiul Codului penal din 1969, care a produs un prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei, modificarea noțiunii de "consecințe deosebit de grave" în Codul penal nu produce efectele prevăzute de [art. 4 din Codul penal](#) și nici pe cele prevăzute de [art. 3 alin. \(1\) din Legea nr. 187/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal și nu conduce la dezincriminarea infracțiunii de înșelăciune.

Decizie de admitere: [HP nr. 9/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 356 din 10 mai 2016:

Stabilește că:

1. În aplicarea dispozițiilor [art. 371 din Codul penal](#), în cazul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, pentru existența infracțiunii, violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității nu trebuie să fie comise

împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca violențele, amenințările ori atingerile grave aduse demnității, care tulbură ordinea și liniștea publică, să fie săvârșite, în public, împotriva unei persoane.

2. În ipoteza în care violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanei, care tulbură ordinea și liniștea publică, au fost comise, în public, împotriva unei singure persoane, nu operează dezincriminarea, nefiind incidente dispozițiile [art. 4 din Codul penal](#).

Decizie de respingere: [HP nr. 31/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 19 din 11 ianuarie 2016.

Articolul 5

Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei

(1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 21/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 829 din 13 noiembrie 2014:

Stabilește că dispozițiile [art. 5 alin. 1 din Codul penal](#) trebuie interpretate, inclusiv în materia prescripției răspunderii penale, în sensul că legea penală mai favorabilă este aplicabilă în cazul infracțiunilor săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 care nu au fost încă judecate definitiv, în conformitate cu [Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale](#).

(2) Dispozițiile [alin. \(1\)](#) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.

Notă

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 265 din 6 mai 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 372 din 20 mai 2014, s-a admis excepția de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile [art. 5 din Codul penal](#), constatându-se că aceste prevederi sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 20 mai 2014-3 iulie 2014, dispozițiile [art. 5 din Codul penal](#), în măsura în care permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 4 iulie 2014, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor declarate neconstituționale.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 2/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 319 din 30 aprilie 2014:

În aplicarea [art. 5 din Codul penal](#), stabilește că prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă față de instituția pedepsei.

Decizie de admitere: [HP nr. 5/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 470 din 26 iunie 2014:

În aplicarea [art. 5 din Codul penal](#), se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile.

Constată că nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare ale infracțiunii în formă continuată.

Decizie de admitere: [HP nr. 10/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 502 din 7 iulie 2014:

Stabilește că, în aplicarea [art. 5 din Codul penal](#), circumstanțele atenuante se apreciază global în funcție de incriminare și sancțiune. În situația intrării în vigoare a unei noi legi, ce aduce modificări atât cu privire la pedepse, cât și cu privire la circumstanțele atenuante, circumstanțele ca parte din instituția sancțiunii unei infracțiuni nu pot fi privite și analizate distinct față de instituția pedepsei.

Înlăturarea circumstanțelor atenuante nu aduce atingere principiului neagravării situației în propria cale de atac prevăzut în [art. 418 din Codul de procedură penală](#), atunci când în concret, pentru aceeași faptă, se stabilește o sancțiune mai puțin severă.

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 410 din 10 iunie 2015:

Stabilește că în aplicarea dispozițiilor [art. 5 din Codul penal](#), conform [Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale](#), în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care, potrivit [Codului penal](#)

[anterior](#), a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării care, conform [art. 41 alin. \(1\) din Codul penal](#), nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii și, respectiv, o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiționate, se realizează potrivit dispozițiilor [art. 15 alin. \(2\) din Legea nr. 187/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal raportat la [art. 83 alin. 1 din Codul penal anterior](#).

Decizie de admitere: [HP nr. 7/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 251 din 5 aprilie 2016:

Stabilește că, în aplicarea dispozițiilor [art. 5 din Codul penal](#), în cazul pluralității de infracțiuni constând în săvârșirea unor infracțiuni anterior datei de 1 februarie 2014, respectiv a unor infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului [Cod penal](#), pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 se va aplica legea penală mai favorabilă - identificată ca fiind legea veche sau legea nouă -, iar pentru infracțiunile săvârșite sub imperiul legii penale noi, precum și pentru tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni se va aplica legea nouă, conform [art. 3 din Codul penal](#) și [art. 10 din Legea nr. 187/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 286/2009 privind Codul penal](#).

Decizie de admitere: [HP nr. 11/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 468 din 23 iunie 2016:

Stabilește că, în aplicarea dispozițiilor [art. 5 din Codul penal](#), conform [Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014](#), în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care potrivit [Codului penal anterior](#) a fost aplicată printr-o hotărâre definitivă o pedeapsă cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei potrivit [art. 86¹ din Codul penal anterior](#) și o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este considerată legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei rezultante în urma revocării suspendării sub supraveghere se realizează conform [art. 96 alin. \(4\) și \(5\) din Codul penal](#).

Decizie de admitere: [HP nr. 12/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 481 din 13 iunie 2019:

Stabilește că, indiferent de felul pedepsei aplicate pentru infracțiunea săvârșită în cursul termenului de încercare, regimul suspendării condiționate a executării pedepsei aplicată în baza [art. 81 din Codul penal din 1969](#), ca efect al aplicării legii penale mai favorabile, printr-o hotărâre pronunțată după 1 februarie 2014, se menține și după intrarea în vigoare a [Codului penal actual](#), inclusiv sub aspectul revocării sau anulării acesteia, fiind cel prevăzut de [Codul penal din 1969](#).

Decizie de respingere: [HP nr. 9/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 497 din 3 iulie 2014.

Decizie de respingere: [HP nr. 15/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 550 din 21 iulie 2016.

Decizie de respingere: [HP nr. 4/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 255 din 12 aprilie 2017.

Articolul 6

Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei

(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 6/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 471 din 26 iunie 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit [art. 6 alin. 1 din Codul penal](#), în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximul prevăzut de lege pentru forma tentată (maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei).

Decizie de admitere: [HP nr. 8/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 473 din 27 iunie 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), stabilește că la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită nu se vor lua în considerare circumstanțele atenuante sau agravante reținute condamnatului și care apar valorificate în pedeapsa concretă, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă.

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 505 din 8 iulie 2014:

Dispozițiile [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), privitoare la legea mai favorabilă după judecarea definitivă a cauzei, sunt aplicabile și cu privire la hotărârea de condamnare pronunțată de un alt stat față de cetățenii români, dacă aceasta a fost recunoscută în procedura reglementată de [Legea nr. 302/2004](#) privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Decizie de admitere: [HP nr. 14/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 525 din 15 iulie 2014:

Stabilește că în aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă, nu se va lua în considerare cauza specială de reducere a pedepsei prevăzută de [art. 320¹ alin. 7 din Codul de procedură penală anterior](#), reținută condamnatului și valorificată în pedeapsa concretă.

Decizie de admitere: [HP nr. 15/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 546 din 23 iulie 2014:

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), pentru ipoteza unei infracțiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a [noului Cod penal](#), pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximumul special prevăzut în legea nouă pentru infracțiunea săvârșită prin luarea în considerare a dispozițiilor [art. 43 alin. \(5\) din Codul penal](#).

Decizie de admitere: [HP nr. 12/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 409 din 10 iunie 2015:

În interpretarea dispozițiilor [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), în cazul pedepselor definitive pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave potrivit [Codului penal anterior](#), determinarea maximumului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de [art. 183 din Codul penal](#), prin raportare la varianta agravată a infracțiunilor limitativ enumerate în [art. 309 din Codul penal](#).

Decizie de respingere: [HP nr. 22/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 817 din 10 noiembrie 2014.

(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiune pe viață și până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detențiunii pe viață se înlocuiește cu maximumul închisorii prevăzut pentru acea infracțiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amenda, fără a se putea depăși maximumul special prevăzut în legea nouă. Ținându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii.

(4) Măsurile educative neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta, dacă este mai favorabilă.

(5) Când legea nouă este mai favorabilă în condițiile [alin. \(1\)-\(4\)](#), pedepsele complementare și măsurile de siguranță neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta.

(6) Dacă legea nouă este mai favorabilă numai sub aspectul pedepselor complementare sau măsurilor de siguranță, acestea se execută în conținutul și limitele prevăzute de legea nouă.

(7) Când o dispoziție din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ține seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispozițiilor [alin. \(1\)-\(6\)](#).

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 1/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 349 din 13 mai 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru ipoteza unui concurs de infracțiuni, într-o primă etapă se verifică incidența dispozițiilor [art. 6 din Codul penal](#), cu privire la pedepsele individuale.

În a doua etapă se verifică dacă pedeapsa rezultantă aplicată potrivit legii vechi depășește maximumul la care se poate ajunge în baza legii noi, conform [art. 39 din Codul penal](#).

În cazul în care pedeapsa rezultantă, aplicată potrivit legii vechi, depășește maximumul la care se poate ajunge în baza [art. 39 din Codul penal](#), pedeapsa rezultantă va fi redusă la acest maxim.

În caz contrar, pedeapsa rezultantă va rămâne astfel cum a fost stabilită potrivit legii vechi.

Decizie de admitere: [HP nr. 7/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 471 din 26 iunie 2014:

În aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit [art. 6 din Codul penal](#), în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma "maximum special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită" se înțelege maximumul special prevăzut de lege pentru infracțiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracțiunea continuată.

Decizie de admitere: [HP nr. 18/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 775 din 24 octombrie 2014:

Stabilește că în aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit [art. 6 din Codul penal](#) cu referire la [art. 21 alin. \(1\), \(2\) și \(3\) din Legea nr. 187/2012](#):

- pedeapsa închisorii executabilă sau pedeapsa în cazul pluralității de infracțiuni executabilă aplicată pentru infracțiunile comise în timpul minorității al cărei quantum este până în 15 ani se va înlocui cu măsura educativă a internării într-un centru de detenție pe o perioadă egală cu durata pedepsei închisorii;

- pedeapsa executabilă sau pedeapsa în cazul pluralității de infracțiuni executabilă aplicată pentru infracțiunile comise în timpul minorității mai mare de 15 ani, însă care nu depășește 20 de ani, se va înlocui cu măsura educativă a internării într-un centru de detenție pe o perioadă de 15 ani.

Decizie de admitere: [HP nr. 3/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 380 din 2 iunie 2015:

Statuează în sensul că, în aplicarea dispozițiilor [art. 6 din Codul penal](#), stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit [Codului penal](#), condițiile recidivei

postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform [art. 44](#) raportat la [art. 39 din Codul penal](#), referitoare la pluralitatea intermediară.

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 457 din 21 iunie 2016:

Stabilește că, în aplicarea dispozițiilor [art. 6 din Codul penal](#), în cazul unei infracțiuni în formă continuată care, potrivit legii penale noi, nu mai îndeplinește condițiile de existență ale infracțiunii continuate, ci condițiile concursului de infracțiuni, instanța se raportează la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, iar nu la pedeapsa maximă ce ar rezulta prin aplicarea dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni conform legii penale noi.

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 464 din 21 iunie 2017:

Stabilește că dispozițiile [art. 6 din Codul penal](#) sunt incidente în ipoteza în care legea penală mai favorabilă a intervenit după liberarea condiționată a persoanei condamnate, iar ulterior s-a dispus executarea restului de pedeapsă, printr-o nouă hotărâre definitivă de condamnare, prin care instanța nu s-a pronunțat cu privire la aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

Articolul 7

Aplicarea legii penale temporare

(1) Legea penală temporară se aplică infracțiunii săvârșite în timpul când era în vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.

(2) Legea penală temporară este legea penală care prevede data ieșirii ei din vigoare sau a cărei aplicare este limitată prin natura temporară a situației care a impus adoptarea sa.

Secțiunea a 2-a Aplicarea legii penale în spațiu

Articolul 8

Teritorialitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României.

(2) Prin teritoriul României se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.

(3) Prin infracțiune săvârșită pe teritoriul României se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în [alin. \(2\)](#) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România.

(4) Infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul României și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii.

Articolul 9

Personalitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani.

(2) În celelalte cazuri, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă fapta este prevăzută ca infracțiune și de legea penală a țării unde a fost săvârșită ori dacă a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicției niciunui stat.

(3) Punerea în mișcare a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau, după caz, a procurorului general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Termenul în care procurorul poate emite autorizarea este de până la 30 de zile de la data solicitării autorizării și poate fi prelungit, în condițiile legii, fără ca durata totală să depășească 180 de zile.

La data de 01-02-2014 Alin. (3) al art. 9 a fost modificat de [pct. 1 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.

Notă

[Articolul II din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 1012 din 30 octombrie 2020, prevede:

Articolul II

Prin excepție de la prevederile [art. 9 din Legea nr. 286/2009](#) privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, și în aplicarea [art. 12](#)

din [Legea nr. 286/2009](#), cu modificările și completările ulterioare, pentru faptele prevăzute la [art. 218-220](#), [art. 221 alin. \(1\)-\(2¹\)](#), [art. 222¹](#), [art. 216¹](#) și [art. 374 alin. \(1\)](#) și [\(1¹\) din Legea nr. 286/2009](#), cu modificările și completările ulterioare, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română indiferent de pedeapsa prevăzută de legea română, chiar dacă fapta nu este prevăzută ca infracțiune de legea penală a țării unde aceasta a fost săvârșită.

Articolul 10

Realitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean străin sau o persoană fără cetățenie, contra statului român, contra unui cetățean român ori a unei persoane juridice române.

(2) Punerea în mișcare a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și numai dacă fapta nu face obiectul unei proceduri judiciare în statul pe teritoriul căruia s-a comis.

Articolul 11

Universalitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică și altor infracțiuni decât celor prevăzute în [art. 10](#), săvârșite în afara teritoriului țării de un cetățean străin sau o persoană fără cetățenie, care se află de bunăvoie pe teritoriul României, în următoarele cazuri:

a) s-a săvârșit o infracțiune pe care statul român și-a asumat obligația să o reprime în temeiul unui tratat internațional, indiferent dacă este prevăzută sau nu de legea penală a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă;

b) s-a cerut extrădarea sau predarea infractorului și aceasta a fost refuzată.

(2) Dispozițiile [alin. \(1\) lit. b\)](#) nu se aplică atunci când, potrivit legii statului în care s-a săvârșit infracțiunea, există o cauză care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal ori executarea pedepsei sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată.

(3) Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispozițiilor legale privitoare la recunoașterea hotărârilor străine.

Articolul 12

Legea penală și tratatele internaționale

Dispozițiile [art. 8-11](#) se aplică dacă nu se dispune altfel printr-un tratat internațional la care România este parte.

Articolul 13

Imunitatea de jurisdicție

Legea penală nu se aplică infracțiunilor săvârșite de către reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de către alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a statului român.

Articolul 14

Extrădarea

(1) Extrădarea poate fi acordată sau solicitată în temeiul unui tratat internațional la care România este parte ori pe bază de reciprocitate, în condițiile legii.

(2) Predarea sau extrădarea unei persoane în relația cu statele membre ale Uniunii Europene se acordă sau se solicită în condițiile legii.

(3) Predarea unei persoane către un tribunal penal internațional se acordă în condițiile legii.

Titlul II

Infracțiunea

Capitolul I

Dispoziții generale

Articolul 15

Trăsăturile esențiale ale infracțiunii

(1) Infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o.

(2) Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 5/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 183 din 11 martie 2016.

Articolul 16

Vinovăția

- (1)** Fapta constituie infracțiune numai dacă a fost săvârșită cu forma de vinovăție cerută de legea penală.
- (2)** Vinovăție există când fapta este comisă cu intenție, din culpă sau cu intenție depășită.
- (3)** Fapta este săvârșită cu intenție când făptuitorul:
 - a)** prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte;
 - b)** prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.
- (4)** Fapta este săvârșită din culpă, când făptuitorul:
 - a)** prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;
 - b)** nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să îl prevadă.
- (5)** Există intenție depășită când fapta constând într-o acțiune sau inacțiune intenționată produce un rezultat mai grav, care se datorează culpei făptuitorului.
- (6)** Fapta constând într-o acțiune sau inacțiune constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție. Fapta comisă din culpă constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres.

Articolul 17

Săvârșirea infracțiunii comise prin omisiune

Infracțiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârșită și prin omisiune, când:

- a)** există o obligație legală sau contractuală de a acționa;
- b)** autorul omisiunii, printr-o acțiune sau inacțiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.

Capitolul II

Cauzele justificative

Articolul 18

Dispoziții generale

- (1)** Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă există vreuna dintre cauzele justificative prevăzute de lege.
- (2)** Efectul cauzelor justificative se extinde și asupra participanților.

Articolul 19

Legitima apărare

- (1)** Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită în legitimă apărare.
- (2)** Este în legitimă apărare persoana care săvârșeste fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general, dacă apărarea este proporțională cu gravitatea atacului.
- (3)** Se prezumă a fi în legitimă apărare, în condițiile [alin. \(2\)](#), acela care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuință, încăpere, dependința sau loc împrejmuit ținând de aceasta, fără drept, prin violență, viclenie, efracție sau alte asemenea modalități nelegale ori în timpul nopții.

Articolul 20

Starea de necesitate

- (1)** Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită în stare de necesitate.
- (2)** Este în stare de necesitate persoana care săvârșeste fapta pentru a salva de la un pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel viața, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general, dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat.

Articolul 21

Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații

(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală constând în exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 19/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 590 din 5 august 2015:

Stabilește că fapta medicului angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care are calitatea de funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor [art. 175 alin. 1 lit. b teza a II-a din Codul penal](#), de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în condițiile [art. 34 alin. 2 din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003](#), nu constituie o exercitare a unui drept recunoscut de lege având ca urmare incidența dispozițiilor [art. 21 alin. 1 teza I-a din Cod penal](#).

(2) Este de asemenea justificată fapta prevăzută de legea penală constând în îndeplinirea unei obligații impuse de autoritatea competentă, în forma prevăzută de lege, dacă aceasta nu este în mod vădit ilegală.

Articolul 22

Consimțământul persoanei vătămate

(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită cu consimțământul persoanei vătămate, dacă aceasta putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol.

(2) Consimțământul persoanei vătămate nu produce efecte în cazul infracțiunilor contra vieții, precum și atunci când legea exclude efectul justificativ al acestuia.

Capitolul III Cauzele de neimputabilitate

Articolul 23

Dispoziții generale

(1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă a fost comisă în condițiile vreuneia dintre cauzele de neimputabilitate.

(2) Efectul cauzelor de neimputabilitate nu se extinde asupra participanților, cu excepția cazului fortuit.

Articolul 24

Constrângerea fizică

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.

Articolul 25

Constrângerea morală

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin amenințare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia și care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Articolul 26

Excesul neimputabil

(1) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana aflată în stare de legitimă apărare, care a depășit, din cauza tulburării sau temerii, limitele unei apărări proporționale cu gravitatea atacului.

(2) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana aflată în stare de necesitate, care nu și-a dat seama, în momentul comiterii faptei, că pricinuieste urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Articolul 27

Minoritatea făptuitorului

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de un minor, care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condițiile legale pentru a răspunde penal.

Articolul 28

Iresponsabilitatea

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-și dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale ori nu putea să le controleze, fie din cauza unei boli psihice, fie din alte cauze.

Articolul 29

Intoxicația

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-și dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale ori nu putea să le controleze, din cauza intoxicării involuntare cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive.

Articolul 30

Eroarea

(1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoștea existența unei stări, situații ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

(2) Dispozițiile [alin. \(1\)](#) se aplică și faptelor săvârșite din culpă pe care legea penală le pedepsește, numai dacă necunoașterea stării, situației ori împrejurării respective nu este ea însăși rezultatul culpei.

(3) Nu constituie circumstanță agravantă sau element circumstanțial agravant starea, situația ori împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârșirii infracțiunii.

(4) Prevederile [alin. \(1\)-\(3\)](#) se aplică în mod corespunzător și în cazul necunoașterii unei dispoziții legale extrapenale.

(5) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită ca urmare a necunoașterii sau cunoașterii greșite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în niciun fel evitată.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 31/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 19 din 11 ianuarie 2016.

Articolul 31

Cazul fortuit

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală al cărei rezultat e consecința unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

Capitolul IV Tentativa

Articolul 32

Tentativa

(1) Tentativa constă în punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul.

(2) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este consecința modului cum a fost concepută executarea.

Articolul 33

Pedepsirea tentativei

(1) Tentativa se pedepsește numai când legea prevede în mod expres aceasta.

(2) Tentativa se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea consumată, ale cărei limite se reduc la jumătate. Când pentru infracțiunea consumată legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, iar instanța s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancționează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

Articolul 34

Desistarea și împiedicarea producerii rezultatului

(1) Nu se pedepsește autorul care, înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a încunoștințat autoritățile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată, sau a împiedicat el însuși consumarea infracțiunii.

(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracțiune, se aplică pedeapsa pentru această infracțiune.

Capitolul V

Unitatea și pluralitatea de infracțiuni

Articolul 35

Unitatea infracțiunii continuate și a celei complexe

(1) Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții și împotriva aceluiași subiect pasiv, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.

Notă

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 368 din 30 mai 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL 566 din 17 iulie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din cuprinsul dispozițiilor [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) este neconstituțională.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#), republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 17 iulie 2017 - 30 august 2017, sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din cuprinsul dispozițiilor [art. 35 alin. \(1\) din Codul penal](#) a fost suspendată de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 31 august 2017, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

(2) Infracțiunea este complexă când în conținutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanțial agravant, o acțiune sau o inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 36

Pedeapsa pentru infracțiunea continuată și infracțiunea complexă

(1) Infracțiunea continuată se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, al cărei maxim se poate majora cu cel mult 3 ani în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu cel mult o treime în cazul pedepsei amenzii.

(2) Infracțiunea complexă se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune.

(3) Infracțiunea complexă săvârșită cu intenție depășită, dacă s-a produs numai rezultatul mai grav al acțiunii secundare, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea complexă consumată.

Articolul 37

Recalcularea pedepsei pentru infracțiunea continuată sau complexă

Dacă cel condamnat definitiv pentru o infracțiune continuată sau complexă este judecat ulterior și pentru alte acțiuni sau inacțiuni care intră în conținutul aceleiași infracțiuni, ținându-se seama de infracțiunea săvârșită în întregul ei, se stabilește o pedeapsă corespunzătoare, care nu poate fi mai ușoară decât cea pronunțată anterior.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 49/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 737 din 28 iulie 2021

Decizie de admitere: [RIL nr. 11/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 909 din 22 septembrie 2021:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 37 din Codul penal](#), în ipoteza în care constată existența unei condamnări definitive pentru o infracțiune continuată, instanța investită cu judecarea unor acțiuni sau inacțiuni care intră în conținutul constitutiv al aceleiași infracțiuni va proceda la recalcularea pedepsei ținând seama de infracțiunea săvârșită în întregul ei, va stabili o pedeapsă unică ce nu poate fi mai mică decât cea pronunțată anterior și va dispune anularea formelor de executare emise ca urmare a condamnării anterioare și emiterea unora noi în conformitate cu hotărârea pronunțată sau, după caz, va constata executată pedeapsa.

Articolul 38

Concursul de infracțiuni

(1) Există concurs real de infracțiuni când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană, prin acțiuni sau inacțiuni distincte, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna din

ele. Există concurs real de infracțiuni și atunci când una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea altei infracțiuni.

(2) Există concurs formal de infracțiuni când o acțiune sau o inacțiune săvârșită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conținutul mai multor infracțiuni.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 22/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 907 din 6 octombrie 2020:

Stabilește că, în cazul în care o infracțiune (A) este concurrentă atât cu infracțiunea ce reprezintă primul termen (B), cât și cu infracțiunea ce reprezintă al doilea termen (C) al unei recidive postcondamnatorii, operațiunea de stabilire a pedepsei rezultante implică aplicarea regulilor concursului de infracțiuni între pedepsele stabilite pentru infracțiunile (A) și (B), rezultantei fiindu-i aplicate ulterior regulile recidivei postcondamnatorii prin raportare la pedeapsa stabilită pentru infracțiunea (C).

Articolul 39

Pedeapsa principală în caz de concurs de infracțiuni

(1) În caz de concurs de infracțiuni, se stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte și se aplică pedeapsa, după cum urmează:

- a)** când s-au stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detențiunii pe viață;
- b)** când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;
- c)** când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 20/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 733 din 13 august 2020:

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor [art. 39 alin. \(1\) lit. c\) din Codul penal](#), în caz de concurs de infracțiuni, în ipoteza în care suma corespunzătoare unei zile-amendă stabilită pentru infracțiunile concurente este diferită, pedeapsa rezultantă se determină astfel:

- se cumulează pedeapsa amenzii celei mai grele cu sporul de o treime din totalul celorlalte amenzi stabilite;
- se determină numărul de zile-amendă, prin cumulara numărului celui mai mare al zilelor-amendă stabilite pentru o infracțiune cu sporul de o treime din totalul zilelor-amendă corespunzătoare celorlalte amenzi;
- se stabilește suma corespunzătoare unei zile-amendă, prin împărțirea cuantumului pedepsei rezultante a amenzii la numărul de zile-amendă rezultante.

d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii;

e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform [lit. b\)](#), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform [lit. c\)](#).

(2) Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 3/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 380 din 2 iunie 2015:

Statuează în sensul că, în aplicarea dispozițiilor [art. 6 din Codul penal](#), stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit [Codului penal](#), condițiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform [art. 44](#) raportat la [art. 39 din Codul penal](#), referitoare la pluralitatea intermediară.

Decizie de respingere: [HP nr. 8/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 521 din 18 iunie 2020

Decizie de admitere: [HP nr. 22/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 907 din 6 octombrie 2020:

Stabilește că, în cazul în care o infracțiune (A) este concurentă atât cu infracțiunea ce reprezintă primul termen (B), cât și cu infracțiunea ce reprezintă al doilea termen (C) al unei recidive postcondamnatorii, operațiunea de stabilire a pedepsei rezultante implică aplicarea regulilor concursului de infracțiuni între pedepsele stabilite pentru infracțiunile (A) și (B), rezultantei fiindu-i aplicate ulterior regulile recidivei postcondamnatorii prin raportare la pedeapsa stabilită pentru infracțiunea (C).

Articolul 40

Contopirea pedepselor pentru infracțiuni concurente

(1) Dacă infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracțiune concurentă, se aplică dispozițiile [art. 39](#).

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 17/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 514 din 18 mai 2021.

(2) Dispozițiile [art. 39](#) se aplică și în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat mai suferise o condamnare definitivă pentru o infracțiune concurentă.

(3) Dacă infractorul a executat integral sau parțial pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracțiunile concurente.

(4) Dispozițiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracțiuni se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

(5) În cazul contopirii pedepselor conform [alin. \(1\)-\(4\)](#) se ține seama și de pedeapsa aplicată printr-o hotărâre de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o infracțiune concurentă, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

Articolul 41

Recidiva

(1) Există recidivă când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an și până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune cu intenție sau cu intenție depășită, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare.

(2) Există recidivă și în cazul în care una dintre pedepsele prevăzute în [alin. \(1\)](#) este detențiunea pe viață.

(3) Pentru stabilirea stării de recidivă se ține seama și de hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o faptă prevăzută și de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

Articolul 42

Condamnări care nu atrag starea de recidivă

La stabilirea stării de recidivă nu se ține seama de hotărârile de condamnare privitoare la:

- a)** faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală;
- b)** infracțiunile amnistiate;
- c)** infracțiunile săvârșite din culpă.

Articolul 43

Pedeapsa în caz de recidivă

(1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 22/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 907 din 6 octombrie 2020:

Stabilește că, în cazul în care o infracțiune (A) este concurentă atât cu infracțiunea ce reprezintă primul termen (B), cât și cu infracțiunea ce reprezintă al doilea termen (C) al unei recidive postcondamnatorii, operațiunea de stabilire a pedepsei rezultante implică aplicarea regulilor concursului de infracțiuni între pedepsele stabilite pentru infracțiunile (A) și (B), rezultantei fiindu-i aplicate ulterior regulile recidivei postcondamnatorii prin raportare la pedeapsa stabilită pentru infracțiunea (C).

Decizie de respingere: [HP nr. 16/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 672 din 29 iulie 2020

(2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârșite mai multe infracțiuni concurente, dintre care cel puțin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni, iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 14/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 585 din 17 iulie 2019:

Stabilește că dispozițiile [art. 43 alin. \(2\) din Codul penal](#) presupun ca toate infracțiunile concurente să fie săvârșite după condamnarea definitivă neexecutată sau executată parțial, acestea nefiind aplicabile în ipoteza în care una dintre infracțiuni este în concurs și cu cea care constituie primul termen al recidivei.

(3) Dacă prin însumarea pedepselor în condițiile [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) s-ar depăși cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

(4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracțiunea săvârșită în stare de recidivă este detențiunea pe viață, se va executa pedeapsa detențiunii pe viață.

(5) Dacă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 15/2014](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 546 din 23 iulie 2014:

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), pentru ipoteza unei infracțiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a noului [Cod penal](#), pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracțiunea săvârșită prin luarea în considerare a dispozițiilor [art. 43 alin. \(5\) din Codul penal](#).

(6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru noua infracțiune și mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanța aplică dispozițiile [alin. \(1\)-\(5\)](#).

(7) Dispozițiile [alin. \(6\)](#) se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

Articolul 44

Pluralitatea intermediară

(1) Există pluralitate intermediară de infracțiuni când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare și până la data la care pedeapsa este executată sau considerată ca executată, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune și nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă.

(2) În caz de pluralitate intermediară, pedeapsa pentru noua infracțiune și pedeapsa anterioară se contopesc potrivit dispozițiilor de la concursul de infracțiuni.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 3/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 380 din 2 iunie 2015:

Statuează în sensul că, în aplicarea dispozițiilor [art. 6 din Codul penal](#), stabilirea pedepsei în baza legii noi, în cazul pluralității de infracțiuni care, potrivit Codului penal din 1969, presupunea reținerea stării de recidivă postcondamnatorie cu revocarea suspendării condiționate, iar, potrivit [Codului penal](#), condițiile recidivei postcondamnatorii cu privire la primul termen nu mai sunt întrunite, se determină conform [art. 44](#) raportat la [art. 39 din Codul penal](#), referitoare la pluralitatea intermediară.

Decizie de admitere: [RIL nr. 7/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 486 din 9 iunie 2020:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 44 alin. \(2\) din Codul penal](#), în cazul pluralității intermediare de infracțiuni, în ipoteza în care primul și/sau al doilea termen al pluralității intermediare este format dintr-un concurs de infracțiuni, contopirea tuturor pedepselor stabilite se realizează, în cadrul unei operațiuni unice, potrivit dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni.

Decizie de respingere: [HP nr. 8/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 521 din 18 iunie 2020.

Articolul 45

Pedepsele complementare, pedepsele accesorii și măsurile de siguranță în caz de pluralitate de infracțiuni

(1) Dacă pentru una dintre infracțiunile săvârșite s-a stabilit și o pedeapsă complementară, aceasta se aplică alături de pedeapsa principală.

(2) Când s-au stabilit mai multe pedepse complementare de natură diferită sau chiar de aceeași natură, dar cu un conținut diferit, acestea se aplică alături de pedeapsa principală.

(3) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeași natură și cu același conținut:

a) în caz de concurs de infracțiuni sau de pluralitate intermediară se aplică cea mai grea dintre acestea;

b) în caz de recidivă, partea neexecutată din pedeapsa complementară anterioară se adaugă la pedeapsa stabilită pentru noua infracțiune.

(4) În cazul condamnărilor succesive pentru infracțiuni concurente, partea din pedeapsa complementară executată până la data contopirii pedepselor principale se scade din durata pedepsei complementare aplicate pe lângă pedeapsa rezultată.

(5) Dacă pe lângă pedepsele principale au fost stabilite una sau mai multe pedepse accesorii, se aplică dispozițiile [alin. \(1\)-\(3\)](#), pedeapsa accesorie rezultată executându-se până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 18/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 1108 din 22 noiembrie 2021:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 45 alin. \(5\) din Codul penal](#), în materia tratamentului penal al concursului de infracțiuni, aplicarea pedepsei accesorii presupune stabilirea acesteia mai întâi pe lângă pedeapsa principală inițială și, apoi, pe lângă pedeapsa principală rezultantă.

(6) Măsurile de siguranță de natură diferită sau chiar de aceeași natură, dar cu un conținut diferit, luate în cazul infracțiunilor săvârșite, se cumulează.

(7) Dacă s-au luat mai multe măsuri de siguranță de aceeași natură și cu același conținut, dar pe durate diferite, se aplică măsura de siguranță cu durata cea mai mare. Măsurile de siguranță luate conform [art. 112](#) se cumulează.

Capitolul VI Autorul și participanții

Articolul 46

Autorul și coautorii

(1) Autor este persoana care săvârșește în mod nemijlocit o faptă prevăzută de legea penală.

(2) Coautori sunt persoanele care săvârșesc nemijlocit aceeași faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 47

Instigatorul

Instigator este persoana care, cu intenție, determină o altă persoană să săvârșească o faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 48

Complicele

(1) Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

(2) Este de asemenea complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârșirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârșirea faptei promisiunea nu este îndeplinită.

Articolul 49

Pedeapsa în cazul participanților

Coautorul, instigatorul și complicele la o infracțiune săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține seama de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii, precum și de dispozițiile [art. 74](#).

Articolul 50

Circumstanțe personale și reale

(1) Circumstanțele privitoare la persoana autorului sau a unui participant nu se răsfrâng asupra celorlalți.

(2) Circumstanțele privitoare la faptă se răsfrâng asupra autorului și a participanților numai în măsura în care aceștia le-au cunoscut sau le-au prevăzut.

Articolul 51

Împiedicarea săvârșirii infracțiunii

(1) Participantul nu se pedepsește dacă, înainte de descoperirea faptei, denunță săvârșirea infracțiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată, sau dacă împiedică el însuși consumarea infracțiunii.

(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul denunțării sau împiedicării constituie o altă infracțiune, participantului i se aplică pedeapsa pentru această infracțiune.

Articolul 52

Participația improprie

(1) Săvârșirea nemijlocită, cu intenție, de către o persoană a unei fapte prevăzute de legea penală la care, din culpă sau fără vinovăție, contribuie cu acte de executare o altă persoană se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenție.

(2) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenție, la săvârșirea din culpă de către o altă persoană a unei fapte prevăzute de legea penală se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenție.

(3) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenție, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăție, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune.

(4) Dispozițiile [art. 50](#) și [art. 51](#) se aplică în mod corespunzător.

Titlul III

Pedepsele

Capitolul I

Categoriile pedepselor

Articolul 53

Pedepsele principale

Pedepsele principale sunt:

- a)** detențiunea pe viață;
- b)** închisoarea;
- c)** amenda.

Articolul 54

Pedeapsa accesorie

Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării unor drepturi, din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate.

Articolul 55

Pedepsele complementare

Pedepsele complementare sunt:

- a)** interzicerea exercitării unor drepturi;
- b)** degradarea militară;
- c)** publicarea hotărârii de condamnare.

Capitolul II

Pedepsele principale

Secțiunea 1

Detențiunea pe viață

Articolul 56

Regimul detențiunii pe viață

Detențiunea pe viață constă în privarea de libertate pe durată nedeterminată și se execută potrivit legii privind executarea pedepselor.

Articolul 57

Neaplicarea detențiunii pe viață

Dacă la data pronunțării hotărârii de condamnare inculpatul a împlinit vârsta de 65 de ani, în locul detențiunii pe viață i se aplică pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani și pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă.

Articolul 58

Înlocuirea detențiunii pe viață

În cazul în care cel condamnat la pedeapsa detențiunii pe viață a împlinit vârsta de 65 de ani în timpul executării pedepsei, pedeapsa detențiunii pe viață poate fi înlocuită cu pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani și pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă, dacă a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și a făcut progrese constante și evidente în vederea reintegrării sociale.

Articolul 59

Calculul pedepsei în cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detențiunii pe viață

În cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii, perioada de detențiune executată se consideră ca parte executată din pedeapsa închisorii.

Secțiunea a 2-a Închisoarea

Articolul 60

Regimul închisorii

Închisoarea constă în privarea de libertate pe durată determinată, cuprinsă între 15 zile și 30 de ani, și se execută potrivit legii privind executarea pedepselor.

Secțiunea a 3-a Amenda

Articolul 61

Stabilirea amenzii

(1) Amenda constă în suma de bani pe care condamnatul este obligat să o plătească statului.

(2) Quantumul amenzii se stabilește prin sistemul zilelor-amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 10 lei și 500 lei, se înmulțește cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile și 400 de zile.

(3) Instanța stabilește numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei. Quantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabilește ținând seama de situația materială a condamnatului și de obligațiile legale ale condamnatului față de persoanele aflate în întreținerea sa.

La data de 01-02-2014 Alin. (3) al art. 61 a fost modificat de [pct. 2 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(4) Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între:

a) 60 și 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită numai pedeapsa amenzii;

b) 120 și 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii de cel mult doi ani;

c) 180 și 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani.

(5) Dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, iar pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda ori instanța optează pentru aplicarea acestei pedepse, limitele speciale ale zilelor-amendă se pot majora cu o treime.

(6) Frațiunile stabilite de lege pentru cauzele de atenuare sau agravare a pedepsei se aplică limitelor speciale ale zilelor-amendă prevăzute în [alin. \(4\)](#) și [alin. \(5\)](#).

Articolul 62

Amenda care însoțește pedeapsa închisorii

(1) Dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, pe lângă pedeapsa închisorii, se poate aplica și pedeapsa amenzii.

(2) Limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute în [art. 61 alin. \(4\) lit. b\)](#) și [lit. c\)](#) se determină în raport de durata pedepsei închisorii stabilite de instanță și nu pot fi reduse sau majorate ca efect al cauzelor de atenuare ori agravare a pedepsei.

(3) La stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă se va ține seama de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

Articolul 63

Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii

(1) Dacă persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare.

(2) Dacă amenda neexecutată a însoțit pedeapsa închisorii, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, care se adaugă la pedeapsa închisorii, pedeapsa astfel rezultată fiind considerată o singură pedeapsă.

(3) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, în condițiile [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#), unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare.

Articolul 64

Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității

(1) În cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile persoanei condamnate, cu consimțământul acesteia, instanța înlocuiește obligația de plată a amenzii neexecutate cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Unei zile-amendă îi corespunde o zi de muncă în folosul comunității.

(2) Dacă amenda înlocuită conform dispozițiilor [alin. \(1\)](#) a însoțit pedeapsa închisorii, obligația de muncă în folosul comunității se execută după executarea pedepsei închisorii.

(3) Coordonarea executării obligației de muncă în folosul comunității se face de serviciul de probațiune.

(4) Executarea muncii în folosul comunității dispusă în condițiile [alin. \(1\)](#) încetează prin plata amenzii corespunzătoare zilelor-amendă rămase neexecutate.

(5) Instanța înlocuiește zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunității cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, dacă:

a) persoana condamnată nu execută obligația de muncă în folosul comunității în condițiile stabilite de instanță;

b) persoana condamnată săvârșește o nouă infracțiune descoperită înainte de executarea integrală a obligației de muncă în folosul comunității. Zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunității la data condamnării definitive pentru noua infracțiune, înlocuite cu închisoarea, se adaugă la pedeapsa pentru noua infracțiune.

La data de 01-02-2014 Lit. b) a alin. (5) al art. 64 a fost modificată de [pct. 3 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(6) Dacă persoana condamnată, aflată în situația prevăzută în [alin. \(1\)](#), nu își dă consimțământul la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității, amenda neexecutată se înlocuiește cu pedeapsa închisorii conform [art. 63](#).

Capitolul III

Pedeapsa accesorie și pedepsele complementare

Secțiunea 1

Pedeapsa accesorie

Articolul 65

Conținutul și modul de executare a pedepsei accesorii a interzicerii exercitării unor drepturi

(1) Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute la [art. 66 alin. \(1\) lit. a\), b\) și d\)-o\)](#), a căror exercitare a fost interzisă de instanță ca pedeapsă complementară.

La data de 01-02-2014 Alin. (1) al art. 65 a fost modificat de [pct. 4 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(2) În cazul detențiunii pe viață, pedeapsa accesorie constă în interzicerea de către instanță a exercitării drepturilor prevăzute la [art. 66 alin. \(1\) lit. a\)-o\)](#) sau a unora dintre acestea.

La data de 01-02-2014 Alin. (2) al art. 65 a fost modificat de [pct. 4 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(3) Pedepsa accesorie a interzicerii exercitării unor drepturi se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 29/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 63 din 30 ianuarie 2020:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 65 alin. \(3\) din Codul penal](#), stabilește că: aplicarea pedepselor accesorii constând în interzicerea drepturilor prevăzute de [art. 66 alin. \(1\) lit. a\), b\) și d\)-o\) din Codul penal](#), a căror exercitare a fost interzisă de instanță ca pedeapsă complementară, nu este posibilă în cazul dispunerii unei soluții de condamnare la pedeapsa amenzii.

(4) În cazul detențiunii pe viață, pedeapsa accesorie având conținutul prevăzut la [art. 66 alin. \(1\) lit. c\)](#) se pune în executare la data liberării condiționate sau după ce pedeapsa a fost considerată ca executată.

La data de 01-02-2014 Alin. (4) al art. 65 a fost modificat de [pct. 4 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Secțiunea a 2-a Pedepsele complementare

Articolul 66

Conținutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi

(1) Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi:

- a)** dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice;
- b)** dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat;
- c)** dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României;
- d)** dreptul de a alege;
- e)** drepturile părintești;
- f)** dreptul de a fi tutore sau curator;
- g)** dreptul de a ocupa funcția, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii;
- h)** dreptul de a deține, purta și folosi orice categorie de arme;
- i)** dreptul de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță;
- j)** dreptul de a părăsi teritoriul României;
- k)** dreptul de a ocupa o funcție de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public;
- l)** dreptul de a se afla în anumite localități stabilite de instanță;
- m)** dreptul de a se afla în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță;
- n)** dreptul de a comunica cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracțiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanță, ori de a se apropia de acestea;

- o)** dreptul de a se apropia de locuința, locul de muncă, școala sau alte locuri unde victima desfășoară activități sociale, în condițiile stabilite de instanța de judecată.
- (2)** Când legea prevede interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică, instanța dispune interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) și lit. b).
- (3)** Interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) și lit. b) se dispune cumulativ.
- (4)** Pedeapsa prevăzută în alin. (1) lit. c) nu se va dispune atunci când există motive întemeiate de a crede că viața persoanei expulzate este pusă în pericol ori că persoana va fi supusă la tortură sau alte tratamente inumane ori degradante în statul în care urmează a fi expulzată.
- (5)** Când dispune interzicerea unuia dintre drepturile prevăzute în alin. (1) lit. n) și lit. o), instanța individualizează în concret conținutul acestei pedepse, ținând seama de împrejurările cauzei.

Articolul 67

Aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi

- (1)** Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.
- (2)** Aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită.
- (3)** Interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu se aplică în cazul în care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Articolul 68

Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi

- (1)** Executarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi începe:
- a)** de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii;
 - b)** de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;
 - c)** după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate.
- (2)** În cazul în care s-a dispus liberarea condiționată, interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României se execută la data liberării.
- (3)** Dacă se dispune revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea, pentru alte motive decât săvârșirea unei noi infracțiuni, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data revocării sau înlocuirii se va executa după executarea pedepsei închisorii.

Articolul 69

Degradarea militară

- (1)** Pedeapsa complementară a degradării militare constă în pierderea gradului și a dreptului de a purta uniformă de la data rămânerei definitive a hotărârii de condamnare.
- (2)** Degradarea militară se aplică în mod obligatoriu condamnaților militari în activitate, în rezervă sau în retragere, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea mai mare de 10 ani sau detențiunea pe viață.
- (3)** Degradarea militară poate fi aplicată condamnaților militari în activitate, în rezervă sau în retragere pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea de cel puțin 5 ani și de cel mult 10 ani.

Articolul 70

Publicarea hotărârii definitive de condamnare

- (1)** Publicarea hotărârii definitive de condamnare se poate dispune când, ținând seama de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana condamnatului, instanța apreciază că publicarea va contribui la prevenirea săvârșirii altor asemenea infracțiuni.
- (2)** Hotărârea de condamnare se publică în extras, în forma stabilită de instanță, într-un cotidian local sau național, o singură dată.
- (3)** Publicarea hotărârii definitive de condamnare se face pe cheltuiala persoanei condamnate, fără a se dezvălui identitatea altor persoane.

Capitolul IV

Calculul duratei pedepselor

Articolul 71

Durata executării

- (1) Durata executării pedepsei privative de libertate se socotește din ziua în care condamnatul a început executarea hotărârii definitive de condamnare.
- (2) Ziua în care începe executarea pedepsei și ziua în care încetează se socotesc în durata executării.
- (3) Perioada în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, se află bolnav în spital intră în durata executării, în afară de cazul în care și-a provocat în mod voit boala, iar această împrejurare se constată în cursul executării pedepsei.
- (4) Permisunile de ieșire din penitenciar, acordate condamnatului conform legii de executare a pedepselor, intră în durata executării pedepsei.

Articolul 72

Computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate

- (1) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii pronunțate. Scăderea se face și atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în același timp ori în mod separat, pentru mai multe infracțiuni concurente, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive.
- (2) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade și în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă.
- (3) În cazul amenzii care însoțește pedeapsa închisorii, perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii.

Articolul 73

Computarea pedepselor și măsurilor preventive executate în afara țării

- (1) În cazul infracțiunilor săvârșite în condițiile [art. 8](#), [art. 9](#), [art. 10](#) sau [art. 11](#), partea din pedeapsă, precum și durata măsurilor preventive privative de libertate executate în afara teritoriului țării se scad din durata pedepsei aplicate pentru aceeași infracțiune în România.
- (2) Dispozițiile [alin. \(1\)](#) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care pedeapsa executată în afara țării este amenda.

Capitolul V Individualizarea pedepselor

Secțiunea 1 Dispoziții generale

Articolul 74

Criteriile generale de individualizare a pedepsei

- (1) Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:
 - a) împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
 - b) starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
 - c) natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii;
 - d) motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
 - e) natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului;
 - f) conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal;
 - g) nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.
- (2) Când pentru infracțiunea săvârșită legea prevede pedepse alternative, se ține seama de criteriile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și pentru alegerea uneia dintre acestea.

Secțiunea a 2-a Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante

Articolul 75

Circumstanțe atenuante

- (1) Următoarele împrejurări constituie circumstanțe atenuante legale:

a) săvârșirea infracțiunii sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoții, determinată de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violență, printr-o atingere gravă a demnității persoanei sau printr-o altă acțiune ilicită gravă;

b) depășirea limitelor legitimei apărări;

c) depășirea limitelor stării de necesitate.

d) acoperirea integrală a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în cursul urmăririi penale sau al judecății, până la primul termen de judecată, dacă făptuitorul nu a mai beneficiat de această circumstanță într-un interval de 5 ani anterior comiterii faptei. Circumstanța atenuantă nu se aplică în cazul săvârșirii următoarelor infracțiuni: contra persoanei, furt calificat, tâlhărie, piraterie, fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice, ultraj, ultraj judiciar, purtare abuzivă, infracțiuni contra siguranței publice, infracțiuni contra sănătății publice, infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate, contra securității naționale, contra capacității de luptă a forțelor armate, infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, a infracțiunilor privind frontiera de stat a României, a infracțiunilor la legislația privind prevenirea și combaterea terorismului, a infracțiunilor de corupție, infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, a celor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, a infracțiunilor privitoare la nerespectarea regimului materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, materialelor nucleare sau al altor materii radioactive, privind regimul juridic al drogurilor, privind regimul juridic al precursorilor de droguri, privind regimul juridic al substanțelor dopante, a celor privind spălarea banilor, privind activitățile aeronautice civile și cele care pot pune în pericol siguranța zborurilor și securitatea aeronautică, privind protecția martorilor, privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, a celor privind traficul de organe, țesuturi sau celule de origine umană, privind prevenirea și combaterea pornografiei și a celor la regimul adopțiilor.

La data de 27-08-2021 Litera d) din Alineatul (1) , Articolul 75 , Secțiunea a 2-a , Capitolul V , Titlul III , Partea GENERALĂ a fost modificată de [Articolul VII din LEGEA nr. 219 din 26 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 739 din 28 iulie 2021](#)

(2) Pot constitui circumstanțe atenuante judiciare:

a) eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii;

b) împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului.

Articolul 76

Efectele circumstanțelor atenuante

(1) În cazul în care există circumstanțe atenuante, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc cu o treime.

(2) Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, în cazul reținerii circumstanțelor atenuante se aplică pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

(3) Reducerea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanțelor atenuante reținute.

Articolul 77

Circumstanțe agravante

Următoarele împrejurări constituie circumstanțe agravante:

a) săvârșirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună;

b) săvârșirea infracțiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante;

c) săvârșirea infracțiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri;

d) săvârșirea infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor;

e) săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze;

f) săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație voluntară cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracțiunii;

g) săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de situația prilejuită de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgență;

h) săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.

Articolul 78

Efectele circumstanțelor agravante

(1) În cazul în care există circumstanțe agravante, se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăși o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special.

(2) Majorarea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanțelor agravante reținute.

Articolul 79

Concursul între cauze de atenuare sau de agravare

(1) Când în cazul aceleiași infracțiuni sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect reducerea pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la tentativă, circumstanțe atenuante și cazuri speciale de reducere a pedepsei, în această ordine.

(2) Dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabilește prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la circumstanțe agravante, infracțiune continuată, concurs sau recidivă.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 69/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 42 din 14 ianuarie 2021

(3) Când în cazul aceleiași infracțiuni sunt incidente una sau mai multe cauze de reducere a pedepsei și una sau mai multe cauze de majorare a pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc conform [alin. \(1\)](#), după care limitele de pedeapsă rezultate se majorează conform [alin. \(2\)](#).

Secțiunea a 3-a Renunțarea la aplicarea pedepsei

Articolul 80

Condițiile renunțării la aplicarea pedepsei

(1) Instanța poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) infracțiunea săvârșită prezintă o gravitate redusă, având în vedere natura și întinderea urmărilor produse, mijloacele folosite, modul și împrejurările în care a fost comisă, motivul și scopul urmărit;

b) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea unei pedepse ar fi inoportună din cauza consecințelor pe care le-ar avea asupra persoanei acestuia.

(2) Nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă:

a) infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepția cazurilor prevăzute în [art. 42 lit. a\)](#) și [lit. b\)](#) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;

b) față de același infractor s-a mai dispus renunțarea la aplicarea pedepsei în ultimii 2 ani anteriori datei comiterii infracțiunii pentru care este judecat;

c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților;

d) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 5 ani.

La data de 01-02-2014 Lit. d) a alin. (2) al art. 80 a fost modificată de [pct. 6 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(3)În caz de concurs de infracțiuni, renunțarea la aplicarea pedepsei se poate dispune dacă pentru fiecare infracțiune concurentă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#).

Articolul 81

Avertismentul

(1)Când dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, instanța aplică infractorului un avertisment.

(2)Avertismentul constă în prezentarea motivelor de fapt care au determinat renunțarea la aplicarea pedepsei și atenționarea infractorului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni.

(3)În caz de concurs de infracțiuni se aplică un singur avertisment.

Articolul 82

Anularea și efectele renunțării la aplicarea pedepsei

(1)Persoana față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită.

(2)Renunțarea la aplicarea pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărâre.

(3)Dacă în termen de 2 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei se descoperă că persoana față de care s-a luat această măsură săvârșise anterior rămânerei definitive a hotărârii o altă infracțiune, pentru care i s-a stabilit o pedeapsă chiar după expirarea acestui termen, renunțarea la aplicarea pedepsei se anulează și se stabilește pedeapsa pentru infracțiunea care a atras inițial renunțarea la aplicarea pedepsei, aplicându-se apoi, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

La data de 01-02-2014 Art. 82 a fost modificat de [pct. 7 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Secțiunea a 4-a Amânarea aplicării pedepsei

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 12 iunie 2019:

Stabilește că în cazul anulării amânării aplicării unei pedepse, urmate de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante, termenul de supraveghere, stabilit potrivit dispozițiilor [art. 92 din Codul penal](#), se calculează de la data rămânerei definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante.

Articolul 83

Condițiile amânării aplicării pedepsei

(1)Instanța poate dispune amânarea aplicării pedepsei, stabilind un termen de supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a)pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani;

b)infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepția cazurilor prevăzute în [art. 42 lit. a\)](#) și [lit. b\)](#) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;

Notă

Decizie de admitere - [HP nr. 24/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 860 din 1 noiembrie 2017:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 83 alin. \(1\) lit. b\) din Codul penal](#) și [art. 88 alin. \(3\) din Codul penal](#) stabilește că:

În ipoteza săvârșirii unei noi infracțiuni intenționate în termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse, atât pronunțarea soluției de condamnare pentru noua infracțiune, cât și revocarea amânării aplicării pedepsei anterioare sunt obligatorii.

- c)** infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității;
 - d)** în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.
- (2)** Nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este de 7 ani sau mai mare sau dacă infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților.
- (3)** Amânarea aplicării pedepsei închisorii atrage și amânarea aplicării amenzii care însoțește pedeapsa închisorii în condițiile [art. 62](#).
- (4)** Sunt obligatorii prezentarea motivelor care au determinat amânarea aplicării pedepsei și atenționarea infractorului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligațiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

La data de 01-02-2014 Alin. (4) al art. 83 a fost modificat de [pct. 8 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 84

Termenul de supraveghere

- (1)** Termenul de supraveghere este de 2 ani și se calculează de la data rămânării definitive a hotărârii prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei.
- (2)** Pe durata termenului de supraveghere, persoana față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte măsurile de supraveghere și să execute obligațiile ce îi revin, în condițiile stabilite de instanță.

Articolul 85

Măsurile de supraveghere și obligațiile

- (1)** Pe durata termenului de supraveghere, persoana față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:
 - a)** să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;
 - b)** să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
 - c)** să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea;
 - d)** să comunice schimbarea locului de muncă;
 - e)** să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.
- (2)** Instanța poate impune persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei să execute una sau mai multe dintre următoarele obligații:
 - a)** să urmeze un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională;
 - b)** să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității, pe o perioadă cuprinsă între 30 și 60 de zile, în condițiile stabilite de instanță, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabilește prin legea de executare a pedepselor;
 - c)** să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate;
 - d)** să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;
 - e)** să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracțiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanță, ori să nu se apropie de acestea;
 - f)** să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță;
 - g)** să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanță;

- h)** să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nicio categorie de arme;
 - i)** să nu părăsească teritoriul României fără acordul instanței;
 - j)** să nu ocupe sau să nu exercite funcția, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii.
- (3)** Pentru stabilirea obligației prevăzute la [alin. \(2\) lit. b\)](#), instanța va consulta informațiile puse la dispoziție periodic de către serviciul de probațiune cu privire la posibilitățile concrete de executare existente la nivelul serviciului de probațiune și la nivelul instituțiilor din comunitate.

La data de 01-02-2014 Alin. (3) al art. 85 a fost modificat de [pct. 9 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

- (4)** Când stabilește obligația prevăzută la [alin. \(2\) lit. e\)-g\)](#), instanța individualizează, în concret, conținutul acestei obligații, ținând seama de împrejurările cauzei.

La data de 01-02-2014 Alin. (4) al art. 85 a fost modificat de [pct. 9 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

- (5)** Persoana supravegheată trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 86

Supravegherea

- (1)** Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în [art. 85 alin. \(1\) lit. c\)-e\)](#) se comunică serviciului de probațiune.
- (2)** Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în [art. 85 alin. \(2\) lit. a\)-c\)](#) și [alin. \(5\)](#) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în [art. 85 alin. \(2\) lit. d\)-j\)](#) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.
- (3)** Serviciul de probațiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligațiilor prevăzute în [art. 85 alin. \(2\) lit. a\)-d\)](#), într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.
- (4)** Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:
- a)** au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;
 - b)** persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile ce îi revin;
 - c)** persoana supravegheată nu a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 87

Modificarea sau încetarea obligațiilor

- (1)** Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate șanse sporite de îndreptare.
- (2)** Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, atunci când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 88

Revocarea amânării aplicării pedepsei

- (1)** Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei.
- (2)** În cazul când, până la expirarea termenului de supraveghere, persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei, afară de cazul când persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească.

(3) Dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei. Pedepsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni.

Notă

Decizie de admitere - [HP nr. 24/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 860 din 1 noiembrie 2017:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 83 alin. \(1\) lit. b\) din Codul penal](#) și [art. 88 alin. \(3\) din Codul penal](#) stabilește că:

În ipoteza săvârșirii unei noi infracțiuni intenționate în termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse, atât pronunțarea soluției de condamnare pentru noua infracțiune, cât și revocarea amânării aplicării pedepsei anterioare sunt obligatorii.

(4) Dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă, instanța poate menține sau revoca amânarea aplicării pedepsei. În cazul revocării, dispozițiile [alin. \(3\)](#) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 89

Anularea amânării aplicării pedepsei

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana supravegheată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus amânarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, amânarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În caz de concurs de infracțiuni, instanța poate dispune amânarea aplicării pedepsei rezultante dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în [art. 83](#). Dacă se dispune amânarea aplicării pedepsei, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerei definitive a hotărârii prin care s-a pronunțat anterior amânarea aplicării pedepsei.

Articolul 90

Efectele amânării aplicării pedepsei

(1) Persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei nu i se mai aplică pedeapsa și nu este supusă niciunei decăderi, interdicții sau incapacități ce ar putea decurge din infracțiunea săvârșită, dacă nu a săvârșit din nou o infracțiune până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea amânării și nu s-a descoperit o cauză de anulare.

(2) Amânarea aplicării pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărâre.

Secțiunea a 5-a Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

Articolul 91

Condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani;

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 4/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 211 din 16 martie 2020:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 91 alin. \(1\) lit. a\)](#) și [alin. \(3\) din Codul penal](#), când pedeapsa amenzii se adaugă pedepsei închisorii, amenda penală se execută, chiar dacă executarea pedepsei închisorii a fost suspendată sub supraveghere.

b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepția cazurilor prevăzute în [art. 42](#) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;

c) infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității;

d) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum

și de posibilitățile sale de îndreptare, instanța apreciază că aplicarea pedepsei este suficientă și, chiar fără executarea acesteia, condamnatul nu va mai comite alte infracțiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată.

(2) Când pedeapsa închisorii este însoțită de pedeapsa amenzii aplicate în condițiile [art. 62](#), amenda se execută chiar dacă executarea pedepsei închisorii a fost suspendată sub supraveghere.

(3) Nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă:

a) pedeapsa aplicată este numai amenda;

b) aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată;

c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților.

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 4/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 211 din 16 martie 2020:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 91 alin. \(1\) lit. a\)](#) și [alin. \(3\) din Codul penal](#), când pedeapsa amenzii se adaugă pedepsei închisorii, amenda penală se execută, chiar dacă executarea pedepsei închisorii a fost suspendată sub supraveghere.

(4) Este obligatorie prezentarea motivelor pe care s-a întemeiat condamnarea, precum și a celor ce au determinat suspendarea executării pedepsei și atenționarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligațiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

Articolul 92

Termenul de supraveghere

(1) Durata suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie termen de supraveghere pentru condamnat și este cuprinsă între 2 și 4 ani, fără a putea fi însă mai mică decât durata pedepsei aplicate.

(2) Termenul de supraveghere se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunțat suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a rămas definitivă.

(3) Pe durata termenului de supraveghere condamnatul trebuie să respecte măsurile de supraveghere și să execute obligațiile ce îi revin, în condițiile stabilite de instanță.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 12 iunie 2019:

Stabilește că în cazul anulării amânării aplicării unei pedepse, urmate de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante, termenul de supraveghere, stabilit potrivit dispozițiilor [art. 92 din Codul penal](#), se calculează de la data rămânării definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante.

Articolul 93

Măsurile de supraveghere și obligațiile

(1) Pe durata termenului de supraveghere, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:

a) să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;

b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;

c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;

d) să comunice schimbarea locului de muncă;

e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

(2) Instanța impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligații:

a) să urmeze un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională;

b) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate;

c) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;

d) să nu părăsească teritoriul României, fără acordul instanței.

(3) Pe parcursul termenului de supraveghere, condamnatul va presta o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă cuprinsă între 60 și 120 de zile, în condițiile stabilite de instanță, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabilește prin legea de executare a pedepselor.

(4) Pentru stabilirea conținutului obligației prevăzute la [alin. \(3\)](#), instanța va consulta informațiile puse la dispoziție periodic de către serviciul de probațiune cu privire la posibilitățile concrete de executare existente la nivelul serviciului de probațiune și la nivelul instituțiilor din comunitate.

La data de 01-02-2014 Alin. (4) al art. 93 a fost modificat de [pct. 10 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(5) Condamnatul trebuie să îndeplinească integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 94

Supravegherea condamnatului

(1) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în [art. 93 alin. \(1\) lit. c\)-e\)](#) se comunică serviciului de probațiune.

(2) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în [art. 93 alin. \(2\) lit. a\)](#) și [lit. b\)](#), [alin. \(3\)](#) și [alin. \(5\)](#) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în [art. 93 alin. \(2\) lit. c\)](#) și [lit. d\)](#) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(3) Serviciul de probațiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligațiilor prevăzute în [art. 93 alin. \(2\) lit. a\)](#) și [lit. b\)](#), precum și [alin. \(3\)](#) într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(4) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:

- a)** au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;
- b)** persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile care îi revin;
- c)** persoana supravegheată nu a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 95

Modificarea sau încetarea obligațiilor

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului șanse mai mari de îndreptare.

(2) Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 96

Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse ori stabilite de lege, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei.

(2) Dacă până la expirarea termenului de supraveghere persoana supravegheată nu îndeplinește integral obligațiile civile stabilite prin hotărâre, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei, afară de cazul în care persoana dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească.

(3) Dacă pedeapsa amenzii care a însoțit pedeapsa închisorii în condițiile [art. 62](#) nu a fost executată și a fost înlocuită cu pedeapsa închisorii potrivit [art. 63 alin. \(2\)](#) sau [art. 64 alin. \(5\)](#) și [alin. \(6\)](#), instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei, la care se adaugă pedeapsa închisorii care a înlocuit amenda.

(4) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere cel condamnat a săvârșit o nouă infracțiune, descoperită până la împlinirea termenului și pentru care s-a pronunțat o condamnare la pedeapsa

închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă suspendarea și dispune executarea pedepsei.

(5) Pedeapsa principală pentru noua infracțiune se stabilește și se execută, după caz, potrivit dispozițiilor referitoare la recidivă sau la pluralitatea intermediară.

(6) Dacă infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă, instanța poate menține sau revoca suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. În cazul revocării, dispozițiile [alin. \(1\)](#), [alin. \(4\)](#) și [alin. \(5\)](#) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 97

Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, suspendarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În caz de concurs de infracțiuni sau pluralitate intermediară, instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei rezultante, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în [art. 91](#). Dacă se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerei definitive a hotărârii de condamnare prin care s-a pronunțat anterior suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Articolul 98

Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) În cazul în care condamnatul nu a săvârșit o nouă infracțiune descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere și nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată.

La data de 01-02-2014 Alin. (1) al art. 98 a fost modificat de [pct. 11 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(2) Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere nu produce efecte asupra măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare.

Secțiunea a 6-a Liberarea condiționată

Articolul 99

Condițiile liberării condiționate în cazul detențiunii pe viață

(1) Liberarea condiționată în cazul detențiunii pe viață poate fi dispusă, dacă:

- a)** cel condamnat a executat efectiv 20 de ani de detențiune;
- b)** cel condamnat a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei;
- c)** cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;
- d)** instanța are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate.

(2) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiționate și atenționarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune, dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori dacă nu va executa obligațiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.

(3) De la data liberării condiționate, condamnatul este supus unui termen de supraveghere de 10 ani.

Articolul 100

Condițiile liberării condiționate în cazul pedepsei închisorii

(1) Liberarea condiționată în cazul închisorii poate fi dispusă, dacă:

- a)** cel condamnat a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani;
- b)** cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis;

- c)** cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;
- d)** instanța are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate.
- (2)** În cazul condamnatului care a împlinit vârsta de 60 de ani, se poate dispune liberarea condiționată, după executarea efectivă a jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii ce nu depășește 10 ani, sau a cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în [alin. \(1\) lit. b\)-d\)](#).
- (3)** În calculul fracțiunilor de pedeapsă prevăzute în [alin. \(1\)](#) se ține seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz, liberarea condiționată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puțin jumătate din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depășește 10 ani, și a cel puțin două treimi, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.
- (4)** În calculul fracțiunilor de pedeapsă prevăzute în [alin. \(2\)](#) se ține seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz, liberarea condiționată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puțin o treime din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depășește 10 ani, și a cel puțin jumătate, când pedeapsa este mai mare de 10 ani.
- (5)** Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiționate și atenționarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune, dacă va mai comite infracțiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligațiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.
- (6)** Intervalul cuprins între data liberării condiționate și data împlinirii duratei pedepsei constituie termen de supraveghere pentru condamnat.

Articolul 101

Măsurile de supraveghere și obligațiile

- (1)** Dacă restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării este de 2 ani sau mai mare, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere:
- a)** să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;
 - b)** să primească vizitele persoanei desemnate cu supravegherea sa;
 - c)** să anunțe, în prealabil, orice schimbare a locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile;
 - d)** să comunice schimbarea locului de muncă;
 - e)** să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.
- (2)** În cazul prevăzut în [alin. \(1\)](#), instanța poate impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligații:
- a)** să urmeze un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională;
 - b)** să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate;
 - c)** să nu părăsească teritoriul României;
 - d)** să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță;
 - e)** să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanții la săvârșirea infracțiunii sau cu alte persoane, stabilite de instanță, ori să nu se apropie de acestea;
 - f)** să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanță;
 - g)** să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nicio categorie de arme.
- (3)** Obligațiile prevăzute în [alin. \(2\) lit. c\)-g\)](#) pot fi impuse în măsura în care nu au fost aplicate în conținutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi.
- (4)** Când stabilește obligația prevăzută la [alin. \(2\) lit. d\)-f\)](#), instanța individualizează, în concret, conținutul acestei obligații, ținând seama de împrejurările cauzei.

La data de 01-02-2014 Alin. (4) al art. 101 a fost modificat de [pct. 12 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(5) Măsurile de supraveghere și obligațiile prevăzute în [alin. \(2\) lit. a](#)) și [lit. b](#)) se execută din momentul acordării liberării, pe o perioadă egală cu o treime din durata termenului de supraveghere, dar nu mai mult de 2 ani, iar obligațiile prevăzute în [alin. \(2\) lit. c\)-g](#)) se execută pe toată durata termenului de supraveghere.

(6) Abrogat.

La data de 01-02-2014 Alin. (6) al art. 101 a fost abrogat de [pct. 13 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 102

Supravegherea condamnatului

(1) Pe durata supravegherii, datele prevăzute în [art. 101 alin. \(1\) lit. c\)-e](#)) se comunică serviciului de probațiune.

(2) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în [art. 101 alin. \(2\) lit. a](#)) și [lit. b](#)) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în [art. 101 alin. \(2\) lit. c\)-g](#)) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(3) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în [art. 101 alin. \(2\) lit. d](#)) și [lit. e](#)) poate fi realizată și printr-un sistem electronic de supraveghere, în condițiile prevăzute de legea specială.

(4) Pe durata supravegherii, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:

a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;

b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile ce îi revin.

Articolul 103

Modificarea sau încetarea obligațiilor

(1) Dacă pe durata supravegherii au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului șanse mai mari de reintegrare socială.

(2) Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 104

Revocarea liberării condiționate

(1) Dacă pe durata supravegherii persoana condamnată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse, instanța revocă liberarea și dispune executarea restului de pedeapsă.

(2) Dacă după acordarea liberării cel condamnat a săvârșit o nouă infracțiune, care a fost descoperită în termenul de supraveghere și pentru care s-a pronunțat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă liberarea și dispune executarea restului de pedeapsă. Pedeapsa pentru noua infracțiune se stabilește și se execută, după caz, potrivit dispozițiilor de la recidivă sau pluralitate intermediară.

(3) Dispozițiile [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se aplică în mod corespunzător și în cazul liberării condiționate din executarea pedepsei detențiunii pe viață.

Articolul 105

Anularea liberării condiționate

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la acordarea liberării, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, liberarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 10/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 500 din 12 iunie 2020:

Stabilește că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 105 alin. \(1\) din Codul penal](#), sintagma „dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la acordarea liberării” vizează atât situația infracțiunilor săvârșite anterior liberării condiționate și descoperite după acordarea liberării condiționate, până la împlinirea termenului de supraveghere, cât și situația infracțiunilor săvârșite anterior liberării condiționate și descoperite anterior liberării condiționate.

(2)În cazul în care, în raport de pedeapsa rezultată, sunt îndeplinite condițiile prevăzute în [art. 99](#) sau [art. 100](#), instanța poate acorda liberarea condiționată. Dacă s-a dispus liberarea, termenul de supraveghere se calculează de la data acordării primei liberări.

(3)Când, după anulare, instanța dispune executarea pedepsei rezultante, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data anulării liberării se va executa după executarea pedepsei închisorii.

Articolul 106

Efectele liberării condiționate

În cazul în care condamnatul nu a săvârșit o nouă infracțiune descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea liberării condiționate și nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată.

La data de 01-02-2014 Art. 106 a fost modificat de [pct. 14 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Titlul IV Măsurile de siguranță Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 107

Scopul măsurilor de siguranță

(1)Măsurile de siguranță au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală.

(2)Măsurile de siguranță se iau față de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată.

(3)Măsurile de siguranță se pot lua și în situația în care făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă.

Articolul 108

Categoriile măsurilor de siguranță

Măsurile de siguranță sunt:

- a)**obligarea la tratament medical;
- b)**internarea medicală;
- c)**interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii;
- d)**confiscarea specială.
- e)**confiscarea extinsă.

La data de 22-04-2012 Lit. e) a art. 108 a fost introdusă de [pct. 1 al art. II din LEGEA nr. 63 din 17 aprilie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 258 din 19 aprilie 2012.](#)

Capitolul II Regimul măsurilor de siguranță

Articolul 109

Obligarea la tratament medical

(1)Dacă făptuitorul, din cauza unei boli, inclusiv cea provocată de consumul cronic de alcool sau de alte substanțe psihoactive, prezintă pericol pentru societate, poate fi obligat să urmeze un tratament medical până la însănătoșire sau până la obținerea unei ameliorări care să înlătore starea de pericol.

(2)Când persoana față de care s-a luat această măsură nu urmează tratamentul, se poate dispune internarea medicală.

(3) Dacă persoana obligată la tratament este condamnată la o pedeapsă privativă de libertate, tratamentul se efectuează și în timpul executării pedepsei.

Articolul 110

Internarea medicală

Când făptuitorul este bolnav psihic, consumator cronic de substanțe psihoactive sau suferă de o boală infectocontagioasă și prezintă pericol pentru societate, se poate lua măsura internării într-o unitate sanitară de specialitate, până la însănătoșire sau până la obținerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol.

Articolul 111

Interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii

(1) Când făptuitorul a săvârșit fapta datorită incapacității, nepregătirii sau altor cauze care îl fac inapt pentru ocuparea unei anumite funcții, pentru exercitarea unei profesii sau meserii ori pentru desfășurarea unei alte activități, se poate lua măsura interzicerii exercitării dreptului de a ocupa acea funcție ori de a exercita acea profesie, meserie sau activitate.

(2) Măsura de siguranță poate fi revocată la cerere, după trecerea unui termen de cel puțin un an, dacă se constată că temeiurile care au impus luarea ei au încetat. O nouă cerere nu se poate face decât după trecerea unui termen de cel puțin un an de la data respingerii cererii anterioare.

Articolul 112

Confiscarea specială

(1) Sunt supuse confiscării speciale:

- a)** bunurile produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală;
- b)** bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;
- c)** bunurile folosite, imediat după săvârșirea faptei, pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori a produsului obținut, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;
- d)** bunurile care au fost date pentru a determina săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală sau pentru a răsplăti pe făptuitor;
- e)** bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia;
- f)** bunurile a căror deținere este interzisă de legea penală.

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 10/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 472 din 11 iunie 2019:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 112 alin. \(1\) lit. f\) din Codul penal](#), [art. 342 alin. \(6\) din Codul penal](#) și [art. 549[^]1 din Codul de procedură penală](#), stabilește următoarele:

În cazul faptei prevăzute de [art. 342 alin. \(6\) din Codul penal](#), cu privire la care s-a dispus o soluție de clasare întemeiată pe dispozițiile [art. 16 alin. \(1\) lit. b\) teza a II-a din Codul de procedură penală](#), arma și muniția intră sub incidența confiscării speciale, în temeiul [art. 112 alin. \(1\) lit. f\) din Codul penal](#), în procedura reglementată de [art. 549[^]1 din Codul de procedură penală](#), în ipoteza în care făptuitorul nu a depus arma și muniția la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă.

(2) În cazul prevăzut în [alin. \(1\) lit. b\)](#) și [lit. c\)](#), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce și de contribuția bunului la aceasta. Dacă bunurile au fost produse, modificate sau adaptate în scopul săvârșirii faptei prevăzute de legea penală, se dispune confiscarea lor în întregime.

(3) În cazurile prevăzute în [alin. \(1\) lit. b\)](#) și [lit. c\)](#), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu aparțin infractorului, iar persoana căreia îi aparțin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se va confisca echivalentul în bani al acestora, cu aplicarea dispozițiilor [alin. \(2\)](#).

(4) Dispozițiile [alin. \(1\) lit. b\)](#) nu se aplică în cazul faptelor săvârșite prin presă.

(5) Dacă bunurile supuse confiscării potrivit [alin. \(1\) lit. b\)-e\)](#) nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora.

(6) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea, cu excepția bunurilor prevăzute în [alin. \(1\) lit. b\)](#) și [lit. c\)](#).

Articolul 112¹

Confiscarea extinsă

(1) Sunt supuse confiscării și alte bunuri decât cele prevăzute la [art. 112](#), când față de o persoană se dispune condamnarea pentru o faptă susceptibilă să îi procure un folos material și pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 4 ani sau mai mare, instanța își formează convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale. Convingerea instanței se poate baza inclusiv pe disproporția dintre veniturile licite și averea persoanei.

La data de 05-11-2020 Alineatul (1) din Articolul 112¹, Capitolul II, Titlul IV, Partea GENERALĂ a fost modificat de [Articolul I din LEGEA nr. 228 din 2 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1019 din 02 noiembrie 2020](#)

(2) Confiscarea extinsă se dispune asupra bunurilor dobândite de persoana condamnată într-o perioadă de 5 ani înainte și, dacă este cazul, după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanței. Confiscarea extinsă poate fi dispusă și asupra bunurilor transferate către terți, dacă aceștia știau sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului a fost evitarea confiscării.

La data de 05-11-2020 Alineatul (2) din Articolul 112¹, Capitolul II, Titlul IV, Partea GENERALĂ a fost modificat de [Articolul I din LEGEA nr. 228 din 2 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1019 din 02 noiembrie 2020](#)

(3) Pentru aplicarea dispozițiilor [alin. \(2\)](#) se va ține seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terț unui membru al familiei sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul.

(4) Prin bunuri, conform prezentului articol, se înțelege și sumele de bani.

(5) La stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobândite se vor avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor și cheltuielile făcute de persoana condamnată, membrii familiei acesteia.

(6) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora.

(7) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea.

(8) Confiscarea nu poate depăși valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la [alin. \(2\)](#), care excedează nivelului veniturilor licite ale persoanei condamnate.

La data de 22-04-2012 Art. 112¹ a fost introdus de [pct. 2 al art. II din LEGEA nr. 63 din 17 aprilie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 258 din 19 aprilie 2012.](#)

Notă

*) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 11 din 15 ianuarie 2015](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 9 februarie 2015, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 112¹ alin. \(2\) lit. a\) din Codul penal](#), constatându-se că acestea sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a [Legii nr. 63/2012](#) pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată](#) în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. Prin urmare, în intervalul 9 februarie 2015-25 martie 2015, dispozițiile [art. 112¹ alin. \(2\) lit. a\) din Codul penal](#), în măsura în care confiscarea extinsă se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a [Legii nr. 63/2012](#) pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a [Legii nr. 286/2009](#) privind

Codul penal, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 26 martie 2015, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor declarate neconstituționale.

Titlul V

Minoritatea

Capitolul I

Regimul răspunderii penale a minorului

Articolul 113

Limitele răspunderii penale

- (1)** Minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu răspunde penal.
- (2)** Minorul care are vârsta între 14 și 16 ani răspunde penal numai dacă se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.
- (3)** Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani răspunde penal potrivit legii.

Articolul 114

Consecințele răspunderii penale

- (1)** Față de minorul care, la data săvârșirii infracțiunii, avea vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani se ia o măsură educativă neprivativă de libertate.
- (2)** Față de minorul prevăzut în [alin. \(1\)](#) se poate lua o măsură educativă privativă de libertate în următoarele cazuri:
 - a)** dacă a mai săvârșit o infracțiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracțiunii pentru care este judecat;
 - b)** atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detențiunea pe viață.

Articolul 115

Măsurile educative

- (1)** Măsurile educative sunt neprivative de libertate sau privative de libertate.
 - 1.** Măsurile educative neprivative de libertate sunt:
 - a)** stagiul de formare civică;
 - b)** supravegherea;
 - c)** consemnarea la sfârșit de săptămână;
 - d)** asistarea zilnică.
 - 2.** Măsurile educative privative de libertate sunt:
 - a)** internarea într-un centru educativ;
 - b)** internarea într-un centru de detenție.
- (2)** Alegerea măsurii educative care urmează să fie luată față de minor se face, în condițiile [art. 114](#), potrivit criteriilor prevăzute în [art. 74](#).

Articolul 116

Referatul de evaluare

- (1)** În vederea efectuării evaluării minorului, potrivit criteriilor prevăzute în [art. 74](#), instanța va solicita serviciului de probațiune întocmirea unui referat care va cuprinde și propuneri motivate referitoare la natura și durata programelor de reintegrare socială pe care minorul ar trebui să le urmeze, precum și la alte obligații ce pot fi impuse acestuia de către instanță.
- (2)** Referatul de evaluare privind respectarea condițiilor de executare a măsurii educative sau a obligațiilor impuse se întocmește de către serviciul de probațiune în toate cazurile în care instanța dispune asupra măsurii educative ori asupra modificării sau încetării executării obligațiilor impuse, cu excepția situației prevăzute la [art. 126](#), când acesta va fi întocmit de către centrul educativ ori de detenție.

La data de 01-02-2014 Alin. (2) al art. 116 a fost modificat de [pct. 15 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Capitolul II

Regimul măsurilor educative neprivative de libertate

Articolul 117

Stagiul de formare civică

(1) Măsura educativă a stagiului de formare civică constă în obligația minorului de a participa la un program cu o durată de cel mult 4 luni, pentru a-l ajuta să înțeleagă consecințele legale și sociale la care se expune în cazul săvârșirii de infracțiuni și pentru a-l responsabiliza cu privire la comportamentul său viitor.

(2) Organizarea, asigurarea participării și supravegherea minorului, pe durata cursului de formare civică, se fac sub coordonarea serviciului de probațiune, fără a afecta programul școlar sau profesional al minorului.

Articolul 118

Supravegherea

Măsura educativă a supravegherii constă în controlarea și îndrumarea minorului în cadrul programului său zilnic, pe o durată cuprinsă între două și 6 luni, sub coordonarea serviciului de probațiune, pentru a asigura participarea la cursuri școlare sau de formare profesională și prevenirea desfășurării unor activități sau intrarea în legătură cu anumite persoane care ar putea afecta procesul de îndreptare a acestuia.

Articolul 119

Consemnarea la sfârșit de săptămână

(1) Măsura educativă a consemnării la sfârșit de săptămână constă în obligația minorului de a nu părăsi locuința în zilele de sâmbătă și duminică, pe o durată cuprinsă între 4 și 12 săptămâni, afară de cazul în care, în această perioadă, are obligația de a participa la anumite programe ori de a desfășura anumite activități impuse de instanță.

(2) Supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probațiune.

Articolul 120

Asistarea zilnică

(1) Măsura educativă a asistării zilnice constă în obligația minorului de a respecta un program stabilit de serviciul de probațiune, care conține orarul și condițiile de desfășurare a activităților, precum și interdicțiile impuse minorului.

(2) Măsura educativă a asistării zilnice se ia pe o durată cuprinsă între 3 și 6 luni, iar supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probațiune.

Articolul 121

Obligații ce pot fi impuse minorului

(1) Pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate, instanța poate impune minorului una sau mai multe dintre următoarele obligații:

- a)** să urmeze un curs de pregătire școlară sau formare profesională;
- b)** să nu depășească, fără acordul serviciului de probațiune, limita teritorială stabilită de instanță;
- c)** să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță;
- d)** să nu se apropie și să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanții la săvârșirea infracțiunii ori cu alte persoane stabilite de instanță;
- e)** să se prezinte la serviciul de probațiune la datele fixate de acesta;
- f)** să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală.

(2) Când stabilește obligația prevăzută în [alin. \(1\) lit. d](#)), instanța individualizează, în concret, conținutul acestei obligații, ținând seama de împrejurările cauzei.

(3) Supravegherea executării obligațiilor impuse de instanță se face sub coordonarea serviciului de probațiune.

(4) Pe durata executării măsurii educative neprivative de libertate, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:

- a)** au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;
- b)** persoana supravegheată nu respectă condițiile de executare a măsurii educative sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile ce îi revin.

Articolul 122

Modificarea sau încetarea obligațiilor

(1) Dacă, pe parcursul supravegherii, au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligații, fie sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, instanța dispune modificarea obligațiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate șanse mai mari de îndreptare.

(2) Instanța dispune încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le-a impus, când apreciază că menținerea acestora nu mai este necesară.

Articolul 123

Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate

(1) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credință, condițiile de executare a măsurii educative sau a obligațiilor impuse, instanța dispune:

a) prelungirea măsurii educative, fără a putea depăși maximum prevăzut de lege pentru aceasta;

b) înlocuirea măsurii luate cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă;

c) înlocuirea măsurii luate cu internarea într-un centru educativ, în cazul în care, inițial, s-a luat măsura educativă neprivativă de libertate cea mai severă, pe durata sa maximă.

(2) În cazurile prevăzute în [alin. \(1\) lit. a\)](#) și [lit. b\)](#), dacă nici de această dată nu sunt respectate condițiile de executare a măsurii educative sau a obligațiilor impuse, instanța înlocuiește măsura educativă neprivativă de libertate cu măsura internării într-un centru educativ.

(3) Dacă minorul aflat în executarea unei măsuri educative neprivative de libertate săvârșește o nouă infracțiune sau este judecat pentru o infracțiune concurentă săvârșită anterior, instanța dispune:

a) prelungirea măsurii educative luate inițial, fără a putea depăși maximum prevăzut de lege pentru aceasta;

b) înlocuirea măsurii luate inițial cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă;

c) înlocuirea măsurii luate inițial cu o măsură educativă privativă de libertate.

(4) În cazurile prevăzute în [alin. \(1\) lit. a\)](#) și [lit. b\)](#), precum și în [alin. \(3\) lit. a\)](#) și [lit. b\)](#), instanța poate impune noi obligații în sarcina minorului ori sporește condițiile de executare a celor existente.

Capitolul III

Regimul măsurilor educative privative de libertate

Articolul 124

Internarea într-un centru educativ

(1) Măsura educativă a internării într-un centru educativ constă în internarea minorului într-o instituție specializată în recuperarea minorilor, unde va urma un program de pregătire școlară și formare profesională potrivit aptitudinilor sale, precum și programe de reintegrare socială.

(2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între unu și 3 ani.

(3) Dacă în perioada internării minorul săvârșește o nouă infracțiune sau este judecat pentru o infracțiune concurentă săvârșită anterior, instanța poate menține măsura internării într-un centru educativ, prelungind durata acesteia, fără a depăși maximum prevăzut de lege, sau o poate înlocui cu măsura internării într-un centru de detenție.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 17/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 958 din 19 octombrie 2020:

Stabilește că, în aplicarea dispozițiilor [art. 124 alin. \(3\) din Codul penal](#), în cazul înlocuirii măsurii educative a internării într-un centru educativ cu măsura internării într-un centru de detenție, fiind incidentă ipoteza concursului de infracțiuni, se scade din durata măsurii educative a internării într-un centru de detenție perioada executării măsurii educative a internării într-un centru educativ.

(4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însușirea cunoștințelor școlare și profesionale și a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puțin jumătate din durata internării, instanța poate dispune:

a) înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani;

b) liberarea din centrul educativ, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani.

(5) Odată cu înlocuirea sau liberarea instanța impune respectarea uneia sau mai multora dintre obligațiile prevăzute în [art. 121](#) până la împlinirea duratei măsurii internării.

(6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credință, condițiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligațiile impuse, instanța revine asupra înlocuirii sau liberării și dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru educativ.

(7) În cazul săvârșirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracțiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani și față de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru educativ cu măsura asistării zilnice, instanța revine asupra înlocuirii și dispune:

- a)** executarea restului rămas din durata măsurii internării inițiale, cu posibilitatea prelungirii duratei acesteia până la maximum prevăzut de lege;
- b)** internarea într-un centru de detenție.

Articolul 125

Internarea într-un centru de detenție

(1) Măsura educativă a internării într-un centru de detenție constă în internarea minorului într-o instituție specializată în recuperarea minorilor, cu regim de pază și supraveghere, unde va urma programe intensive de reintegrare socială, precum și programe de pregătire școlară și formare profesională potrivit aptitudinilor sale.

(2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între 2 și 5 ani, afară de cazul în care pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea de 20 de ani sau mai mare ori detențiunea pe viață, când internarea se ia pe o perioadă cuprinsă între 5 și 15 ani.

(3) Dacă în perioada internării minorul săvârșește o nouă infracțiune sau este judecat pentru o infracțiune concurentă săvârșită anterior, instanța prelungește măsura internării, fără a depăși maximum prevăzut în [alin. \(2\)](#), determinat în raport cu pedeapsa cea mai grea dintre cele prevăzute de lege pentru infracțiunile săvârșite. Din durata măsurii educative se scade perioada executată până la data hotărârii.

(4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însușirea cunoștințelor școlare și profesionale și a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puțin jumătate din durata internării, instanța poate dispune:

- a)** înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani;
- b)** liberarea din centrul de detenție, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani.

(5) Odată cu înlocuirea sau liberarea, instanța impune respectarea uneia sau mai multora dintre obligațiile prevăzute în [art. 121](#), până la împlinirea duratei măsurii internării.

(6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credință, condițiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligațiile impuse, instanța revine asupra înlocuirii sau liberării și dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru de detenție.

(7) În cazul săvârșirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracțiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani și față de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru de detenție cu măsura asistării zilnice, instanța revine asupra înlocuirii și dispune:

- a)** executarea restului rămas din durata măsurii internării într-un centru de detenție;
- b)** prelungirea duratei acestei internări în condițiile prevăzute în [alin. \(3\)](#).

Articolul 126

Schimbarea regimului de executare

Dacă în cursul executării unei măsuri educative privative de libertate persoana internată, care a împlinit vârsta de 18 ani, are un comportament prin care influențează negativ sau împiedică procesul de recuperare și reintegrare a celorlalte persoane internate, instanța poate dispune continuarea executării măsurii educative într-un penitenciar.

Articolul 127

Calculul duratei măsurilor educative

În cazul măsurilor educative privative de libertate, dispozițiile [art. 71-73](#) se aplică în mod corespunzător.

Capitolul IV Dispoziții comune

Articolul 128

Efectele cauzelor de atenuare și agravare

În cazul infracțiunilor săvârșite în timpul minorității, cauzele de atenuare și agravare sunt avute în vedere la alegerea măsurii educative și produc efecte între limitele prevăzute de lege pentru fiecare măsură educativă.

Articolul 129

Pluralitatea de infracțiuni

(1) În caz de concurs de infracțiuni săvârșite în timpul minorității se stabilește și se ia o singură măsură educativă pentru toate faptele, în condițiile [art. 114](#), ținând seama de criteriile prevăzute în [art. 74](#).

(2) În cazul săvârșirii a două infracțiuni, dintre care una în timpul minorității și una după majorat, pentru infracțiunea comisă în timpul minorității se ia o măsură educativă, iar pentru infracțiunea săvârșită după majorat se stabilește o pedeapsă, după care:

a) dacă măsura educativă este neprivativă de libertate, se execută numai pedeapsa;

b) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu cel puțin o pătrime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârșirii infracțiunii comise după majorat;

Notă

Prin [DECIZIA nr. 601 din 27 septembrie 2018](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1057 din 13 decembrie 2018, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma „cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor [art. 129 alin. \(2\) lit. b\) din Codul penal](#) este neconstituțională.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 13 decembrie 2018 - 26 ianuarie 2019, sintagma „cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor [art. 129 alin. \(2\) lit. b\) din Codul penal](#) a fost suspendată de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 27 ianuarie 2019, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

c) dacă pedeapsa aplicată pentru infracțiunea săvârșită după majorat este detențiunea pe viață, se execută numai această pedeapsă;

d) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este amenda, se execută măsura educativă, a cărei durată se majorează cu cel mult 6 luni, fără a depăși maximumul prevăzut de lege pentru aceasta.

(3) În cazul prevăzut în [alin. \(2\) lit. b\)](#), din durata pedepsei aplicate se scade ceea ce s-a executat din momentul săvârșirii infracțiunii comise după majorat până la data judecării.

(4) În cazul săvârșirii după majorat a două sau mai multor infracțiuni concurente se aplică mai întâi regulile referitoare la concursul de infracțiuni, după care se face aplicarea dispozițiilor [alin. \(2\)](#).

(5) Pedeapsa stabilită potrivit dispozițiilor [alin. \(2\) lit. b\)](#) nu poate face obiectul amânării aplicării pedepsei sau al suspendării executării sub supraveghere.

Notă

Decizie de admitere - [HP nr. 2/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 192 din 15 martie 2016:

Stabilește că, în ipoteza infracțiunilor concurente săvârșite în timpul minorității, judecate separat, durata măsurii educative neprivative de libertate, dispusă pentru o infracțiune concurentă și executată, nu se scade din durata măsurii educative neprivative sau privative de libertate, dar va fi avută în vedere la alegerea și stabilirea sancțiunii conform [art. 129 alin. \(1\) din Codul penal](#).

Articolul 130

Descoperirea unei infracțiuni săvârșite în timpul minorității

Dacă pe durata termenului de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, al suspendării sub supraveghere ori al liberării condiționate se descoperă că persoana supravegheată mai săvârșise o infracțiune în timpul minorității pentru care s-a luat, chiar după expirarea acestui termen, o măsură educativă privativă de libertate, amânarea, suspendarea sau liberarea se anulează, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile [art. 129 alin. \(2\)-\(4\)](#).

Articolul 131

Prescripția răspunderii penale a minorilor
Termenele de prescripție a răspunderii penale, prevăzute în [art. 154](#), se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârșirii infracțiunii erau minori și se întrerup sau se suspendă în condițiile prevăzute de lege pentru majori.

Articolul 132

Prescripția executării măsurilor educative

- (1)** Măsurile educative neprivative de libertate se prescriu într-un termen de 2 ani de la data rămânării definitive a hotărârii prin care au fost luate.
- (2)** Măsurile educative privative de libertate se prescriu într-un termen egal cu durata măsurii educative luate, dar nu mai puțin de 2 ani.
- (3)** Termenele de prescripție a executării măsurilor educative se întrerup și se suspendă în condițiile prevăzute de lege pentru majori.
- (4)** În cazul înlocuirii măsurilor educative, executarea se prescrie în raport cu măsura educativă mai grea și curge de la data rămânării definitive a hotărârii prin care s-a dispus înlocuirea.

Articolul 133

Efectele măsurilor educative

Măsurile educative nu atrag interdicții, decăderi sau incapacități.

Articolul 134

Minorul devenit major

- (1)** Dispozițiile prezentului titlu se aplică și majorilor care, la data săvârșirii infracțiunii, aveau vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani.
- (2)** Când, la data pronunțării hotărârii prin care s-a luat o măsură educativă privativă de libertate, infractorul a împlinit vârsta de 18 ani, instanța, ținând seama de posibilitățile sale de îndreptare, de vârsta acestuia, precum și de celelalte criterii prevăzute în [art. 74](#), poate dispune executarea măsurii educative într-un penitenciar.

Titlul VI

Răspunderea penală a persoanei juridice

Capitolul I

Dispoziții generale

Articolul 135

Condițiile răspunderii penale a persoanei juridice

- (1)** Persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice.
- (2)** Instituțiile publice nu răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat.
- (3)** Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte.

Articolul 136

Pedepsele aplicabile persoanei juridice

- (1)** Pedepsele aplicabile persoanei juridice sunt principale și complementare.
- (2)** Pedepsa principală este amenda.
- (3)** Pedepsele complementare sunt:
 - a)** dizolvarea persoanei juridice;
 - b)** suspendarea activității sau a uneia dintre activitățile persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;
 - c)** închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani;
 - d)** interzicerea de a participa la procedurile de achiziții publice pe o durată de la unu la 3 ani;
 - e)** plasarea sub supraveghere judiciară;
 - f)** afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare.

Articolul 137

Stabilirea amenzii pentru persoana juridică

- (1)**Amenda constă în suma de bani pe care persoana juridică este condamnată să o plătească statului.
- (2)**Cuantumul amenzii se stabilește prin sistemul zilelor-amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 100 și 5.000 lei, se înmulțește cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile și 600 de zile.
- (3)**Instanța stabilește numărul zilelor-amendă ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ținând seama de cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, respectiv de valoarea activului patrimonial în cazul altor persoane juridice, precum și de celelalte obligații ale persoanei juridice.

Notă

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 708 din 28 octombrie 2021](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1160 din 7 decembrie 2021, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că dispozițiile [art. 137 alin. \(3\) teza a doua](#), cu referire la sintagma „cifra de afaceri”, din Codul penal sunt neconstituționale. Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#), republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. Prin urmare, începând cu data de 7 decembrie 2021, dispozițiile [art. 137 alin. \(3\) teza a doua](#), cu referire la sintagma „cifra de afaceri”, din Codul penal se suspendă de drept, urmând să-și înceteze efectele juridice începând cu data 21 ianuarie 2022, dacă legiuitorul nu intervine pentru modificarea prevederilor atacate.

- (4)**Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între:
- a)**60 și 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită numai pedeapsa amenzii;
 - b)**120 și 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 5 ani, unică sau alternativ cu pedeapsa amenzii;
 - c)**180 și 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 10 ani;
 - d)**240 și 420 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 20 de ani;
 - e)**360 și 510 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani sau detențiunea pe viață.
- (5)**Când prin infracțiunea săvârșită persoana juridică a urmărit obținerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă se pot majora cu o treime, fără a se depăși maximul general al amenzii. La stabilirea amenzii se va ține seama de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

Capitolul II

Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice

Articolul 138

Aplicarea și executarea pedepselor complementare în cazul persoanei juridice

- (1)**Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare se dispune atunci când instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, precum și de împrejurările cauzei, aceste pedepse sunt necesare.
- (2)**Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare este obligatorie când legea prevede această pedeapsă.
- (3)**Pedepsele complementare prevăzute în [art. 136 alin. \(3\) lit. b\)-f\)](#) se pot aplica în mod cumulativ.
- (4)**Executarea pedepselor complementare începe după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

Articolul 139

Dizolvarea persoanei juridice

- (1)**Pedeapsa complementară a dizolvării persoanei juridice se aplică atunci când:
- a)**persoana juridică a fost constituită în scopul săvârșirii de infracțiuni;
 - b)**obiectul său de activitate a fost deturnat în scopul comiterii de infracțiuni, iar pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 3 ani.

(2)În caz de neexecutare, cu rea-credință, a uneia dintre pedepsele complementare prevăzute în [art. 136 alin. \(3\) lit. b\)-e\)](#), instanța dispune dizolvarea persoanei juridice.

(3)Abrogat.

La data de 01-02-2014 Alin. (3) al art. 139 a fost abrogat de [pct. 16 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 140

Suspendarea activității persoanei juridice

(1)Pedepsa complementară a suspendării activității persoanei juridice constă în interzicerea desfășurării activității sau a uneia dintre activitățile persoanei juridice în realizarea căreia a fost săvârșită infracțiunea.

(2)În caz de neexecutare, cu rea-credință, a pedepsei complementare prevăzute în [art. 136 alin. \(3\) lit. f\)](#), instanța dispune suspendarea activității sau a uneia dintre activitățile persoanei juridice până la punerea în executare a pedepsei complementare, dar nu mai mult de 3 luni.

(3)Dacă până la împlinirea termenului prevăzut în [alin. \(2\)](#) pedeapsa complementară nu a fost pusă în executare, instanța dispune dizolvarea persoanei juridice.

Articolul 141

Neaplicarea dizolvării sau suspendării activității persoanei juridice

(1)Pedepsele complementare prevăzute în [art. 136 alin. \(3\) lit. a\)](#) și [lit. b\)](#) nu pot fi aplicate instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor și organizațiilor religioase ori aparținând minorităților naționale, constituite potrivit legii.

(2)Dispozițiile [alin. \(1\)](#) se aplică și persoanelor juridice care își desfășoară activitatea în domeniul presei.

Articolul 142

Închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice

(1)Pedepsa complementară a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice constă în închiderea unuia sau mai multora dintre punctele de lucru aparținând persoanei juridice cu scop lucrativ, în care s-a desfășurat activitatea în realizarea căreia a fost săvârșită infracțiunea.

(2)Dispozițiile [alin. \(1\)](#) nu se aplică persoanelor juridice care își desfășoară activitatea în domeniul presei.

Articolul 143

Interzicerea de a participa la procedurile de achiziții publice

Pedeapsa complementară a interzicerii de a participa la procedurile de achiziții publice constă în interzicerea de a participa, direct sau indirect, la procedurile pentru atribuirea contractelor de achiziții publice, prevăzute de lege.

Articolul 144

Plasarea sub supraveghere judiciară

(1)Pedepsa complementară a plasării sub supraveghere judiciară presupune desfășurarea sub supravegherea unui mandatar judiciar a activității care a ocazionat comiterea infracțiunii, pe o perioadă de la un an la 3 ani.

La data de 01-02-2014 Alin. (1) al art. 144 a fost modificat de [pct. 17 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(2)Mandatarul judiciar are obligația de a sesiza instanța atunci când constată că persoana juridică nu a luat măsurile necesare în vederea prevenirii comiterii de noi infracțiuni. În cazul în care instanța constată că sesizarea este întemeiată, dispune înlocuirea acestei pedepse cu pedeapsa prevăzută la [art. 140.](#)

La data de 01-02-2014 Alin. (2) al art. 144 a fost modificat de [pct. 17 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(3)Plasarea sub supraveghere judiciară nu se aplică în cazul persoanelor juridice menționate în [art. 141.](#)

Articolul 145

Afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare

- (1) Afișarea hotărârii definitive de condamnare sau publicarea acesteia se realizează pe cheltuiala persoanei juridice condamnate.
- (2) Prin afișarea sau publicarea hotărârii de condamnare nu poate fi dezvăluită identitatea altor persoane.
- (3) Afișarea hotărârii de condamnare se realizează în extras, în forma și locul stabilite de instanță, pentru o perioadă cuprinsă între o lună și 3 luni.
- (4) Publicarea hotărârii de condamnare se face în extras și în forma stabilită de instanță, prin intermediul presei scrise sau audiovizuale ori prin alte mijloace de comunicare audiovizuală, desemnate de instanță.
- (5) Dacă publicarea se face prin presa scrisă sau audiovizuală, instanța stabilește numărul aparițiilor, care nu poate fi mai mare de 10, iar în cazul publicării prin alte mijloace audiovizuale durata acesteia nu poate depăși 3 luni.

Capitolul III Dispoziții comune

Articolul 146

Recidiva în cazul persoanei juridice

- (1) Există recidivă pentru persoana juridică atunci când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare și până la reabilitare, persoana juridică săvârșește din nou o infracțiune, cu intenție sau cu intenție depășită.
- (2) În caz de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate, fără a depăși maximul general al pedepsei amenzii.
- (3) Dacă amenda anterioară nu a fost executată, în tot sau în parte, amenda stabilită pentru noua infracțiune, potrivit [alin. \(2\)](#), se adaugă la pedeapsa anterioară sau la restul rămas neexecutat din aceasta.
- (4) Dispozițiile [art. 42](#) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 147

Atenuarea și agravarea răspunderii penale a persoanei juridice

- (1) În caz de concurs de infracțiuni, de pluralitate intermediară sau de cauze de atenuare ori agravare a răspunderii penale, persoanei juridice i se aplică regimul amenzii prevăzut de lege pentru persoana fizică.
- (2) În caz de pluralitate de infracțiuni, pedepsele complementare de natură diferită, cu excepția dizolvării, sau cele de aceeași natură, dar cu conținut diferit, se cumulează, iar dintre pedepsele complementare de aceeași natură și cu același conținut se aplică cea mai grea.
- (3) În caz de pluralitate de infracțiuni, măsurile de siguranță luate conform [art. 112](#) se cumulează.

Articolul 148

Prescripția răspunderii penale

Răspunderea penală a persoanei juridice se prescrie în condițiile prevăzute de lege pentru persoana fizică, dispozițiile [art. 153-156](#) aplicându-se în mod corespunzător.

Articolul 149

Prescripția executării pedepsei

- (1) Termenul de prescripție a executării pedepsei amenzii aplicate persoanei juridice este de 5 ani.
- (2) Executarea pedepselor complementare aplicate persoanelor juridice se prescrie într-un termen de 3 ani, care curge de la data la care pedeapsa amenzii a fost executată sau considerată ca executată.
- (3) Dispozițiile [art. 161](#), [art. 162 alin. \(2\)](#), [art. 163](#) și [art. 164](#) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 150

Reabilitarea persoanei juridice

Reabilitarea persoanei juridice are loc de drept dacă, în decurs de 3 ani de la data la care pedeapsa amenzii sau pedeapsa complementară a fost executată sau considerată ca executată, aceasta nu a mai săvârșit nicio altă infracțiune.

Articolul 151

Efectele comasării și divizării persoanei juridice

(1)În cazul pierderii personalității juridice prin fuziune, absorbție sau divizare intervenită după comiterea infracțiunii, răspunderea penală și consecințele acesteia se vor angaja:

a)în sarcina persoanei juridice create prin fuziune;

b)în sarcina persoanei juridice absorbante;

c)în sarcina persoanelor juridice care au fost create prin divizare sau care au dobândit fracțiuni din patrimoniul persoanei divizate.

(2)În cazul prevăzut la [alin. \(1\)](#), la individualizarea pedepsei se va ține seama de cifra de afaceri, respectiv de valoarea activului patrimonial al persoanei juridice care a comis infracțiunea, precum și de partea din patrimoniul acesteia care a fost transmisă fiecărei persoane juridice participante la operațiune.

Titlul VII

Cauzele care înlătură răspunderea penală

Articolul 152

Efectele amnistiei

(1)Amnistia înlătură răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură și executarea pedepsei pronunțate, precum și celelalte consecințe ale condamnării. Amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie.

(2)Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Articolul 153

Prescripția răspunderii penale

(1)Prescripția înlătură răspunderea penală.

(2)Prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul:

a)infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, indiferent de data la care au fost comise;

b)infracțiunilor prevăzute la [art. 188](#) și [189](#) și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei.

c)infracțiunilor prevăzute la [art. 209-211](#), [art. 213](#), [art. 218-220](#) și [art. 282](#);

La data de 05-07-2021 Litera c) din Alineatul (2) , Articolul 153 , Titlul VII , Partea GENERALĂ a fost modificată de [Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 186 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 02 iulie 2021](#)

La data de 23-03-2012 Alin. (2) al art. 153 a fost modificat de [pct. 1 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.](#)

(3)Prescripția nu înlătură răspunderea penală nici în cazul infracțiunilor prevăzute la [alin. \(2\) lit. b\)](#) pentru care nu s-a împlinit termenul de prescripție, generală sau specială, la data intrării în vigoare a acestei dispoziții.

La data de 23-03-2012 Alin. (3) al art. 153 a fost introdus de [pct. 2 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.](#)

Articolul 154

Termenele de prescripție a răspunderii penale

(1)Termenele de prescripție a răspunderii penale sunt:

a)15 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani;

b)10 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depășește 20 de ani;

c)8 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 10 ani;

d)5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani;

e) 3 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amenda.

(2) Termenele prevăzute în prezentul articol încep să curgă de la data săvârșirii infracțiunii. În cazul infracțiunilor continue termenul curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii, în cazul infracțiunilor continuate, de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, iar în cazul infracțiunilor de obicei, de la data săvârșirii ultimului act.

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 5/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 334 din 2 mai 2019:

În interpretarea și aplicarea [art. 174](#), cu referire la [art. 154 alin. \(2\) teza I din Codul penal](#), stabilește că: Prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înțelege momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit.

(3) În cazul infracțiunilor progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiunii și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs.

(4) În cazul infracțiunilor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile și al infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, altele decât cele prevăzute la [art. 153 alin. \(2\) lit. c](#)), precum și al infracțiunii de pornografie infantilă, săvârșite față de un minor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului.

La data de 05-07-2021 Alineatul (4) din Articolul 154, Titlul VII, Partea GENERALĂ a fost modificat de [Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 186 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 02 iulie 2021](#)

Articolul 155

Întreruperea cursului prescripției răspunderii penale

(1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.

Notă

*) Prin [DECIZIA nr. 297 din 26 aprilie 2018](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 518 din 25 iunie 2018, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor [art. 155 alin. \(1\) din Codul penal](#), este neconstituțională.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 25 iunie 2018 - 8 august 2018, soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor [art. 155 alin. \(1\) din Codul penal](#), a fost suspendată de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 9 august 2018, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

(2) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

(3) Întreruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei.

(4) Termenele prevăzute la [art. 154](#), dacă au fost depășite cu încă o dată, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni.

La data de 01-02-2014 Alin. (4) al art. 155 a fost modificat de [pct. 18 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012](#).

(5) Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripție a răspunderii penale.

Notă

Decizii de respingere:

- [RIL nr. 25/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 86 din 6 februarie 2020
- [HP nr. 5/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 381 din 15 mai 2019

Articolul 156

Suspendarea cursului prescripției răspunderii penale

(1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

(2) Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

Articolul 157

Lipsa plângerii prealabile

(1) În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri înlătură răspunderea penală.

(2) Fapta care a adus o vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai de către una dintre ele.

(3) Fapta atrage răspunderea penală a tuturor persoanelor fizice sau juridice care au participat la săvârșirea acesteia, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai cu privire la una dintre acestea.

(4) În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitatea de exercițiu restrânsă sau o persoană juridică ce este reprezentată de făptuitor, acțiunea penală se poate pune în mișcare și din oficiu.

(5) Dacă persoana vătămată a decedat sau în cazul persoanei juridice aceasta a fost lichidată, înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare din oficiu.

Articolul 158

Retragerea plângerii prealabile

(1) Retragerea plângerii prealabile poate interveni până la pronunțarea unei hotărâri definitive, în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile.

(2) Retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală a persoanei cu privire la care plângerea a fost retrasă.

(3) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exercițiu, retragerea plângerii prealabile se face numai de reprezentanții lor legali. În cazul persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă, retragerea se face cu încuviințarea persoanelor prevăzute de lege.

(4) În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu în condițiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însușită de procuror.

Articolul 159

Împăcarea

(1) Împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres.

(2) Împăcarea înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă.

(3) Împăcarea produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit și dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței*).

Notă

*) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 508 din 7 octombrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 843 din 19 noiembrie 2014, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 159 alin. \(3\) din Codul penal](#), constatându-se că acestea sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților

trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată](#) în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 19 noiembrie 2014-2 ianuarie 2015, dispozițiile [art. 159 alin. \(3\) din Codul penal](#), în măsura în care nu se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a [Legii nr. 286/2009](#) privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 3 ianuarie 2015, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor declarate neconstituționale.

(4) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exercițiu, împăcarea se face numai de reprezentanții lor legali, iar persoanele cu capacitate de exercițiu restrânsă se pot împăca cu încuviințarea persoanelor prevăzute de lege.

(5) În cazul persoanei juridice, împăcarea se realizează de reprezentantul său legal sau convențional ori de către persoana desemnată în locul acestuia. Împăcarea intervenită între persoana juridică ce a săvârșit infracțiunea și persoana vătămată nu produce efecte față de persoanele fizice care au participat la comiterea aceleiași fapte.

(6) În cazul în care infracțiunea este săvârșită de reprezentantul persoanei juridice vătămate, dispozițiile [art. 158 alin. \(4\)](#) se aplică în mod corespunzător.

Titlul VIII

Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei

Articolul 160

Efectele grațierii

(1) Grațierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai ușoară.

(2) Grațierea nu are efecte asupra pedepselor complementare și măsurilor educative neprivative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere.

(3) Grațierea nu are efect asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

(4) Grațierea nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de grațiere.

Articolul 161

Prescripția executării pedepsei

(1) Prescripția înlătură executarea pedepsei principale.

(2) Prescripția nu înlătură executarea pedepselor principale în cazul:

a) infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, indiferent de data la care au fost comise;

b) infracțiunilor prevăzute la [art. 188](#) și [189](#) și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei.

La data de 23-03-2012 Alin. (2) al art. 161 a fost modificat de [pct. 3 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.](#)

(3) Prescripția nu înlătură executarea pedepselor principale nici în cazul infracțiunilor prevăzute la [alin. \(2\) lit. b\)](#) pentru care, la data intrării în vigoare a acestei dispoziții, nu s-a împlinit termenul de prescripție a executării.

La data de 23-03-2012 Alin. (3) al art. 161 a fost introdus de [pct. 4 al art. II din LEGEA nr. 27 din 16 martie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 180 din 20 martie 2012.](#)

Articolul 162

Termenele de prescripție a executării pedepsei

(1) Termenele de prescripție a executării pedepsei pentru persoana fizică sunt:

a) 20 de ani, când pedeapsa care urmează a fi executată este detențiunea pe viață sau închisoarea mai mare de 15 ani;

b) 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu închisoarea;

c) 3 ani, în cazul când pedeapsa este amenda.

(2) Termenele prevăzute în [alin. \(1\)](#) se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă.

(3) În cazul revocării sau anulării amânării aplicării pedepsei, suspendării executării pedepsei sub supraveghere ori liberării condiționate, termenul de prescripție începe să curgă de la data când hotărârea de revocare sau anulare a rămas definitivă.

(4) În cazul revocării liberării condiționate, în condițiile [art. 104 alin. \(1\)](#), termenul de prescripție începe să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă și se calculează în raport cu restul de pedeapsă neexecutat.

(5) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, termenul de prescripție curge de la data când hotărârea de înlocuire a rămas definitivă și se calculează în raport cu durata pedepsei închisorii.

(6) Pedepsele complementare aplicate persoanei fizice și măsurile de siguranță nu se prescriu.

(7) Prin pedeapsa ce se execută se înțelege pedeapsa stabilită de instanță, ținându-se cont de cauzele ulterioare de modificare a acesteia.

Articolul 163

Întreruperea cursului prescripției executării pedepsei

(1) Cursul termenului de prescripție a executării pedepsei se întrerupe prin începerea executării pedepsei. Sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripție de la data sustragerii.

(2) Cursul termenului de prescripție a executării se întrerupe și prin săvârșirea din nou a unei infracțiuni.

(3) Cursul termenului de prescripție a executării pedepsei amenzii se întrerupe și prin înlocuirea obligației de plată a amenzii cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității.

Articolul 164

Suspendarea cursului prescripției executării pedepsei

(1) Cursul termenului de prescripție a executării pedepsei este suspendat în cazurile și condițiile prevăzute în Codul de procedură penală.

(2) Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

Titlul IX

Cauzele care înlătură consecințele condamnării

Articolul 165

Reabilitarea de drept

Reabilitarea are loc de drept în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depășește 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune.

Articolul 166

Reabilitarea judecătorească

(1) Condamnatul poate fi reabilitat, la cerere, de instanță, după împlinirea următoarelor termene:

a) 4 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani, dar care nu depășește 5 ani;

b) 5 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depășește 10 ani;

c) 7 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani sau în cazul pedepsei detențiunii pe viață, comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii;

d) 10 ani, în cazul condamnării la pedeapsa detențiunii pe viață, considerată executată ca urmare a grațierii, a împlinirii termenului de prescripție a executării pedepsei sau a liberării condiționate.

(2) Condamnatul decedat până la împlinirea termenului de reabilitare poate fi reabilitat dacă instanța, evaluând comportarea condamnatului până la deces, apreciază că merită acest beneficiu.

Articolul 167

Calculul termenului de reabilitare

(1) Termenele prevăzute în [art. 165](#) și [art. 166](#) se socotesc de la data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris.

(2) Pentru cei condamnați la pedeapsa amenzii, termenul curge din momentul în care amenda a fost achitată integral sau executarea ei s-a stins în orice alt mod.

(3) În caz de grațiere totală sau de grațiere a restului de pedeapsă, termenul curge de la data actului de grațiere, dacă la acea dată hotărârea de condamnare era definitivă, sau de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, dacă actul de grațiere se referă la infracțiuni în curs de judecată.

(4) În caz de suspendare sub supraveghere a executării pedepsei, termenul curge de la data împlinirii termenului de supraveghere.

(5) În cazul condamnărilor succesive, termenul de reabilitare se calculează în raport cu pedeapsa cea mai grea și curge de la data executării ultimei pedepse.

Articolul 168

Condițiile reabilitării judecătorești

Cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat întrunește următoarele condiții:

a) nu a săvârșit o altă infracțiune în intervalul de timp prevăzut în [art. 166](#);

b) a achitat integral cheltuielile de judecată și și-a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când acesta dovedește că nu a avut posibilitatea să le îndeplinească sau când partea civilă a renunțat la despăgubiri.

Articolul 169

Efectele reabilitării de drept sau judecătorești

(1) Reabilitarea face să înceteze decăderile și interdicțiile, precum și incapacitățile care rezultă din condamnare.

(2) Reabilitarea nu are ca urmare obligația de reintegrare în funcția din care condamnatul a fost scos în urma condamnării ori de redare a gradului militar pierdut.

(3) Reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranță.

Articolul 170

Reînnoirea cererii de reabilitare judecătorească

(1) În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate introduce o nouă cerere decât după un termen de un an, care se socotește de la data respingerii cererii prin hotărâre definitivă.

(2) Condițiile prevăzute în [art. 168](#) trebuie să fie îndeplinite și pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.

(3) Cererea respinsă ca urmare a neîndeplinirii unor condiții de formă poate fi reînnoită potrivit Codului de procedură penală.

Articolul 171

Anularea reabilitării

Reabilitarea judecătorească va fi anulată când, după acordarea ei, s-a descoperit că cel reabilitat mai săvârșise o infracțiune care, dacă ar fi fost cunoscută, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare.

Titlul X

Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală

Articolul 172

Dispoziții generale

Ori de câte ori legea penală folosește un termen sau o expresie dintre cele arătate în prezentul titlu, înțelesul acesteia este cel prevăzut în articolele următoare, afară de cazul când legea penală dispune altfel.

Articolul 173

Legea penală

Prin lege penală se înțelege orice dispoziție cu caracter penal cuprinsă în legi organice, ordonanțe de urgență sau alte acte normative care la data adoptării lor aveau putere de lege.

Articolul 174

Săvârșirea unei infracțiuni

Prin săvârșirea unei infracțiuni sau comiterea unei infracțiuni se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 5/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 334 din 2 mai 2019:

În interpretarea și aplicarea [art. 174](#), cu referire la [art. 154 alin. \(2\) teza I din Codul penal](#), stabilește că: Prin data săvârșirii infracțiunii și, implicit, data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp se înțelege momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit.

Articolul 175

Funcționar public

(1) Funcționar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație:

- a)** exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești;
- b)** exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură;
- c)** exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.

La data de 01-02-2014 Lit. c) a alin. (1) al art. 175 a fost modificată de [pct. 19 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012](#).

(2) De asemenea, este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 721 din 11 august 2020:

Întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale nu are, în sensul dispozițiilor [art. 308 alin. \(1\) din Codul penal](#), calitatea de persoană care exercită permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la [art. 175 alin. \(2\) din Codul penal](#), în raporturile cu întreprinderea individuală.

În cazul în care întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale exercită un serviciu de interes public care este supus controlului ori supravegherii autorităților publice cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public, acesta are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor [art. 175 alin. \(2\) din Codul penal](#).

Decizie de admitere - [HP nr. 18/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 545 din 11 iulie 2017:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția I penală în Dosarul nr. 61.261/3/2010, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă, în sensul legii penale, funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor [art. 175 alin. \(2\) din Codul penal](#) și, în consecință, stabilește că:

În sensul legii penale, funcționarul bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor [art. 175 alin. \(2\) din Codul penal](#).

Articolul 176

Public

Prin termenul public se înțelege tot ce privește autoritățile publice, instituțiile publice sau alte persoane juridice care administrează sau exploatează bunurile proprietate publică.

Articolul 177

Membru de familie

(1) Prin membru de familie se înțelege:

- a)** ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude;
- b)** soțul;
- c)** persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc.

(2) Dispozițiile din legea penală privitoare la membru de familie, în limitele prevăzute în [alin. \(1\) lit. a\)](#), se aplică, în caz de adopție, și persoanei adoptate ori descendenților acesteia în raport cu rudele firești.

Notă

Decizie de admitere - [HP nr. 52/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 874 din 13 septembrie 2021:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 377 din Codul penal](#), prin raportare la [art. 177 alin. \(2\) din Codul penal](#), pentru determinarea subiecților infracțiunii de incest, stabilirea calității de rude biologice în linie directă sau între frați și surori, în cazul în care subiect al infracțiunii este o persoană adoptată, poate avea loc în condițiile [art. 52 alin. \(1\) și \(2\) din Codul de procedură penală](#) independent de dispozițiile [art. 440](#) și [art. 470 alin. \(2\) din Codul civil](#).

Pentru determinarea subiecților infracțiunii de incest prevăzute de [art. 377 din Codul penal](#), în cazul în care unul dintre aceștia este adoptat, nu se impune stabilirea în prealabil a unui raport juridic civil de rude în linie directă sau frați și surori potrivit [art. 409 din Codul civil](#) raportat la [art. 416 din Codul civil](#) sau [art. 424 din Codul civil](#), după caz, acest aspect putând fi stabilit în absența actelor de stare civilă și a unei acțiuni civile cu acest obiect, în cadrul procesului penal pendinte potrivit mijloacelor de probă prevăzute de [art. 97 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#) prin raportare la [art. 52 alin. \(1\) și \(2\) din Codul de procedură penală](#).

Efectele legăturii de rudenie biologică stabilite într-un proces civil sau chiar în procesul penal pendinte ulterior comiterii faptei de incest retroactivează până la momentul nașterii copilului.

Articolul 178

Informații secrete de stat și înscrisuri oficiale

(1) Informații secrete de stat sunt informațiile clasificate astfel, potrivit legii.

(2) Înscris oficial este orice înscris care emană de la o persoană juridică dintre cele la care se referă [art. 176](#) ori de la persoana prevăzută în [art. 175 alin. \(2\)](#) sau care aparține unor asemenea persoane.

Articolul 179

Arme

(1) Arme sunt instrumentele, dispozitivele sau piesele declarate astfel prin dispoziții legale.

(2) Sunt asimilate armelor orice alte obiecte de natură a putea fi folosite ca arme și care au fost întrebuințate pentru atac.

Articolul 180

Mijloace de plată fără numerar

(1) Prin instrument de plată fără numerar se înțelege un dispozitiv, un obiect sau o înregistrare, protejat, respectiv protejată, material ori nematerial, respectiv materială ori nematerială, sau o combinație a acestora, altul, respectiv alta decât o monedă cu valoare circulatorie și care, singur, respectiv singură sau împreună cu o procedură sau un set de proceduri, permite deținătorului sau utilizatorului transferul de bani sau valoare monetară, inclusiv prin monedă electronică sau monedă virtuală.

(2) Prin instrument de plată electronică se înțelege un instrument care permite efectuarea de retrageri de numerar, încărcarea și descărcarea unui instrument de monedă electronică, precum și transferuri de fonduri, altele decât cele ordonate și executate de către instituții financiare.

(3) Prin monedă electronică se înțelege valoarea monetară stocată electronic, inclusiv magnetic, reprezentând o creanță asupra emitentului, emisă la primirea fondurilor în scopul efectuării de operațiuni de plată și care este acceptată de o persoană, alta decât emitentul de monedă electronică.

(4) Moneda virtuală înseamnă o reprezentare digitală a valorii care nu este emisă sau garantată de o bancă centrală sau de o autoritate publică, nu este în mod obligatoriu legată de o monedă instituită legal și nu deține statutul legal de monedă sau de bani, dar este acceptată de către persoane fizice sau juridice ca mijloc de schimb și poate fi transferată, stocată și tranzacționată electronic.

La data de 25-07-2021 Articolul 180 din Titlul X , Partea GENERALĂ a fost modificat de [Punctul 1, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

Articolul 181

Sistem informatic și date informatice

(1) Prin sistem informatic se înțelege orice dispozitiv sau ansamblu de dispozitive interconectate sau aflate în relație funcțională, dintre care unul sau mai multe asigură prelucrarea automată a datelor, cu ajutorul unui program informatic.

(2) Prin date informatice se înțelege orice reprezentare a unor fapte, informații sau concepte într-o formă care poate fi prelucrată printr-un sistem informatic.

Articolul 182

Exploatarea unei persoane

Prin exploatarea unei persoane se înțelege:

- a)** supunerea la executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii, în mod forțat;
- b)** ținerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire;
- c)** obligarea la practicarea prostituției, la manifestări pornografice în vederea producerii și difuzării de materiale pornografice sau la alte forme de exploatare sexuală;
- d)** obligarea la practicarea cerșetoriei;
- e)** prelevarea de organe, țesuturi sau celule de origine umană, în mod ilegal.

La data de 01-02-2014 Lit. e) a art. 182 a fost modificată de [pct. 20 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 183

Consecințe deosebit de grave

Prin consecințe deosebit de grave se înțelege o pagubă materială mai mare de 2.000.000 lei.

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), pentru ipoteza unei infracțiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a [noului Cod penal](#), pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracțiunea săvârșită prin luarea în considerare a dispozițiilor [art. 43 alin. \(5\) din Codul penal](#). În interpretarea dispozițiilor [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), în cazul pedepselor definitive pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave potrivit [Codului penal anterior](#), determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de [art. 183 din Codul penal](#), prin raportare la varianta agravată a infracțiunilor limitativ enumerate în [art. 309 din Codul penal](#).

Articolul 184

Faptă săvârșită în public

Fapta se consideră săvârșită în public atunci când a fost comisă:

- a)** într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană;
- b)** în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de față două sau mai multe persoane;
- c)** într-un loc neaccesibil publicului, însă cu intenția ca fapta să fie auzită sau văzută și dacă acest rezultat s-a produs față de două sau mai multe persoane;
- d)** într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante.

Articolul 185

Timp de război

Prin timp de război se înțelege durata stării de mobilizare a forțelor armate sau durata stării de război.

Articolul 186

Calculul timpului

(1) La calcularea timpului ziua se socotește de 24 de ore, săptămâna de 7 zile, iar anul de 12 luni. Luna și anul se socotesc împlinite cu o zi înainte de ziua corespunzătoare datei de la care au început să curgă.

(2) Dacă limita de pedeapsă este exprimată într-un termen pe luni care nu este divizibil cu fracția de majorare sau reducere ce ar urma să se aplice, fracția se va aplica asupra termenului transformat în zile, după care durata obținută se transformă în luni. În acest caz, luna se socotește de 30 de zile și se iau în calcul doar zilele întregi rezultate din aplicarea fracției.

(3) În cazul limitelor de pedeapsă exprimate în ani se aplică în mod corespunzător dispozițiile [alin. \(2\)](#), transformarea făcându-se între ani și luni.

Articolul 187

Pedeapsă prevăzută de lege

Prin pedeapsă prevăzută de lege se înțelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei.

Partea SPECIALĂ

Titlul I

Infracțiuni contra persoanei

Capitolul I

Infracțiuni contra vieții

Articolul 188

Omorul

(1) Uciderea unei persoane se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepsește.

Articolul 189

Omorul calificat

(1) Omorul săvârșit în vreuna dintre următoarele împrejurări:

a) cu premeditare;

b) din interes material;

c) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse;

d) pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni;

e) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor;

f) asupra a două sau mai multor persoane;

g) asupra unei femei gravide;

h) prin cruzimi,

se pedepsește cu detențiune pe viață sau închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepsește.

Articolul 190

Uciderea la cererea victimei

Uciderea săvârșită la cererea explicită, serioasă, conștientă și repetată a victimei care suferea de o boală incurabilă sau de o infirmitate gravă atestată medical, cauzatoare de suferințe permanente și greu de suportat, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 191

Determinarea sau înlesnirea sinuciderii

(1) Fapta de a determina sau înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani.

(2) Când fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) s-a săvârșit față de un minor cu vârsta cuprinsă între 13 și 18 ani sau față de o persoană cu discernământ diminuat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani.

(3) Determinarea sau înlesnirea sinuciderii, săvârșită față de un minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani sau față de o persoană care nu a putut să-și dea seama de consecințele acțiunilor sau inacțiunilor sale ori nu putea să le controleze, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă actele de determinare sau înlesnire prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) au fost urmate de o încercare de sinucidere, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Articolul 192

Uciderea din culpă

(1) Uciderea din culpă a unei persoane se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani. Când încălcarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(3) Dacă prin fapta săvârșită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se majorează cu jumătate.

Capitolul II

Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății

Articolul 193

Lovirea sau alte violențe

(1) Lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 11/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 477 din 12 iunie 2019:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 193](#) raportat la [art. 199 alin. \(1\) din Codul penal](#), stabilește că:

Pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie, prevăzută de [art. 193](#) raportat la [art. 199 alin. \(1\) din Codul penal](#), atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, încetarea procesului penal poate fi dispusă numai ca efect al retragerii plângerii prealabile, și nu ca efect al împăcării.

Articolul 194

Vătămarea corporală

(1) Fapta prevăzută în [art. 193](#), care a cauzat vreuna dintre următoarele consecințe:

a) o infirmitate;

b) leziuni traumatice sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale;

c) un prejudiciu estetic grav și permanent;

d) avortul;

e) punerea în primejdie a vieții persoanei, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Când fapta a fost săvârșită în scopul producerii uneia dintre consecințele prevăzute în [alin. \(1\) lit. a\)](#), [lit. b\)](#) și [lit. c\)](#), pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Tentativa la infracțiunea prevăzută în [alin. \(2\)](#) se pedepsește.

Articolul 195

Lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte

Dacă vreuna dintre faptele prevăzute în [art. 193](#) și [art. 194](#) a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani.

Articolul 196

Vătămarea corporală din culpă

(1) Fapta prevăzută în [art. 193 alin. \(2\)](#) săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută în [art. 194 alin. \(1\)](#) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Când fapta prevăzută în [alin. \(2\)](#) a fost săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activități, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.

(4) Dacă urmările prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) s-au produs față de două sau mai multe persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(5) Dacă nerespectarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere sau desfășurarea activității care a condus la comiterea faptelor prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(3\)](#) constituie prin ea însăși o infracțiune se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(6) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 197

Relele tratamente aplicate minorului

Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinți sau de orice persoană în grija căreia se află minorul, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 198

Încăierarea

(1) Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare corporală uneia sau mai multor persoane și nu se cunoaște care dintre participanți a produs urmările, se aplică tuturor pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani, cu excepția victimei, care răspunde potrivit [alin. \(1\)](#).

(3) Când prin fapta săvârșită în condițiile [alin. \(2\)](#) s-a cauzat moartea unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani, iar dacă s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(4) Nu se pedepsește cel care a fost prins în încăierare împotriva voinței sale sau care a încercat să-și despartă pe alții.

Capitolul III

Infrațiuni săvârșite asupra unui membru de familie

Articolul 199

Violența în familie

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 11/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 477 din 12 iunie 2019:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 193](#) raportat la [art. 199 alin. \(1\) din Codul penal](#), stabilește că:

Pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie, prevăzută de [art. 193](#) raportat la [art. 199 alin. \(1\) din Codul penal](#), atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, încetarea procesului penal poate fi dispusă numai ca efect al retragerii plângerii prealabile, și nu ca efect al împăcării.

(1) Dacă faptele prevăzute în [art. 188](#), [art. 189](#) și [art. 193-195](#) sunt săvârșite asupra unui membru de familie, maximul special al pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime.

(2) În cazul infracțiunilor prevăzute în [art. 193](#) și [art. 196](#) săvârșite asupra unui membru de familie, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu.

La data de 08-11-2020 Alineatul (2) din Articolul 199 , Capitolul III , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 233 din 5 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1036 din 05 noiembrie 2020](#)

Articolul 200

Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă

(1) Uciderea copilului nou-născut imediat după naștere, dar nu mai târziu de 24 de ore, săvârșită de către mama aflată în stare de tulburare psihică se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă faptele prevăzute în [art. 193-195](#) sunt săvârșite asupra copilului nou-născut imediat după naștere, dar nu mai târziu de 24 de ore, de către mama aflată în stare de tulburare psihică, limitele speciale ale pedepsei sunt de o lună și, respectiv, 3 ani.

Capitolul IV

Agresiuni asupra fătului

Articolul 201

Înteruperea cursului sarcinii

- (1)**Înteruperea cursului sarcinii săvârșită în vreuna dintre următoarele împrejurări:
 - a)**în afara instituțiilor medicale sau a cabinetelor medicale autorizate în acest scop;
 - b)**de către o persoană care nu are calitatea de medic de specialitate obstetrică-ginecologie și drept de liberă practică medicală în această specialitate;
 - c)**dacă vârsta sarcinii a depășit paisprezece săptămâni, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)**Înteruperea cursului sarcinii, săvârșită în orice condiții, fără consimțământul femeii însărcinate, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (3)**Dacă prin faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) s-a cauzat femeii însărcinate o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea femeii însărcinate, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (4)**Când faptele au fost săvârșite de un medic, pe lângă pedeapsa închisorii, se va aplica și interzicerea exercitării profesiei de medic.
- (5)**Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se pedepsește.
- (6)**Nu constituie infracțiune întreruperea cursului sarcinii în scop terapeutic efectuată de un medic de specialitate obstetrică-ginecologie, până la vârsta sarcinii de douăzeci și patru de săptămâni, sau întreruperea ulterioară a cursului sarcinii, în scop terapeutic, în interesul mamei sau al fătului.
- (7)**Nu se pedepsește femeia însărcinată care își întrerupe cursul sarcinii.

Articolul 202

Vătămarea fătului

- (1)**Vătămarea fătului, în timpul nașterii, care a împiedicat instalarea vieții extrauterine se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani.
- (2)**Vătămarea fătului, în timpul nașterii, care a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.
- (3)**Vătămarea fătului în timpul sarcinii, prin care s-a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
- (4)**Vătămarea fătului săvârșită în timpul nașterii de către mama aflată în stare de tulburare psihică se sancționează cu pedeapsa prevăzută în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#), ale cărei limite se reduc la jumătate.
- (5)**Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)-\(4\)](#) au fost săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.
- (6)**Nu constituie infracțiune faptele prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) săvârșite de un medic sau de persoana autorizată să asiste nașterea sau să urmărească sarcina, dacă acestea au fost săvârșite în cursul actului medical, cu respectarea prevederilor specifice profesiei și au fost făcute în interesul femeii gravide sau al fătului, ca urmare a riscului inerent exercitării actului medical.
- (7)**Vătămarea fătului în perioada sarcinii de către femeia însărcinată nu se pedepsește.

Capitolul V

Infracțiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie

Articolul 203

Lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate

- (1)**Omisiunea de a da ajutorul necesar sau de a anunța de îndată autoritățile de către cel care a găsit o persoană a cărei viață, integritate corporală sau sănătate este în pericol și nu are putința de a se salva se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
- (2)**Fapta nu constituie infracțiune dacă, prin acordarea ajutorului, autorul s-ar expune unui pericol grav cu privire la viața, integritatea corporală sau sănătatea sa.

Articolul 204

Împiedicarea ajutorului

Împiedicarea intervenției ajutoarelor pentru salvarea unei persoane de la un pericol iminent și grav pentru viața, integritatea corporală sau sănătatea acesteia se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Capitolul VI

Infracțiuni contra libertății persoanei

Articolul 205

Lipsirea de libertate în mod ilegal

(1) Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepsește cu închisoarea de la unu la 7 ani.

(2) Se consideră lipsire de libertate și răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra.

(3) Dacă fapta este săvârșită:

a) de către o persoană înarmată;

b) asupra unui minor;

c) punând în pericol sănătatea sau viața victimei,

pedeapsa este închisoarea cuprinsă între 3 și 10 ani.

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) se pedepsește.

Articolul 206

Amenințarea

(1) Fapta de a amenința o persoană cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a altei persoane, dacă este de natură să îi producă o stare de temere, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăși sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 207

Șantajul

(1) Constrângerea unei persoane să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, în scopul de a dobândi în mod injust un folos nepatrimonial, pentru sine ori pentru altul, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează amenințarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imagine, compromițătoare pentru persoana amenințată ori pentru un membru de familie al acesteia, în scopul prevăzut în [alin. \(1\)](#).

(3) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) au fost comise în scopul de a dobândi în mod injust un folos patrimonial, pentru sine sau pentru altul, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 208

Hărțuirea

(1) Fapta celui care, în mod repetat, urmărește, fără drept sau fără un interes legitim, o persoană ori îi supraveghează locuința, locul de muncă sau alte locuri frecventate de către aceasta, cauzându-i astfel o stare de temere, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 luni sau cu amendă.

(2) Efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care, prin frecvență sau conținut, îi cauzează o temere unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Capitolul VII

Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile

Articolul 209

Sclavia

Punerea sau ținerea unei persoane în stare de sclavie, precum și traficul de sclavi se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 210

Traficul de persoane

(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane în scopul exploatarei acesteia, săvârșită:

a) prin constrângere, răpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate;

- b)**profitând de imposibilitatea de a se apăra sau de a-și exprima voința ori de starea de vădită vulnerabilitate a acelei persoane;
- c)**prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimțământului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)**Traficul de persoane săvârșit de un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani.
- (3)**Consimțământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

La data de 01-02-2014 Art. 210 a fost modificat de [pct. 21 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 211

Traficul de minori

- (1)** Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

La data de 02-11-2020 Alineatul (1) din Articolul 211 , Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

- (2)**Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

La data de 02-11-2020 Partea introductivă a Alineatului (2) din Articolul 211 a fost înlocuită de [Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

- a)**fapta a fost săvârșită în condițiile [art. 210 alin. \(1\)](#);
- b)**fapta a fost săvârșită de către un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu;
- c)**fapta a pus în pericol viața minorului;
- d)**fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

La data de 02-11-2020 Litera d) din Alineatul (2) , Articolul 211 , Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

- e)**fapta a fost săvârșită de către o persoană în a cărei îngrijire, ocrotire, educare, pază sau tratament se afla minorul sau făptuitorul a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze.

La data de 02-11-2020 Litera e) din Alineatul (2) , Articolul 211 , Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

La data de 23-05-2016 Alin. (2) al art. 211 a fost modificat de [pct. 2 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

- (3)**Consimțământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.

Articolul 212

Supunerea la muncă forțată sau obligatorie

Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispozițiile legale, la prestarea unei munci împotriva voinței sale sau la o muncă obligatorie se pedepsește cu închisoarea de la unu la 3 ani.

Articolul 213

Proxenetismul

(1) Determinarea sau înlesnirea practicării prostituției ori obținerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituției de către una sau mai multe persoane se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) În cazul în care determinarea la începerea sau continuarea practicării prostituției s-a realizat prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă faptele sunt săvârșite față de un minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

(3^1) Dacă fapta prevăzută la [alin. \(3\)](#) a fost săvârșită în una dintre următoarele împrejurări:

a) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

b) minorul se afla în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului;

c) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei prevăzute la [alin. \(3\)](#) se majorează cu încă o pătrime.

La data de 02-11-2020 Articolul 213 din Capitolul VII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 4, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(4) Prin practicarea prostituției se înțelege întreținerea de acte sexuale cu diferite persoane în scopul obținerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul.

Notă

Decizie de respingere - [HP nr. 1/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 270 din 9 aprilie 2019

Articolul 214

Exploatarea cerșetoriei

(1) Fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilități fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foloase patrimoniale de pe urma acestei activități se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta este săvârșită în următoarele împrejurări:

a) de părinte, tutore, curator ori de către cel care are în îngrijire persoana care cerșește;

b) prin constrângere,

pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 215

Folosirea unui minor în scop de cerșetorie

Fapta majorului care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, folosindu-se în acest scop de prezența unui minor, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 216

Folosirea serviciilor unei persoane exploatate

Fapta de a utiliza serviciile prevăzute în [art. 182](#), prestate de o persoană despre care beneficiarul știe că este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Articolul 216^1

Folosirea prostituției infantile

Întreținerea oricărui act de natură sexuală cu un minor care practică prostituția se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

La data de 23-05-2016 Art. 216¹ a fost introdus de [pct. 3 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

Articolul 217

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în [art. 209-211](#), [art. 213 alin. \(2\)](#), [art. 216](#) și [216¹](#) se pedepsește.

La data de 23-05-2016 Art. 217 a fost modificat de [pct. 4 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

Capitolul VIII Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale

Articolul 218

Violul

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

La data de 02-11-2020 Alineatul (1) din Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise în condițiile [alin. \(1\)](#).

(3) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

La data de 02-11-2020 Partea introductivă a Alineatului (3) din Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

b) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

La data de 02-11-2020 Litera b) din Alineatul (3) , Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

c) victima este un minor;

La data de 23-05-2016 Lit. c) a alin. (3) al art. 218 a fost modificată de [pct. 5 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;

La data de 02-11-2020 Litera e) din Alineatul (3) , Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

f) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună.

(3[^]1) Pedepsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) au fost comise față de un minor în circumstanțele prevăzute la [alin. \(3\) lit. a\), b\) și d\)-f\)](#) sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.

La data de 02-11-2020 Articolul 218 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 6, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 9 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

La data de 02-11-2020 Alineatul (4) din Articolul 218 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) se pedepsește.

Articolul 219

Agresiunea sexuală

(1) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute în [art. 218](#), cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra sau de a-și exprima voința ori profitând de această stare, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Pedepsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului;

b) fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

La data de 02-11-2020 Litera b) din Alineatul (2) , Articolul 219 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 8, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

c) victima este un minor;

La data de 23-05-2016 Lit. c) a alin. (2) al art. 219 a fost modificată de [pct. 6 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod;

La data de 02-11-2020 Litera e) din Alineatul (2) , Articolul 219 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 8, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

f) fapta a fost săvârșită de două sau mai multe persoane împreună.

(2[^]1) Pedepsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#) au fost comise față de un minor în circumstanțele prevăzute la [alin. \(2\) lit. a\), b\) și d\)-f\)](#) sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor.

La data de 02-11-2020 Articolul 219 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 9, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(3) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârșirea actelor sexuale prevăzute în [art. 218 alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#), fapta constituie viol.

(5) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se pedepsește.

Articolul 220

Actul sexual cu un minor

(1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vârsta între 14 și 16 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută la [alin. \(1\)](#), săvârșită asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Fapta prevăzută la [alin. \(1\)](#), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă:

a) minorul este membru de familie al majorului;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

(4) Fapta prevăzută la [alin. \(1\)](#) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani.

(5) Fapta prevăzută la [alin. \(2\)](#) se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice;

e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani.

(6) Faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), precum și la [alin. \(4\) lit. e\)](#) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

(7) Tentativa la infracțiunile prevăzute la [alin. \(1\)-\(5\)](#) se pedepsește.

La data de 02-11-2020 Articolul 220 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 10, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

Articolul 221

Coruperea sexuală a minorilor

(1) Comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în [art. 220](#), împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se pedepesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

La data de 02-11-2020 Alineatul (1) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(2) Pedepsa este închisoarea de la 2 la 8 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când:

La data de 02-11-2020 Partea introductivă a Alineatului (2) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;

La data de 02-11-2020 Litera a) din Alineatul (2) , Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

La data de 02-11-2020 Litera b) din Alineatul (2) , Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

d) fapta a pus în pericol viața minorului.

La data de 23-05-2016 Lit. d) a alin. (2) al art. 221 a fost introdusă de [pct. 9 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

(2[^]1) Fapta prevăzută la [alin. \(1\)](#), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 14 și 18 ani, se pedepsește cu închisoarea de la două luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă:

a) minorul este membru de familie al majorului;

b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

La data de 02-11-2020 Articolul 221 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 12, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(3) Actul sexual de orice natură săvârșit de un major în prezența unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

La data de 02-11-2020 Alineatul (3) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(4) Determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiționist ori la spectacole sau reprezentații în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum și punerea la dispoziția acestuia de materiale cu caracter pornografic se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

La data de 02-11-2020 Alineatul (4) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(5) Faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.

La data de 02-11-2020 Alineatul (5) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute la [alin. \(1\)](#), [\(2\)](#) și [\(2¹\)](#) se pedepsește.

La data de 02-11-2020 Alineatul (6) din Articolul 221 , Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 13, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

Articolul 222

Racolarea minorilor în scopuri sexuale

(1) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în [art. 220](#) sau [art. 374](#), inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în [art. 221](#), inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

La data de 02-11-2020 Articolul 222 din Capitolul VIII , Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 14, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

Articolul 222¹

Fapte comise în circumstanțe agravante

Dacă faptele prevăzute la [art. 220-222](#) sunt săvârșite de două sau mai multe persoane împreună sau de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

La data de 02-11-2020 Capitolul VIII din Titlul I , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 15, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

Articolul 223

Hărțuirea sexuală

(1) Pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații similare, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Capitolul IX

Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private

Articolul 224

Violarea de domiciliu

(1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuință, încăpere, dependința sau loc împrejmuit ținând de acestea, fără consimțământul persoanei care le folosește, ori refuzul de a le părăsi la cererea acesteia se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) În cazul în care fapta este săvârșită de o persoană înarmată, în timpul nopții ori prin folosire de calități mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 225

Violarea sediului profesional

(1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, în oricare dintre sediile unde o persoană juridică sau fizică își desfășoară activitatea profesională ori refuzul de a le părăsi la cererea persoanei îndreptățite se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) În cazul în care fapta este săvârșită de o persoană înarmată, în timpul nopții ori prin folosire de calități mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 226

Violarea vieții private

(1) Atingerea adusă vieții private, fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuință sau încăpere ori dependința ținând de aceasta sau a unei convorbiri private se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept, a sunetelor, convorbirilor ori a imaginilor prevăzute în [alin. \(1\)](#), către o altă persoană sau către public, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 51/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 1050 din 3 noiembrie 2021:

Stabilește că tipicitatea infracțiunii de violare a vieții private în modalitatea incriminată de [art. 226 alin. \(2\) din Codul penal](#) nu este condiționată de deținerea unor sunete, convorbiri ori imagini realizate fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuință sau încăpere ori dependință ținând de acestea sau a unei convorbiri private.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Nu constituie infracțiune fapta săvârșită:

a) de către cel care a participat la întâlnirea cu persoana vătămată în cadrul căreia au fost surprinse sunetele, convorbirile sau imaginile, dacă justifică un interes legitim;

b) dacă persoana vătămată a acționat explicit cu intenția de a fi văzută ori auzită de făptuitor;

c) dacă făptuitorul surprinde săvârșirea unei infracțiuni sau contribuie la dovedirea săvârșirii unei infracțiuni;

d) dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificație pentru viața comunității și a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate.

(5) Plasarea, fără drept, de mijloace tehnice de înregistrare audio sau video, în scopul săvârșirii faptelor prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#), se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 227

Divulgarea secretului profesional

(1) Divulgarea, fără drept, a unor date sau informații privind viața privată a unei persoane, de natură să aducă un prejudiciu unei persoane, de către acela care a luat cunoștință despre acestea în virtutea

profesiei ori funcției și care are obligația păstrării confidențialității cu privire la aceste date, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Titlul II

Infrațiuni contra patrimoniului

Capitolul I

Furtul

Articolul 228

Furtul

(1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 6/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 691 din 3 august 2020:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 228 alin. \(1\)](#) raportat la [art. 229 alin. \(1\) lit. e\) din Codul penal](#) stabilește:

Fapta de furt săvârșită prin scoaterea/ruperea sistemului de siguranță plasat pe bun întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute [de art. 228 alin. \(1\)](#) raportat la [art. 229 alin. \(1\) lit. e\) din Codul penal](#).

Decizie de admitere: [HP nr. 4/2022](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 335 din 5 aprilie 2022:

Îndeplinirea obligației de a purta o mască de protecție având aptitudinea de a ascunde fizionomia, în spațiile publice în care actele normative în vigoare prevăd obligativitatea acesteia, atrage incidența elementului circumstanțial agravant prevăzut de [art. 229 alin. \(1\) lit. c\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de furt săvârșită de către o persoană mascată.

(2) Fapta constituie furt și dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau detenția legitimă a altei persoane.

(3) Se consideră bunuri mobile și înscrisurile, energia electrică, precum și orice alt fel de energie care are valoare economică.

Articolul 229

Furtul calificat

(1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:

- a)** într-un mijloc de transport în comun;
- b)** în timpul nopții;
- c)** de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 4/2022](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 335 din 5 aprilie 2022:

Îndeplinirea obligației de a purta o mască de protecție având aptitudinea de a ascunde fizionomia, în spațiile publice în care actele normative în vigoare prevăd obligativitatea acesteia, atrage incidența elementului circumstanțial agravant prevăzut de [art. 229 alin. \(1\) lit. c\) din Codul penal](#) privind infracțiunea de furt săvârșită de către o persoană mascată.

d) prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;

e) prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 6/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 691 din 3 august 2020:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 228 alin. \(1\)](#) raportat la [art. 229 alin. \(1\) lit. e\) din Codul penal](#) stabilește:

Fapta de furt săvârșită prin scoaterea/ruperea sistemului de siguranță plasat pe bun întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute [de art. 228 alin. \(1\)](#) raportat la [art. 229 alin. \(1\) lit. e\) din Codul penal](#).

(2) Dacă furtul a fost săvârșit în următoarele împrejurări:

- a)** asupra unui bun care face parte din patrimoniul cultural;
- b)** prin violare de domiciliu sau sediu profesional;
- c)** de o persoană având asupra sa o armă, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri:

- a)** țigete, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă;
- b)** componente ale sistemelor de irigații;
- c)** componente ale rețelelor electrice;
- d)** un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situații de urgență publică;
- e)** un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenție la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;
- f)** instalații de siguranță și dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian și componente ale acestora, precum și componente ale mijloacelor de transport aferente;
- g)** bunuri prin însușirea cărora se pune în pericol siguranța traficului și a persoanelor pe drumurile publice;
- h)** cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 230

Furtul în scop de folosință

(1) Furtul care are ca obiect un vehicul, săvârșit în scopul de a-l folosi pe nedrept, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în [art. 228](#) sau [art. 229](#), după caz, ale cărei limite speciale se reduc cu o treime.

(2) Cu pedeapsa prevăzută în [alin. \(1\)](#) se sancționează folosirea fără drept a unui terminal de comunicații al altuia sau folosirea unui terminal de comunicații racordat fără drept la o rețea, dacă s-a produs o pagubă.

Articolul 231

(1) Faptele prevăzute în prezentul capitol, săvârșite între membrii de familie de către un minor în paguba tutorelui ori de către cel care locuiește împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de aceasta, se pedepesc numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(2) În cazul faptelor prevăzute la [art. 228](#) și [230](#), împăcarea înlătură răspunderea penală.

La data de 29-11-2020 Articolul 231 din Capitolul I , Titlul II , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 274 din 26 noiembrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1144 din 26 noiembrie 2020](#)

Articolul 232

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

Capitolul II Tâlhăria și pirateria

Articolul 233

Tâlhăria

Furtul săvârșit prin întrebuințarea de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea se pedepesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 234

Tâlhăria calificată

(1) Tâlhăria săvârșită în următoarele împrejurări:

- a)** prin folosirea unei arme ori substanțe explozive, narcotice sau paralizante;
- b)** prin simularea de calități oficiale;
- c)** de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
- d)** în timpul nopții;
- e)** într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport;
- f)** prin violare de domiciliu sau sediu profesional, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tâlhăria săvârșită în condițiile [art. 229 alin. \(3\)](#) se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

La data de 01-02-2014 Alin. (2) al art. 234 a fost modificat de [pct. 24 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală.

Articolul 235

Pirateria

(1) Furtul comis, prin violență sau amenințare, de către o persoană care face parte din echipajul sau din pasagerii unei nave aflate în marea liberă, al bunurilor ce se găsesc pe acel vas sau pe o altă navă, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu pedeapsa prevăzută în [alin. \(1\)](#) se sancționează și capturarea unei nave aflate în marea liberă sau faptul de a provoca, prin orice mijloc, naufragiul ori eșuarea acesteia, în scopul de a-și însuși încărcătura ei sau de a tâlhări persoanele aflate la bord.

(3) Dacă pirateria a avut ca urmare vătămarea corporală, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Există piraterie și dacă fapta s-a comis pe o aeronavă sau între aeronave și nave.

Articolul 236

Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei

Dacă faptele prevăzute în [art. 233-235](#) au avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 237

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în [art. 233-235](#) se pedepsește.

Capitolul III

Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii

Articolul 238

Abuzul de încredere

(1) Însușirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredințat în baza unui titlu și cu un anumit scop, ori refuzul de a-l restitui se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 239

Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor

(1) Fapta debitorului de a înstrăina, ascunde, deteriora sau distruge, în tot sau în parte, valori ori bunuri din patrimoniul său ori de a invoca acte sau datorii fictive în scopul fraudării creditorilor se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta persoanei care, știind că nu va putea plăti, achiziționează bunuri ori servicii producând o pagubă creditorului.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 240

Bancruta simplă

(1) Neintroducerea sau introducerea tardivă, de către debitorul persoană fizică ori de reprezentantul legal al persoanei juridice debitoare, a cererii de deschidere a procedurii insolvenței, într-un termen care depășește cu mai mult de 6 luni termenul prevăzut de lege de la apariția stării de insolvență, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 241

Bancruta frauduloasă

(1) Fapta persoanei care, în fraudă creditorilor:

a) falsifică, sustrage sau distruge evidențele debitorului ori ascunde o parte din activul averii acestuia;

b) înfățișează datorii inexistente sau prezintă în registrele debitorului, în alt act sau în situația financiară sume nedatorate;

c) înstrăinează, în caz de insolvență a debitorului, o parte din active se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 242

Gestiunea frauduloasă

(1) Pricinuirea de pagube unei persoane, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Când fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) a fost săvârșită de administratorul judiciar, de lichidatorul averii debitorului sau de un reprezentant sau prepus al acestora, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) săvârșite în scopul de a dobândi un folos patrimonial se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(4) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 243

Însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor

(1) Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităților sau celui care l-a pierdut sau de a dispune de acel bun ca de al său se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și însușirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparține altuia, ajuns din eroare sau în mod fortuit în posesia făptuitorului, sau nepredarea acestuia în termen de 10 zile din momentul în care a cunoscut că bunul nu îi aparține.

(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Articolul 244

Înșelăciunea

(1) Inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos patrimonial injust și dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Înșelăciunea săvârșită prin folosirea de nume sau calități mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 37/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 707 din 16 iulie 2021:

Stabilește că publicarea de anunțuri fictive online care a avut drept consecință producerea unei pagube, fără ca prin această activitate să se intervină asupra sistemului informatic sau asupra datelor informatice prelucrate de acesta, realizează condițiile de tipicitate ale infracțiunii de înșelăciune, prevăzute de [art. 244 din Codul penal](#).

Articolul 245

Înșelăciunea privind asigurările

(1) Distrugerea, degradarea, aducerea în stare de neîntrebuințare, ascunderea sau înstrăinarea unui bun asigurat împotriva distrugerii, degradării, uzurii, pierderii sau furtului, în scopul de a obține, pentru sine sau pentru altul, suma asigurată, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Fapta persoanei care, în scopul prevăzut în [alin. \(1\)](#), simulează, își cauzează sau agravează leziuni sau vătămări corporale produse de un risc asigurat se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.

Articolul 246

Deturnarea licitațiilor publice

Fapta de a îndepărta, prin constrângere sau corupere, un participant de la o licitație publică ori înțelegerea între participanți pentru a denatura prețul de adjudecare se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 247

Exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile

(1) Fapta creditorului care, cu ocazia dării cu împrumut de bani sau bunuri, profitând de starea de vădită vulnerabilitate a debitorului, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității ori relației de dependență în care debitorul se află față de el, îl face să constituie sau să transmită, pentru sine sau pentru altul, un drept real ori de creanță de valoare vădit disproporționată față de această prestație se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Punerea unei persoane în stare de vădită vulnerabilitate prin provocarea unei intoxicații cu alcool sau cu substanțe psihoactive în scopul de a o determina să consimtă la constituirea sau transmiterea unui drept real ori de creanță sau să renunțe la un drept, dacă s-a produs o pagubă, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 248

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în [art. 239 alin. \(1\)](#), [art. 241](#) și [art. 244-247](#) se pedepsește.

Capitolul IV

Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice

Articolul 249

Frauda informatică

Introducerea, transmiterea, modificarea sau ștergerea de date informatice, restricționarea accesului la aceste date ori împiedicarea în orice mod a funcționării unui sistem informatic, în scopul de a obține un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, dacă s-a cauzat o pagubă unei persoane, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

La data de 25-07-2021 Articolul 249 din Capitolul IV , Titlul II , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 2, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

Articolul 250

Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos

(1) Efectuarea unei operațiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, valoare monetară sau monedă virtuală, prin utilizarea, fără consimțământul titularului, a unui instrument de plată fără numerar sau a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

La data de 25-07-2021 Alineatul (1) din Articolul 250 , Capitolul IV , Titlul II , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 3, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 2/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 293 din 24 martie 2021.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează efectuarea uneia dintre operațiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#), prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 2/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 293 din 24 martie 2021.

(3) Transmiterea neautorizată către altă persoană a oricăror date de identificare, în vederea efectuării uneia dintre operațiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#), se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 250¹

Operațiuni ilegale cu instrumente de plată fără numerar

(1) Deținerea în vederea utilizării frauduloase a unui instrument de plată fără numerar însușit prin săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la [art. 228](#), [art. 229](#), [art. 233-236](#), [art. 238](#), [art. 239](#), [art. 243](#), [art. 244](#) și [art. 295](#) se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Dobândirea pentru sine sau pentru altul, inclusiv prin primire, însușire, cumpărare sau ca urmare a unei operațiuni precum transferul, importul, exportul, vânzarea, transportul, distribuirea sau punerea la dispoziție în vederea utilizării frauduloase a unui instrument de plată fără numerar obținut prin săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la [art. 228](#), [art. 229](#), [art. 233-236](#), [art. 238](#), [art. 239](#), [art. 243](#), [art. 244](#) și [art. 295](#) se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Fabricarea, producerea, primirea, deținerea, transmiterea sau punerea la dispoziție a unui dispozitiv, instrument, date informatice, echipamente, inclusiv hardware sau software, ori a oricăror alte mijloace, cu scopul de a servi la însușirea unui instrument de plată fără numerar prin săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la [art. 228](#), [art. 229](#), [art. 233-236](#), [art. 238](#), [art. 239](#), [art. 243](#), [art. 244](#) și [art. 295](#), se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(4) Cu pedeapsa prevăzută la [alin. \(3\)](#) se sancționează și dobândirea pentru sine sau pentru altul, inclusiv prin importul, exportul, vânzarea, transportul sau distribuția unui dispozitiv, instrument, date informatice, echipamente, inclusiv hardware ori software, sau a oricăror alte mijloace cu scopul de a servi la însușirea unui instrument de plată fără numerar prin săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la [art. 228](#), [art. 229](#), [art. 233-236](#), [art. 238](#), [art. 239](#), [art. 243](#), [art. 244](#) și [art. 295](#).

La data de 25-07-2021 Capitolul IV din Titlul II , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 4, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

Articolul 251

Acceptarea operațiunilor financiare efectuate în mod fraudulos

(1) Acceptarea unei operațiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, valoare monetară sau monedă virtuală, cunoscând că este efectuată prin folosirea unui instrument de plată fără numerar falsificat sau utilizat fără consimțământul titularului său, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

La data de 25-07-2021 Alineatul (1) din Articolul 251 , Capitolul IV , Titlul II , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 5, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează acceptarea uneia dintre operațiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#), cunoscând că este efectuată prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive.

Articolul 252

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

Capitolul V

Distrugerea și tulburarea de posesie

Articolul 253

Distrugerea

(1) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun aparținând altuia ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau de salvare a unui astfel de bun, precum și înlăturarea măsurilor luate se pedepesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Distrugerea unui înscris sub semnătură privată, care aparține în tot sau în parte altei persoane și servește la dovedirea unui drept de natură patrimonială, dacă prin aceasta s-a produs o pagubă, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2^1) Distrugerea unui dispozitiv electronic de supraveghere folosit pentru monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare sau execuțional penale se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

La data de 21-05-2021 Articolul 253 din Capitolul V , Titlul II , Partea SPECIALĂ a fost completat de Punctul 1, Articolul 42, Titlul II din LEGEA nr. 146 din 17 mai 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 515 din 18 mai 2021

(3) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) privește bunuri care fac parte din patrimoniul cultural, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(4) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun, săvârșită prin incendiere, explozie ori prin orice alt asemenea mijloc și dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(5) Dispozițiile prevăzute în alin. (3) și alin. (4) se aplică chiar dacă bunul aparține făptuitorului.

(6) Pentru faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(7) Tentativa faptelor prevăzute în alin. (3) și alin. (4) se pedepsește.

Articolul 254

Distrugerea calificată

(1) Dacă faptele prevăzute în art. 253 au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Dezastrul constă în distrugerea sau degradarea unor bunuri imobile ori a unor lucrări, echipamente, instalații sau componente ale acestora și care a avut ca urmare moartea sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane.

Articolul 255

Distrugerea din culpă

(1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparține făptuitorului, în cazul în care fapta este săvârșită prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc și dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă faptele au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.

Articolul 256

Tulburarea de posesie

(1) Ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin violență sau amenințare ori prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar, a unui imobil aflat în posesia altuia se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Capitolul VI

Infrațiuni care au produs consecințe deosebit de grave

La data de 23-05-2016 Capitolul VI din titlul II a fost introdus de pct. 11 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.

Articolul 256^1

Faptele care au produs consecințe deosebit de grave

Dacă faptele prevăzute la [art. 228, 229, 233, 234, 235, 239, 242, 244, 245, 247, art. 249-251](#) au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu jumătate.

La data de 23-05-2016 Art. 256¹ a fost introdus de [pct. 11 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

Titlul III

Infrațiuni privind autoritatea și frontiera de stat

Capitolul I

Infrațiuni contra autorității

Articolul 257

Ultrajul

(1) Amenințarea săvârșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte ori omorul săvârșite împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

(2) Săvârșirea unei infracțiuni împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat ori asupra bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele comise în condițiile [alin. \(2\)](#), dacă privesc un membru de familie al funcționarului public.

(4) Faptele prevăzute la [alin. \(1\)-\(3\)](#), comise asupra unui polițist sau jandarm, precum și asupra personalului silvic investit cu exercițiul autorității publice, aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite se majorează cu jumătate.

La data de 09-01-2022 Alineatul (4) din Articolul 257 , Capitolul I , Titlul III , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 8 din 5 ianuarie 2022, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 20 din 06 ianuarie 2022](#)

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 19/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 874 din 24 septembrie 2020:

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor [art. 257 alin. \(4\) din Codul penal](#), noțiunea de „polițist” are în vedere și persoana care exercită funcția de polițist local în temeiul [Legii poliției locale nr. 155/2010](#).

Articolul 258

Uzurparea de calități oficiale

(1) Folosirea fără drept a unei calități oficiale care implică exercițiul autorității de stat, însoțită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta funcționarului public care continuă să exercite o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, după ce a pierdut acest drept conform legii.

(3) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) sau [alin. \(2\)](#) au fost săvârșite de o persoană care poartă, fără drept, uniforme sau semne distinctive ale unei autorități publice, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 259

Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri

(1) Sustragerea ori distrugerea unui înscris care se află în păstrarea ori în deținerea unei persoane dintre cele prevăzute în [art. 176](#) sau [art. 175 alin. \(2\)](#) se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă fapta este săvârșită de un funcționar public în exercitarea atribuțiilor de serviciu, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 260

Ruperea de sigilii

(1) Înlăturarea ori distrugerea unui sigiliu legal aplicat se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta a fost săvârșită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amendă.

Articolul 261

Sustragerea de sub sechestru

(1) Sustragerea unui bun care este legal sechestrat se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta a fost săvârșită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amendă.

Capitolul II

Infracțiuni privind frontiera de stat

Articolul 262

Trecerea frauduloasă a frontierei de stat

(1) Intrarea sau ieșirea din țară prin trecerea ilegală a frontierei de stat a României se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) a fost săvârșită:

a) în scopul sustragerii de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse ori a unei măsuri educative, privative de libertate;

b) de către un străin declarat indezirabil ori căruia i-a fost interzis în orice mod dreptul de intrare sau de ședere în țară, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Tentativa se pedepsește.

(4) Fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#), săvârșită de o victimă a traficului de persoane sau de minori, nu se pedepsește.

Articolul 263

Traficul de migranți

(1) Racolarea, îndrumarea, călăuzirea, transportarea, transferarea sau adăpostirea unei persoane, în scopul trecerii frauduloase a frontierei de stat a României, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Când fapta a fost săvârșită:

a) în scopul de a obține, direct sau indirect, un folos patrimonial;

b) prin mijloace care pun în pericol viața, integritatea sau sănătatea migrantului;

c) prin supunerea migrantului la tratamente inumane sau degradante, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 264

Facilitarea șederii ilegale în România

(1) Fapta persoanei care facilitează, prin orice mijloace, rămânerea ilegală pe teritoriul României a unei persoane, victimă a unei infracțiuni de trafic de persoane, de minori sau de migranți, care nu are cetățenia română și nici domiciliul în România, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. Dacă mijlocul folosit constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(2) Când fapta a fost săvârșită:

a) în scopul de a obține, direct sau indirect, un folos patrimonial;

b) de către un funcționar public aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Când faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) sunt săvârșite cu privire la un alt străin aflat ilegal pe teritoriul României, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

Articolul 265

Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României

Sustragerea de la executarea obligațiilor instituite de autoritățile competente, de către străinul față de care s-a dispus măsura îndepărtării de pe teritoriul României ori a fost dispusă interzicerea dreptului de ședere, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Titlul IV

Infracțiuni contra înfăptuirii justiției

Articolul 266

Nedenunțarea

(1) Fapta persoanei care, luând cunoștință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane, nu înștiințează de îndată autoritățile se pedepsește cu închisoare de la un an la 3 ani.

La data de 05-07-2021 Alineatul (1) din Articolul 266 , Titlul IV , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 3, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 186 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 02 iulie 2021](#)

(1^1) Fapta persoanei care, luând cunoștință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală, de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile ori contra libertății și integrității sexuale, săvârșite față de un minor, nu înștiințează de îndată autoritățile se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

La data de 05-07-2021 Articolul 266 din Titlul IV , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 4, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 186 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 02 iulie 2021](#)

(2) Nedenunțarea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.

(3) Nu se pedepsește persoana care, înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva unei persoane pentru săvârșirea faptei nedenunțate, încunoștințează autoritățile competente despre aceasta sau care, chiar după punerea în mișcare a acțiunii penale, a înlesnit tragerea la răspundere penală a autorului sau a participanților.

Articolul 267

Omisiunea sesizării

(1) Funcționarul public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Când fapta este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda.

Articolul 268

Inducerea în eroare a organelor judiciare

(1) Sesizarea penală, făcută prin denunț sau plângere, cu privire la existența unei fapte prevăzute de legea penală ori în legătură cu săvârșirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană, cunoscând că aceasta este nereală, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Producerea sau ticluirea de probe nereale, în scopul de a dovedi existența unei fapte prevăzute de legea penală ori săvârșirea acesteia de către o anumită persoană, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Nu se pedepsește persoana care a săvârșit inducerea în eroare a organelor judiciare, dacă declară, înainte de reținerea, arestarea sau de punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva celui față de care s-a făcut denunțul sau plângerea ori s-au produs probele, că denunțul, plângerea sau probele sunt nereale.

Articolul 269

Favorizarea făptuitorului

(1) Ajutorul dat făptuitorului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autor.

(3) Favorizarea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.

Notă CTCE Prin art. I din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 14 din 5 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 101 din 5 februarie 2017 a fost abrogată [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 286/2009 privind Codul penal](#) și a [Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 92 din 1 februarie 2017. În consecință, devin inaplicabile modificarea alin. (3) al art. 269 și introducerea alin. (4) la acest articol din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, conform [pct. 1 și 2 ale art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92 din 1 februarie 2017. Prin [LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 144 din 24 februarie 2017 a fost respinsă [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 13 din 31 ianuarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 92 din 1 februarie 2017.

Articolul 270

Tăinuirea

(1) Primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun, de către o persoană care fie a cunoscut, fie a prevăzut din împrejurările concrete că acesta provine din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaște natura acesteia, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Pedeapsa aplicată tăinuitorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autor.

(3) Tăinuirea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.

Articolul 271

Obstrucționarea justiției

(1) Persoana care, fiind avertizată asupra consecințelor faptei sale:

a) împiedică, fără drept, organul de urmărire sau instanța să efectueze, în condițiile legii, un act procedural;

b) refuză să pună la dispoziția organului de urmărire penală, instanței sau judecătorului sindic, în tot sau în parte, datele, informațiile, înscrisurile sau bunurile deținute, care i-au fost solicitate în mod explicit, în condițiile legii, în vederea soluționării unei cauze, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dispozițiile [alin. \(1\)](#) nu se aplică în cazul persoanei urmărite sau judecate pentru infracțiunea care formează obiectul procesului penal.

Articolul 272

Influențarea declarațiilor

(1) Încercarea de a determina sau determinarea unei persoane, indiferent de calitatea acesteia, prin corupere, prin constrângere ori prin altă faptă cu efect vădit intimidant, săvârșită asupra sa ori asupra unui membru de familie al acesteia, să nu sesizeze organele de urmărire penală, să nu dea declarații, să își retragă declarațiile, să dea declarații mincinoase ori să nu prezinte probe, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură judiciară, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă actul de intimidare sau corupere constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(2) Nu constituie infracțiune înțelegerea patrimonială dintre infractor și persoana vătămată, intervenită în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângere prealabilă sau pentru care intervine împăcarea.

Articolul 273

Mărturia mincinoasă

(1) Fapta martorului care, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură în care se ascultă martori, face afirmații mincinoase ori nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care este întrebat se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 1/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 173 din 3 martie 2020:

Martorul denunțator care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la [art. 290 alin. \(3\) din Codul penal](#) poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de [art. 273 alin. \(1\) din Codul penal](#).

Decizie de admitere - [RIL nr. 1/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 187 din 8 martie 2019

Fapta unei persoane audiate ca martor de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată întrunește numai elementele de tipicitate ale infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de [art. 273 alin. \(1\) din Codul penal](#).

(2) Mărturia mincinoasă săvârșită:

- a)** de un martor cu identitate protejată ori aflat în Programul de protecție a martorilor;
- b)** de un investigator sub acoperire;
- c)** de o persoană care întocmește un raport de expertiză ori de un interpret;
- d)** în legătură cu o faptă pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață ori închisoarea de 10 ani sau mai mare se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Autorul nu se pedepsește dacă își retrage mărturia, în cauzele penale înainte de reținere, arestare sau de punerea în mișcare a acțiunii penale ori în alte cauze înainte de a se fi pronunțat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluție, ca urmare a mărturiei mincinoase.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 10/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 416 din 28 mai 2019:

Stabilește că participantul la comiterea unei infracțiuni care a fost judecat separat de ceilalți participanți și audiat ulterior ca martor, în cauza disjunctă, nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă prevăzute de [art. 273 din Codul penal](#).

Articolul 274

Răzbunarea pentru ajutorul dat justiției
Săvârșirea unei infracțiuni împotriva unei persoane ori a unui membru de familie al acesteia, pe motiv că a sesizat organele de urmărire penală, a dat declarații ori a prezentat probe într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură dintre cele prevăzute în [art. 273](#), se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

Articolul 275

Sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri

(1) Sustragerea, distrugerea, reținerea, ascunderea ori alterarea de mijloace materiale de probă sau de înscrisuri, în scopul de a împiedica aflarea adevărului într-o procedură judiciară, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 3/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 396 din 15 aprilie 2021:

Stabilește că:

1. Infracțiunea de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri, prevăzută de [art. 275 alin. \(1\) din Codul penal](#), are ca situație premisă existența unei proceduri judiciare începute.
2. Autorul faptei prevăzute de legea penală ce face obiectul procesului penal în care sunt folosite înscrisurile ori mijloacele materiale de probă poate fi subiect activ al infracțiunii de sustragere sau distrugere de probe ori de înscrisuri în modalitatea prevăzută de [art. 275 alin. \(1\) din Codul penal](#).

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează împiedicarea, în orice alt mod, ca un înscris necesar soluționării unei cauze, emis de către un organ judiciar sau adresat acestuia, să ajungă la destinatar.

Articolul 276

Abrogat.

La data de 08-12-2014 Art. 276 a fost abrogat de [art. unic din LEGEA nr. 159 din 4 decembrie 2014, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 887 din 5 decembrie 2014](#).

Articolul 277

Compromiterea intereselor justiției

(1) Divulgarea, fără drept, de informații confidențiale privind data, timpul, locul, modul sau mijloacele prin care urmează să se administreze o probă, de către un magistrat sau un alt funcționar public care

a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției, dacă prin aceasta poate fi îngreunată sau împiedicată urmărirea penală, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dezvăluirea, fără drept, de mijloace de probă sau de înscrisuri oficiale dintr-o cauză penală, înainte de a se dispune o soluție de netrimitere în judecată ori de soluționare definitivă a cauzei, de către un funcționar public care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(3) Dezvăluirea, fără drept, de informații dintr-o cauză penală, de către un martor, expert sau interpret, atunci când această interdicție este impusă de legea de procedură penală, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(4) Nu constituie infracțiune fapta prin care sunt divulgate ori dezvăluite acte sau activități vădit ilegale comise de autorități într-o cauză penală.

Articolul 278

Încălcarea solemnității ședinței

Întrebuințarea de cuvinte ori gesturi jignitoare sau obscene, de natură să perturbe activitatea instanței, de către o persoană care participă sau asistă la o procedură care se desfășoară în fața instanței, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

Articolul 279

Ultrajul judiciar

(1) Amenințarea, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte ori omorul, săvârșite împotriva unui judecător sau procuror aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.

(2) Săvârșirea unei infracțiuni împotriva unui judecător sau procuror ori împotriva bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele comise în condițiile [alin. \(2\)](#), dacă privesc un membru de familie al judecătorului sau al procurorului.

(4) Dispozițiile [alin. \(1\)-\(3\)](#) se aplică în mod corespunzător și faptelor comise împotriva unui avocat în legătură cu exercitarea profesiei.

Articolul 280

Cercetarea abuzivă

(1) Întrebuințarea de promisiuni, amenințări sau violențe împotriva unei persoane urmărite sau judecate într-o cauză penală, de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător, pentru a o determina să dea ori să nu dea declarații, să dea declarații mincinoase ori să își retragă declarațiile, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează producerea, falsificarea ori ticluirea de probe nereale de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător.

Articolul 281

Supunerea la rele tratamente

(1) Supunerea unei persoane la executarea unei pedepse, măsuri de siguranță sau educative în alt mod decât cel prevăzut de dispozițiile legale se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Supunerea la tratamente degradante ori inumane a unei persoane aflate în stare de reținere, deținere ori în executarea unei măsuri de siguranță sau educative, privative de libertate, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

Articolul 282

Tortura

(1) Fapta funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat sau a altei persoane care acționează la instigarea sau cu consimțământul expres ori tacit al acestuia de a provoca unei persoane puternice suferințe fizice ori psihice:

a) în scopul obținerii de la această persoană sau de la o terță persoană informații sau declarații;

- b)** în scopul pedepsirii ei pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis;
 - c)** în scopul de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori de a intimida sau a face presiuni asupra unei terțe persoane;
 - d)** pe un motiv bazat pe orice formă de discriminare, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)** Dacă fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) a avut ca urmare o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (3)** Tortura ce a avut ca urmare moartea victimei se pedepsește cu închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (4)** Tentativa la infracțiunea prevăzută în [alin. \(1\)](#) se pedepsește.
- (5)** Nicio împrejurare excepțională, oricare ar fi ea, fie că este vorba de stare de război sau de amenințări cu războiul, de instabilitate politică internă sau de orice altă stare de excepție, nu poate fi invocată pentru a justifica tortura. De asemenea, nu poate fi invocat ordinul superiorului ori al unei autorități publice.
- (6)** Nu constituie tortură durerea sau suferințele ce rezultă exclusiv din sancțiuni legale și care sunt inerente acestor sancțiuni sau sunt ocazionate de ele.

Articolul 283

Represiunea nedreaptă

- (1)** Fapta de a pune în mișcare acțiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, știind că este nevinovată, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.
- (2)** Reținerea sau arestarea ori condamnarea unei persoane, știind că este nevinovată, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

Articolul 284

Asistența și reprezentarea neloială

- (1)** Fapta avocatului sau a reprezentantului unei persoane care, în înțelegere frauduloasă cu o persoană cu interese contrare în aceeași cauză, în cadrul unei proceduri judiciare sau notariale, vatămă interesele clientului sau ale persoanei reprezentate se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.
- (2)** Cu aceeași pedeapsă se sancționează înțelegerea frauduloasă dintre avocat sau reprezentantul unei persoane și un terț interesat de soluția ce se va pronunța în cauză, în scopul vătămării intereselor clientului sau ale persoanei reprezentate.
- (3)** Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămăte.

Articolul 285

Evadarea

- (1)** Evadarea din starea legală de reținere sau de deținere se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.
- (2)** Când evadarea este săvârșită prin folosire de violențe sau arme, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (3)** Se consideră evadare:
- a)** neprezentarea nejustificată a persoanei condamnate la locul de deținere, la expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate;
 - b)** părăsirea, fără autorizare, de către persoana condamnată, a locului de muncă, aflat în exteriorul locului de deținere.
 - c)** încălcarea de către persoana aflată în arest la domiciliu a obligației de a nu părăsi imobilul ori nerespectarea de către aceasta a itinerarului sau condițiilor de deplasare, stabilite potrivit legii.

La data de 21-05-2021 Alineatul (3) din Articolul 285 , Titlul IV , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 2, Articolul 42, Titlul II din LEGEA nr. 146 din 17 mai 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 515 din 18 mai 2021](#)

- (4)** În situațiile prevăzute la [alin. \(3\) lit. a\) și b\)](#), pedeapsa aplicată pentru infracțiunea de evadare se adaugă la restul rămas neexecutat din pedeapsă la data evadării.

La data de 21-05-2021 Alineatul (4) din Articolul 285 , Titlul IV , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 3, Articolul 42, Titlul II din LEGEA nr. 146 din 17 mai 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 515 din 18 mai 2021](#)

(4¹)În situația prevăzută la [alin. \(3\) lit. c\)](#), se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

La data de 21-05-2021 Articolul 285 din Titlul IV , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 4, Articolul 42, Titlul II din LEGEA nr. 146 din 17 mai 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 515 din 18 mai 2021](#)

(5)Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se pedepsește.

Articolul 286

Înlesnirea evadării

(1)Înlesnirea prin orice mijloace a evadării se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2)Înlesnirea evadării:

a)săvârșită prin folosire de violențe, arme, substanțe narcotice sau paralizante;

b)a două sau mai multor persoane în aceeași împrejurare;

c)unei persoane reținute sau arestate pentru o infracțiune sancționată de lege cu pedeapsa detențiunii pe viață ori cu pedeapsa închisorii de 10 ani sau mai mare ori condamnate la o astfel de pedeapsă se sancționează cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3)Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) sunt săvârșite de o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel reținut sau deținut, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(4)Înlesnirea evadării, săvârșită din culpă, de către o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel care a evadat, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani.

(5)Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) se pedepsește.

Articolul 287

Nerespectarea hotărârilor judecătorești

(1)Nerespectarea unei hotărâri judecătorești săvârșită prin:

a)împotrivirea la executare, prin opunerea de rezistență față de organul de executare;

b)refuzul organului de executare de a pune în aplicare o hotărâre judecătorească, prin care este obligat să îndeplinească un anumit act;

c)refuzul de a sprijini organul de executare în punerea în aplicare a hotărârii, de către persoanele care au această obligație conform legii;

d)neexecutarea hotărârii judecătorești prin care s-a dispus reintegrarea în muncă a unui salariat;

e)neexecutarea hotărârii judecătorești privind plata salariilor în termen de 15 zile de la data cererii de executare adresate angajatorului de către partea interesată;

f)nerespectarea hotărârilor judecătorești privind stabilirea, plata, actualizarea și recalcularea pensiilor;

g)împiedicarea unei persoane de a folosi, în tot sau în parte, un imobil deținut în baza unei hotărâri judecătorești, de către cel căruia îi este opozabilă hotărârea, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

h)nerespectarea unei măsuri de protecție dispuse în executarea unui ordin european de protecție.

La data de 23-07-2016 Lit. h) a alin. (1) al art. 287 a fost introdusă de [pct. 1 al art. 25 din LEGEA nr. 151 din 13 iulie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 545 din 20 iulie 2016](#).

(2)În cazul faptelor prevăzute în [lit. d\)-g\)](#), acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(3)În cazul faptei prevăzute la [alin. \(1\) lit. h\)](#), împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

La data de 23-07-2016 Alin. (3) al art. 287 a fost introdus de [pct. 2 al art. 25 din LEGEA nr. 151 din 13 iulie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 545 din 20 iulie 2016](#).

Articolul 288

Neexecutarea sancțiunilor penale

(1) Sustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei pedepse complementare ori accesorii sau a măsurii de siguranță prevăzute în [art. 108 lit. b\)](#) și [lit. c\)](#), de către persoana fizică față de care s-au dispus aceste sancțiuni, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 2/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 242 din 28 martie 2019:

Stabilește că „Fapta de sustragere de la executarea măsurii de siguranță prevăzută în [art. 112 lit. d\) din Codul penal anterior](#) (din 1969) nu realizează condițiile de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de [art. 288 alin. \(1\) din Codul penal](#)”.

(2) Sustragerea de la executarea unei măsuri educative privative de libertate prin părăsirea fără drept a centrului educativ sau a centrului de detenție ori prin neprezentarea după expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Neexecutarea, de către mandatar sau administrator, a pedepselor complementare aplicate unei persoane juridice dintre cele prevăzute în [art. 141](#) se pedepsește cu amendă.

Titlul V

Infracțiuni de corupție și de serviciu

Capitolul I

Infracțiuni de corupție

Articolul 289

Luarea de mită

(1) Fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

La data de 01-02-2014 Alin. (1) al art. 289 a fost modificat de [pct. 25 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(2) Fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#), săvârșită de una dintre persoanele prevăzute în [art. 175 alin. \(2\)](#), constituie infracțiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.

(3) Bani, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 290

Darea de mită

(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în condițiile arătate în [art. 289](#), se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita.

(3) Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 1/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 173 din 3 martie 2020:

Martorul denunțator care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la [art. 290 alin. \(3\) din Codul penal](#) poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de [art. 273 alin. \(1\) din Codul penal](#).

(4)Banii, valorile sau orice alte bunuri date se restituie persoanei care le-a dat, dacă acestea au fost date în cazul prevăzut în [alin. \(2\)](#) sau date după denunțul prevăzut în [alin. \(3\)](#).

(5)Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 291

Traficul de influență

(1)Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2)Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 292

Cumpărarea de influență

(1)Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

La data de 01-02-2014 Alin. (1) al art. 292 a fost modificat de [pct. 26 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(2)Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.

(3)Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, dacă au fost date după denunțul prevăzut în [alin. \(2\)](#).

(4)Banii, valorile sau orice alte bunuri date sau oferite sunt supuse confiscării, iar dacă acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Articolul 293

Fapte săvârșite de către membrii instanțelor de arbitraj sau în legătură cu aceștia

Dispozițiile [art. 289](#) și [art. 290](#) se aplică în mod corespunzător și persoanelor care, pe baza unui acord de arbitraj, sunt chemate să pronunțe o hotărâre cu privire la un litigiu ce le este dat spre soluționare de către părțile la acest acord, indiferent dacă procedura arbitrală se desfășoară în baza legii române ori în baza unei alte legi.

Articolul 294

Fapte săvârșite de către funcționari străini sau în legătură cu aceștia

Prevederile prezentului capitol se aplică în privința următoarelor persoane, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel:

a)funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare în cadrul unei organizații publice internaționale la care România este parte;

b)membrilor adunărilor parlamentare ale organizațiilor internaționale la care România este parte;

c)funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare, în cadrul Uniunii Europene;

La data de 01-02-2014 Lit. c) a art. 294 a fost modificată de [pct. 27 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

d)persoanelor care exercită funcții juridice în cadrul instanțelor internaționale a căror competență este acceptată de România, precum și funcționarilor de la grefele acestor instanțe;

e)funcționarilor unui stat străin;

f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin.

g) juraților din cadrul unor instanțe străine.

La data de 01-02-2014 Lit. g) a art. 294 a fost introdusă de [pct. 28 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Capitolul II

Infracțiuni de serviciu

Articolul 295

Delapidarea

(1) Însușirea, folosirea sau traficarea de către un funcționar public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Tentativa se pedepsește.

Articolul 296

Purtarea abuzivă

(1) Întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană de către cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Amenințarea ori lovirea sau alte violențe săvârșite în condițiile [alin. \(1\)](#) se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

Articolul 297

Abuzul în serviciu

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.*)

Notă

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 405 din 15 iunie 2016](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 517 din 8 iulie 2016, s-a admis excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile [art. 297 alin. \(1\) din Codul penal](#), constanându-se ca acestea sunt constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinește prin încălcarea legii".

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. În concluzie, în intervalul 8 iulie 2016-21 august 2016, dispozițiile invocate mai sus au fost suspendate de drept, în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora nu s-a înțeles "îndeplinește prin încălcarea legii", încetându-și efectele juridice, în data de 22 august 2016, în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora nu s-a înțeles "îndeplinește prin încălcarea legii", iar legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îngreuează exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temei de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA.

Notă CTCE Prin art. I din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 14 din 5 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 101 din 5 februarie 2017 a fost abrogată [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#) pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 92 din 1 februarie 2017. În consecință, devine inaplicabilă modificarea art. 297 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, conform [pct. 3 al art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92 din 1 februarie 2017. Prin [LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL

OFICIAL nr. 144 din 24 februarie 2017 a fost respinsă [ORDONANTA DE URGENTĂ nr. 13 din 31 ianuarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 92 din 1 februarie 2017.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 12/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 355 din 7 aprilie 2021.

Decizie de admitere: [RIL nr. 26/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 142 din 11 februarie 2022:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 13 alin. \(1\) lit. a\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002](#) privind Direcția Națională Anticorupție, infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută în [art. 13² din Legea nr. 78/2000](#) pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție raportat la [art. 297 din Codul penal](#), care a cauzat o pagubă materială mai mică sau egală cu echivalentul în lei a 200.000 euro, comisă de o persoană a cărei calitate nu determină incidența dispozițiilor [art. 13 alin. \(1\) lit. b\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002](#), este de competența parchetului nespecializat, iar nu a Direcției Naționale Anticorupție.

Dispozițiile [art. 13 alin. \(1\) lit. a\) teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002](#), referitoare la valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, nu sunt incidente în cazul infracțiunii de abuz în serviciu prevăzute în [art. 13² din Legea nr. 78/2000](#) raportat la [art. 297 din Codul penal](#).

Articolul 298

Neglijența în serviciu

Încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Notă CTCE Prin art. I din [ORDONANTA DE URGENTĂ nr. 14 din 5 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 101 din 5 februarie 2017 a fost abrogată [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#) pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 92 din 1 februarie 2017. În consecință, devine inaplicabilă abrogarea art. 298 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, conform pct. 4 al art. I din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92 din 1 februarie 2017. Prin [LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 144 din 24 februarie 2017 a fost respinsă [ORDONANTA DE URGENTĂ nr. 13 din 31 ianuarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 92 din 1 februarie 2017.

Notă

*) Prin [DECIZIA nr. 518 din 6 iulie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 765 din 26 septembrie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că dispozițiile [art. 298 din Codul penal](#) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”.

Conform art. 147 alin. (1) din [CONSTITUTIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 26 septembrie 2017 - 9 noiembrie 2017, dispozițiile [art. 298 din Codul penal](#) în măsura în care prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora nu se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 10 noiembrie 2017, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 299

Folosirea abuzivă a funcției în scop sexual

(1) Fapta funcționarului public care, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, a urgenta ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, pretinde ori obține favoruri de natură sexuală de la o persoană interesată direct sau indirect de efectele acelui act de serviciu se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(2) Pretinderea sau obținerea de favoruri de natură sexuală de către un funcționar public care se prevalează sau profită de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

Articolul 300

Uzurparea funcției

Fapta funcționarului public care, în timpul serviciului, îndeplinește un act ce nu intră în atribuțiile sale, dacă prin aceasta s-a produs una dintre urmările prevăzute în [art. 297](#), se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

Articolul 301

Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică pe o perioadă de 3 ani.

(2) Dispozițiile [alin. \(1\)](#) nu se aplică în cazurile în care actul sau decizia se referă la următoarele situații:

- a)** emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative;
- b)** exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.

La data de 28-07-2017 Articolul 301 din Capitolul II , Titlul V , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 1, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 193 din 24 iulie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 598 din 25 iulie 2017](#)

Articolul 302

Violarea secretului corespondenței

(1) Deschiderea, sustragerea, distrugerea sau reținerea, fără drept, a unei corespondențe adresate altuia, precum și divulgarea fără drept a conținutului unei asemenea corespondențe, chiar atunci când aceasta a fost trimisă deschisă ori a fost deschisă din greșeală, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Interceptarea, fără drept, a unei convorbiri sau a unei comunicări efectuate prin telefon sau prin orice mijloc electronic de comunicații se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(3) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) au fost săvârșite de un funcționar public care are obligația legală de a respecta secretul profesional și confidențialitatea informațiilor la care are acces, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(4) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, către o altă persoană sau către public, fără drept, a conținutului unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoștință de aceasta din greșeală sau din întâmplare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(5) Nu constituie infracțiune fapta săvârșită:

- a)** dacă făptuitorul surprinde săvârșirea unei infracțiuni sau contribuie la dovedirea săvârșirii unei infracțiuni;
- b)** dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificație pentru viața comunității și a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate.

(6) Deținerea sau confecționarea, fără drept, de mijloace specifice de interceptare ori de înregistrare a comunicațiilor se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

La data de 01-02-2014 Alin. (6) al art. 302 a fost modificat de [pct. 29 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(7) Pentru faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#), acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

La data de 01-02-2014 Alin. (7) al art. 302 a fost introdus de [pct. 30 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 303

Divulgarea informațiilor secrete de stat

(1) Divulgarea, fără drept, a unor informații secrete de stat, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele unei persoane juridice dintre cele prevăzute în [art. 176](#), se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Deținerea, fără drept, în afara îndatoririlor de serviciu, a unui document ce conține informații secrete de stat, dacă poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în [art. 176](#), se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Persoana care deține un document ce conține informații secrete de stat, care poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în [art. 176](#), nu se pedepsește dacă predă de îndată documentul la organul sau instituția emitentă.

Articolul 304

Divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice

(1) Divulgarea, fără drept, a unor informații secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicității, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele sau activitatea unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Divulgarea, fără drept, a unor informații secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicității, de către cel care ia cunoștință de acestea, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(3) Dacă, urmare a faptei prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#), s-a săvârșit o infracțiune împotriva investigatorului sub acoperire, a martorului protejat sau a persoanei incluse în Programul de protecție a martorilor, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani, iar dacă s-a comis cu intenție o infracțiune contra vieții, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.

Articolul 305

Neglijența în păstrarea informațiilor

(1) Neglijența care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce conține informații secrete de stat, precum și neglijența care a prilejuit altei persoane aflarea unei asemenea informații se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele prevăzute în [art. 303 alin. \(1\)](#) și [art. 304](#), dacă au fost săvârșite din culpă.

Articolul 306

Obținerea ilegală de fonduri

(1) Folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete, pentru primirea aprobărilor sau garanțiilor necesare acordării finanțărilor obținute sau garantate din fonduri publice, dacă are ca rezultat obținerea pe nedrept a acestor fonduri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Notă

Conform [art. II din LEGEA nr. 283 din 8 decembrie 2020](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1199 din 9 decembrie 2020, dispozițiile [art. 306](#), [307](#) și [309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal](#), cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în cazul în care infracțiunile sunt săvârșite de persoanele prevăzute la [art. 294 din Legea nr. 286/2009](#), cu modificările și completările ulterioare, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel.

Articolul 307

Deturnarea de fonduri

(1) Schimbarea destinației fondurilor bănești ori a resurselor materiale alocate unei autorități publice sau instituții publice, fără respectarea prevederilor legale, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor provenite din finanțările obținute sau garantate din fonduri publice.

(3) Tentativa se pedepsește.

Notă

Conform [art. II din LEGEA nr. 283 din 8 decembrie 2020](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1199 din 9 decembrie 2020, dispozițiile [art. 306, 307 și 309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal](#), cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în cazul în care infracțiunile sunt săvârșite de persoanele prevăzute la [art. 294 din Legea nr. 286/2009](#), cu modificările și completările ulterioare, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel.

Articolul 308

Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane

(1) Dispozițiile [art. 289-292, 295, 297-300 și art. 304](#) privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la [art. 175 alin. \(2\)](#) ori în cadrul oricărei persoane juridice.

La data de 28-07-2017 Alineatul (1) din Articolul 308 , Capitolul II , Titlul V , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 2, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 193 din 24 iulie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 598 din 25 iulie 2017](#)

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 13/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 721 din 11 august 2020:

Întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale nu are, în sensul dispozițiilor [art. 308 alin. \(1\) din Codul penal](#), calitatea de persoană care exercită permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la [art. 175 alin. \(2\) din Codul penal](#), în raporturile cu întreprinderea individuală.

În cazul în care întreprinzătorul titular al unei întreprinderi individuale exercită un serviciu de interes public care este supus controlului ori supravegherii autorităților publice cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public, acesta are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor [art. 175 alin. \(2\) din Codul penal](#).

(2) În acest caz, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

Articolul 309

Faptele care au produs consecințe deosebit de grave

Dacă faptele prevăzute în [art. 295, art. 297, art. 298, art. 300, art. 303, art. 304, art. 306 sau art. 307](#) au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu jumătate.

Notă

Conform [art. II din LEGEA nr. 283 din 8 decembrie 2020](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1199 din 9 decembrie 2020, dispozițiile [art. 306, 307 și 309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal](#), cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în cazul în care infracțiunile sunt săvârșite de persoanele prevăzute la [art. 294 din Legea nr. 286/2009](#), cu modificările și completările ulterioare, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 12/2015](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 409 din 10 iunie 2015:

În interpretarea dispozițiilor [art. 6 alin. \(1\) din Codul penal](#), în cazul pedepselor definitive pentru infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave potrivit [Codului penal anterior](#), determinarea maximului special prevăzut de legea nouă se realizează, chiar dacă valoarea prejudiciului este inferioară pragului valoric prevăzut de [art. 183 din Codul penal](#), prin raportare la varianta agravată a infracțiunilor limitativ enumerate în [art. 309 din Codul penal](#).

Titlul VI **Infrațiuni de fals**

Capitolul I **Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori**

Articolul 310

Falsificarea de monede

- (1)** Falsificarea de monedă cu valoare circulatorie se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)** Cu aceeași pedeapsă se sancționează falsificarea unei monede, emise de către autoritățile competente, înainte de punerea oficială în circulație a acesteia.
- (3)** Tentativa se pedepsește.

Articolul 311

Falsificarea de titluri de credit sau instrumente de plată

- (1)** Falsificarea de titluri de credit, titluri sau instrumente pentru efectuarea plăților sau a oricărui altor titluri ori valori asemănătoare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)** Dacă fapta prevăzută la [alin. \(1\)](#) privește un instrument de plată fără numerar, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

La data de 25-07-2021 Alineatul (2) din Articolul 311 , Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 6, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

- (3)** Tentativa se pedepsește.

Articolul 312

Falsificarea de timbre sau efecte poștale

- (1)** Falsificarea de timbre de orice fel, mărci poștale, plicuri poștale, cărți poștale sau cupoane răspuns internațional se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.
- (2)** Tentativa se pedepsește.

Articolul 313

[Punerea în circulație de valori falsificate sau dobândirea de instrumente de plată fără numerar falsificate](#)

La data de 25-07-2021 Denumirea marginală a articolului 313 din Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

- (1)** Punerea în circulație a valorilor falsificate prevăzute în [art. 310-312](#), precum și primirea, deținerea sau transmiterea acestora, în vederea punerii lor în circulație, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea de falsificare prin care au fost produse.
- (2)** Punerea în circulație a valorilor falsificate prevăzute în [art. 310-312](#), săvârșită de către autor sau un participant la infracțiunea de falsificare, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea de falsificare prin care au fost produse.
- (3)** Repunerea în circulație a uneia dintre valorile prevăzute în [art. 310-312](#), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că este falsificată, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea de falsificare prin care au fost produse, ale cărei limite speciale se reduc la jumătate.
- (4)** Dobândirea pentru sine sau pentru altul, inclusiv prin primire, însușire, cumpărare sau ca urmare a unei operațiuni precum transferul, importul, exportul, vânzarea, transportul, distribuirea sau punerea la dispoziție în vederea utilizării frauduloase a unui instrument de plată fără numerar falsificat se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

La data de 25-07-2021 Alineatul (4) din Articolul 313 , Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 7, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

(5) Tentativa se pedepsește.

La data de 25-07-2021 Articolul 313 din Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 8, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

Articolul 314

Deținerea de instrumente în vederea falsificării de valori

(1) Fabricarea, primirea, deținerea sau transmiterea de instrumente sau materiale cu scopul de a servi la falsificarea valorilor sau titlurilor prevăzute în [art. 310](#), [art. 311 alin. \(1\)](#) și [art. 312](#) se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Fabricarea, producerea, primirea, deținerea, transmiterea sau punerea la dispoziție a unui dispozitiv, instrument, unor date informatice, echipamente, inclusiv hardware sau software, sau a oricăror alte mijloace cu scopul de a servi la falsificarea instrumentelor de plată fără numerar se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

La data de 25-07-2021 Alineatul (2) din Articolul 314 , Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 9, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

(3) Cu pedeapsa prevăzută la [alin. \(2\)](#) se sancționează și dobândirea pentru sine sau pentru altul, inclusiv prin importul, exportul, vânzarea, transportul sau distribuția unui dispozitiv, instrument, unor date informatice, echipamente, inclusiv hardware sau software, ori a oricăror alte mijloace cu scopul de a servi la falsificarea instrumentelor de plată fără numerar.

La data de 25-07-2021 Alineatul (3) din Articolul 314 , Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 9, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

(4) Nu se pedepsește persoana care, după comiterea vreuneia dintre faptele prevăzute la [alin. \(1\)-\(3\)](#), înainte de descoperirea acestora și înainte de a se fi trecut la săvârșirea faptei de falsificare, predă instrumentele, materialele deținute sau orice alte mijloace autorităților judiciare ori încunoștințează aceste autorități despre existența lor.

La data de 25-07-2021 Articolul 314 din Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 10, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

Articolul 315

Emiterea frauduloasă de monedă

(1) Confecționarea de monedă autentică prin folosirea de instalații sau materiale destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor stabilite de autoritățile competente sau fără acordul acestora, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează punerea în circulație a monedei confecționate în condițiile [alin. \(1\)](#), precum și primirea, deținerea sau transmiterea acesteia, în vederea punerii ei în circulație.

(3) Tentativa se pedepsește.

La data de 23-05-2016 Alin. (3) al art. 315 a fost introdus de [pct. 12 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

Articolul 316

Falsificarea de valori străine

Dispozițiile cuprinse în prezentul capitol se aplică și în cazul când infracțiunea privește monede, timbre, titluri de valoare ori instrumente de plată, inclusiv instrumente de plată fără numerar emise în străinătate.

La data de 25-07-2021 Articolul 316 din Capitolul I , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 11, Articolul I din LEGEA nr. 207 din 21 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 720 din 22 iulie 2021](#)

Capitolul II

Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare

Articolul 317

Falsificarea de instrumente oficiale

(1) Falsificarea unui sigiliu, a unei ștampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc persoanele prevăzute în [art. 176](#) sau persoanele fizice menționate în [art. 175 alin. \(2\)](#) se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Falsificarea unui sigiliu, a unei ștampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc alte persoane decât cele prevăzute în [alin. \(1\)](#) se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 318

Folosirea instrumentelor false

Folosirea instrumentelor false prevăzute în [art. 317](#) se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 319

Falsificarea de instrumente de autentificare străine

Dispozițiile cuprinse în prezentul capitol se aplică și atunci când fapta privește instrumente de autentificare sau de marcare folosite de autoritățile unui stat străin.

Capitolul III

Falsuri în înscrisuri

Articolul 320

Falsul material în înscrisuri oficiale

(1) Falsificarea unui înscris oficial, prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de natură să producă consecințe juridice, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Falsul prevăzut în [alin. \(1\)](#), săvârșit de un funcționar public în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Sunt asimilate înscrisurilor oficiale biletele, tichetele sau orice alte imprimate producătoare de consecințe juridice.

(4) Tentativa se pedepsește.

Articolul 321

Falsul intelectual

(1) Falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcționar public aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu știință de a insera unele date sau împrejurări, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Articolul 322

Falsul în înscrisuri sub semnătură privată

(1) Falsificarea unui înscris sub semnătură privată prin vreunul dintre modurile prevăzute în [art. 320](#) sau [art. 321](#), dacă făptuitorul folosește înscrisul falsificat ori îl încredințează altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Tentativa se pedepsește.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 3/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 138 din 21 februarie 2020:

Stabilește că folosirea sau prezentarea cu rea-credință de înscrisuri sub semnătură privată falsificate, care a avut ca rezultat obținerea, pe nedrept, de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, săvârșită de către aceeași persoană care, în calitate de autor sau participant secundar, a contribuit la comiterea falsului, realizează conținutul infracțiunilor de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, prevăzută de [art. 18¹ alin. \(1\) din Legea nr. 78/2000](#) pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, și fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de [art. 322 alin. \(1\) din Codul penal](#), în concurs real.

Decizie de admitere - [RIL nr. 21/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 1024 din 27 decembrie 2017:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor vizând încadrarea juridică a faptei de evidențiere, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, în ipoteza înregistrării unor facturi fiscale și chitanțe de plată întocmite în fals în numele unor societăți comerciale care nu recunosc tranzacțiile sau care au avut în perioada funcționării comportamentul fiscal asemănător societăților comerciale „fantomă”, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale; raportul dintre infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de [art. 9 alin. \(1\) din Legea nr. 241/2005](#) și infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată/uz de fals prevăzute de [art. 322](#) și [art. 323 din Codul penal](#) stabilește că:

Fapta de evidențiere în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, prin folosirea de facturi și chitanțe fiscale falsificate, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, constituie infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de [art. 9 alin. \(1\) lit. c\) din Legea nr. 241/2005](#) pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Articolul 323

Uzul de fals

Folosirea unui înscris oficial ori sub semnătură privată, cunoscând că este fals, în vederea producerii unei consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă, când înscrisul este oficial, și cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, când înscrisul este sub semnătură privată.

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 21/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 1024 din 27 decembrie 2017:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor vizând încadrarea juridică a faptei de evidențiere, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, în ipoteza înregistrării unor facturi fiscale și chitanțe de plată întocmite în fals în numele unor societăți comerciale care nu recunosc tranzacțiile sau care au avut în perioada funcționării comportamentul fiscal asemănător societăților comerciale „fantomă”, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale; raportul dintre infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de [art. 9 alin. \(1\) din Legea nr. 241/2005](#) și infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată/uz de fals prevăzute de [art. 322](#) și [art. 323 din Codul penal](#) stabilește că:

Fapta de evidențiere în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, prin folosirea de facturi și chitanțe fiscale falsificate, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, constituie infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de [art. 9 alin. \(1\) lit. c\) din Legea nr. 241/2005](#) pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Articolul 324

Falsificarea unei înregistrări tehnice

(1) Falsificarea unei înregistrări tehnice prin contrafacere, alterare ori prin determinarea atestării unor împrejurări necorespunzătoare adevărului sau omisiunea înregistrării unor date sau împrejurări, dacă a fost urmată de folosirea de către făptuitor a înregistrării ori de încredințarea acestuia unei alte persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează folosirea unei înregistrări tehnice falsificate în vederea producerii unei consecințe juridice.

(3) Prin înregistrare tehnică, în sensul prezentului articol, se înțelege atestarea unei valori, greutate, măsuri ori a desfășurării unui eveniment, realizată, în tot sau în parte, în mod automat, prin intermediul unui dispozitiv tehnic omologat și care este destinată a proba un anumit fapt, în vederea producerii de consecințe juridice.

Articolul 325

Falsul informatic

Fapta de a introduce, modifica sau șterge, fără drept, date informatice ori de a restricționa, fără drept, accesul la aceste date, rezultând date necorespunzătoare adevărului, în scopul de a fi utilizate în vederea producerii unei consecințe juridice, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Notă

Decizie de admitere: [RIIL nr. 4/2021](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 171 din 19 februarie 2021:

Fapta de a deschide și utiliza un cont pe o rețea de socializare deschisă publicului, folosind ca nume de utilizator numele unei alte persoane și introducând date personale reale care permit identificarea acesteia, întrunește două dintre cerințele esențiale ale infracțiunii de fals informatic prevăzute în [art. 325 din Codul penal](#), respectiv cea ca acțiunea de introducere a datelor informatice să fie realizată fără drept și cea ca acțiunea de introducere a datelor informatice să aibă ca rezultat date necorespunzătoare adevărului.

Articolul 326

Falsul în declarații

(1) Declararea necorespunzătoare a adevărului, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în [art. 175](#) sau unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește la producerea acelei consecințe, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută la [alin. \(1\)](#), săvârșită pentru a ascunde existența unui risc privind infectarea cu o boală infectocontagioasă, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

La data de 20-03-2020 Articolul 326 din Capitolul III , Titlul VI , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 1, ARTICOLUL UNIC din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 28 din 18 martie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 228 din 20 martie 2020](#)

Articolul 327

Falsul privind identitatea

(1) Prezentarea sub o identitate falsă ori atribuirea unei asemenea identități altei persoane, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în [art. 175](#) sau transmisă unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat, pentru a induce sau a menține în eroare un funcționar public, în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine ori pentru altul, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Când prezentarea s-a făcut prin întrebuintarea identității reale a unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Încredințarea unui act ce servește la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile spre a fi folosit fără drept se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 328

Infracțiuni de fals comise în legătură cu autoritatea unui stat străin

Dispozițiile cuprinse în prezentul capitol se aplică și atunci când fapta privește acte emise de o autoritate competentă a unui stat străin sau de o organizație internațională instituită printr-un tratat la care România este parte sau declarații ori o identitate asumate în fața acesteia.

Titlul VII

Infracțiuni contra siguranței publice

Capitolul I

Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate

Articolul 329

Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă

(1) Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă de către angajații care gestionează infrastructura feroviară ori ai operatorilor de transport, intervenție sau manevră, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța circulației mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă fapta a avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 330

Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă din culpă

(1) Neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă, din culpă, de către angajații care gestionează infrastructura feroviară ori ai operatorilor de transport, intervenție sau manevră, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Când fapta a avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 331

Părăsirea postului și prezența la serviciu sub influența alcoolului sau a altor substanțe

(1) Părăsirea postului, în orice mod și sub orice formă, de angajații cu atribuții privind siguranța circulației mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța circulației acestor mijloace, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează îndeplinirea îndatoririlor de serviciu de către un angajat având atribuții privind siguranța circulației mijloacelor de transport, intervenție sau manevră pe calea ferată, care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge ori se află sub influența unor substanțe psihoactive.

(3) Când faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) au avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Articolul 332

Distrugerea sau semnalizarea falsă

(1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare a liniei de cale ferată, a materialului rulant, a instalațiilor de cale ferată ori a celor de comunicații feroviare, precum și a oricăror altor bunuri sau dotări aferente infrastructurii feroviare ori așezarea de obstacole pe linia ferată, dacă prin aceasta se pune în pericol siguranța mijloacelor de transport, manevră sau intervenție pe calea ferată, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează săvârșirea de acte de semnalizare falsă sau săvârșirea oricăror acte care pot induce în eroare personalul care asigură circulația mijloacelor de transport, manevră sau intervenție pe calea ferată în timpul executării serviciului, dacă prin aceste fapte se creează un pericol de accident de cale ferată.

(3) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) au avut ca urmare un accident de cale ferată, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Când faptele prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) sunt săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se pedepsește.

Articolul 333

Accidentul de cale ferată

Accidentul de cale ferată constă în distrugerea sau degradarea adusă mijloacelor de transport, materialului rulant sau instalațiilor de cale ferată în cursul circulației sau manevrei mijloacelor de transport, manevră, întreținere sau intervenție pe calea ferată.

Capitolul II

Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice

Articolul 334

Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat

(1) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Notă

În interpretarea noțiunii de „autovehicul”, prevăzută [de art. 334 alin. \(1\) din Codul penal](#) și [art. 335 alin. \(1\) din Codul penal](#), raportat la [art. 6 pct. 6](#) și [pct. 30 din O.U.G. nr. 195/2002](#), modificată și completată prin [OG nr. 21/26.08.2014](#), conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînmatriculat/neînregistrat potrivit legii sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere nu întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunilor prevăzute de [art. 334 alin. \(1\) din Codul penal](#), respectiv de [art. 335 alin. \(1\) din Codul penal](#).

(2) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(3) Tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(4) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de respingere - [HP nr. 15/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 918 din 14 noiembrie 2019

Articolul 335

Conducerea unui vehicul fără permis de conducere

(1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Notă

Prin [DECIZIA CURTII CONSTITUȚIONALE nr. 224 din 4 aprilie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL 427 din 9 iunie 2017, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că soluția legislativă cuprinsă în [art. 335 alin. \(1\) din Codul penal](#), care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, este neconstituțională.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#), republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În concluzie, în intervalul 9 iunie 2017 - 23 iulie 2017, dispozițiile invocate mai sus, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 24 iulie 2017, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Notă

Decizie de admitere - [HP nr. 11/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 26 iunie 2017:

În interpretarea noțiunii de „autovehicul”, prevăzută [de art. 334 alin. \(1\) din Codul penal](#) și [art. 335 alin. \(1\) din Codul penal](#), raportat la [art. 6 pct. 6](#) și [pct. 30 din O.U.G. nr. 195/2002](#), modificată și completată prin [OG nr. 21/26.08.2014](#), conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînmatriculat/neînregistrat potrivit legii sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere nu întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunilor prevăzute de [art. 334 alin. \(1\) din Codul penal](#), respectiv de [art. 335 alin. \(1\) din Codul penal](#).

(2) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei sau subcategoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule în România se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 18/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 66 din 30 ianuarie 2020:

Obligația inculpatului de a nu conduce vehicule anume stabilite, impusă de organul judiciar pe timpul măsurii preventive a controlului judiciar conform [art. 215 alin. \(2\) lit. i\) din Codul de procedură penală](#), nu constituie o suspendare a exercitării dreptului de a conduce, iar încălcarea acesteia nu întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de [art. 335 alin. \(2\) din Codul penal](#).

Decizie de admitere: [HP nr. 27/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 664 din 6 iulie 2021:

Stabilește că poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de [art. 335 alin. \(2\) din Codul penal](#) persoana care, după pronunțarea hotărârii definitive de condamnare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de [art. 336 alin. \(1\) din Codul penal](#) și până la anularea permisului de conducere dispusă de către șeful poliției, conduce un autovehicul pe drumurile publice.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana care încredințează un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere pentru conducerea pe drumurile publice unei persoane despre care știe că se află în una dintre situațiile prevăzute în [alin. \(1\)](#) sau [alin. \(2\)](#) sau sub influența alcoolului ori a unor substanțe psihoactive.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 14/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 10 februarie 2021:

Stabilește că, în interpretarea dispozițiilor [art. 335 alin. \(3\) din Codul penal](#), care incriminează fapta unei persoane de a încredința un vehicul pentru conducerea pe drumurile publice unei persoane despre care știa că se află sub influența alcoolului, acestea trebuie să vizeze o persoană care să aibă o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 11/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 361 din 8 aprilie 2021.

Articolul 336

Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe

(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

Alin. (1) al art. 336 a fost modificat prin eliminarea sintagmei "la momentul prelevării mostrelor biologice", conform [DECIZIEI CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 732 din 16 decembrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 27 ianuarie 2015.

Notă

*) Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 732 din 16 decembrie 2014](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 69 din 27 ianuarie 2015, s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 336 alin. \(1\) din Codul penal](#), constatându-se că sintagma "la momentul prelevării mostrelor biologice" din cuprinsul dispozițiilor menționate este neconstituțională.

Conform [art. 147 alin. \(1\) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI](#) republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Prin urmare, în intervalul 27 ianuarie 2015-12 martie 2015, sintagma "la momentul prelevării mostrelor biologice" din cuprinsul [art. 336 alin. \(1\) din Codul penal](#), a fost suspendată de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 13 martie 2015, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Notă CTCE Prin art. I din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 14 din 5 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 101 din 5 februarie 2017 a fost abrogată [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#) pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 92 din 1 februarie 2017. În consecință, devine inaplicabilă modificarea alin. (1) al art. 336 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, conform pct. 7 al art. I din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92 din 1 februarie 2017. Prin [LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017](#),

publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 144 din 24 februarie 2017 a fost respinsă [ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 13 din 31 ianuarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 92 din 1 februarie 2017.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 11/2022](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 430 din 3 mai 2022:

Fapta unei persoane de a conduce pe drumurile publice un autovehicul, având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge și aflându-se sub influența unor substanțe psihoactive, întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de [art. 336 alin. \(1\) și \(2\) din Codul penal](#), infracțiune unică.

Decizie de admitere: [HP nr. 27/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 664 din 6 iulie 2021:

Stabilește că poate fi subiect activ al infracțiunii prevăzute de [art. 335 alin. \(2\) din Codul penal](#) persoana care, după pronunțarea hotărârii definitive de condamnare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de [art. 336 alin. \(1\) din Codul penal](#) și până la anularea permisului de conducere dispusă de către șeful poliției, conduce un autovehicul pe drumurile publice.

Decizie de respingere - [HP nr. 17/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 875 din 30 octombrie 2019

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana, aflată sub influența unor substanțe psihoactive, care conduce un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 11/2022](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 430 din 3 mai 2022:

Fapta unei persoane de a conduce pe drumurile publice un autovehicul, având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge și aflându-se sub influența unor substanțe psihoactive, întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de [art. 336 alin. \(1\) și \(2\) din Codul penal](#), infracțiune unică.

Decizie de admitere: [HP nr. 48/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 698 din 14 iulie 2021:

Stabilește că „Folosirea sintagmei «substanțe psihoactive» din cuprinsul normei de incriminare a [art. 336 alin. \(2\) din Codul penal](#) include, pe lângă categoria de substanțe la care face referire [Legea nr. 194/2011](#) privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată, și substanțele prevăzute în conținutul [Legii nr. 143/2000](#) privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al [Legii nr. 339/2005](#) privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope, cu modificările și completările ulterioare”.

(3) Dacă persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) efectuează transport public de persoane, transport de substanțe sau produse periculoase ori se află în procesul de instruire practică a unor persoane pentru obținerea permisului de conducere sau în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Notă CTCE Prin art. I din [ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 14 din 5 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 101 din 5 februarie 2017 a fost abrogată [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#) pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial nr. 92 din 1 februarie 2017. În consecință, devine inaplicabilă introducerea art. 336¹ din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, conform pct. 8 al art. I din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României nr. 92 din 1 februarie 2017. Prin [LEGEA nr. 8 din 24 februarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 144 din 24 februarie 2017 a fost respinsă [ORDONANȚA DE URGENTĂ nr. 13 din 31 ianuarie 2017](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 92 din 1 februarie 2017.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 11/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 361 din 8 aprilie 2021.

Articolul 337

Refuzul sau sustragerea de la prelevarea de mostre biologice

Refuzul ori sustragerea conducătorului unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere ori a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, sau a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a se supune prelevării de mostre biologice necesare

În vederea stabilirii alcoolemiei ori a prezenței unor substanțe psihoactive se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 338

Părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia

(1) Părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului sau de către instructorul auto, aflat în procesul de instruire, ori de către examinatorul autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, implicat într-un accident de circulație, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Notă

Decizie de admitere: [RIL nr. 8/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 424 din 30 mai 2019:

Stabilește că rănirea uneia sau mai multor persoane prevăzută de [art. 75 lit. b\) din OUG nr. 195/2002](#), cuprinsă în definiția accidentului de circulație, ca situație premisă a infracțiunii de părăsire a locului accidentului prevăzută de [art. 338 alin. \(1\) din Codul penal](#), nu are în vedere și autorănirea, când singura persoană rănită este însuși conducătorul singurului autovehicul implicat în accident.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta oricărei persoane de a modifica starea locului sau de a șterge urmele accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului.

(3) Nu constituie infracțiune părăsirea locului accidentului când:

- a)** în urma accidentului s-au produs doar pagube materiale;
- b)** conducătorul vehiculului, în lipsa altor mijloace de transport, transportă el însuși persoanele rănite la cea mai apropiată unitate sanitară în măsură să acorde asistență medicală necesară și la care a declarat datele personale de identitate și numărul de înmatriculare sau înregistrare a vehiculului condus, consemnate într-un registru special, dacă se înapoiază imediat la locul accidentului;
- c)** conducătorul autovehiculului cu regim de circulație prioritară anunță de îndată poliția, iar după terminarea misiunii se prezintă la sediul unității de poliție pe a cărei rază de competență s-a produs accidentul, în vederea întocmirii documentelor de constatare;
- d)** victima părăsește locul faptei, iar conducătorul de vehicul anunță imediat evenimentul la cea mai apropiată unitate de poliție.

Articolul 339

Împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice

(1) Instalarea de mijloace de semnalizare rutieră sau modificarea pozițiilor acestora, fără autorizație eliberată de autoritățile competente, de natură să inducă în eroare participanții la trafic ori să îngreuneze circulația pe drumul public se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Participarea în calitate de conducător de vehicul la întreceri neautorizate pe drumurile publice se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează așezarea de obstacole care îngreunează sau împiedică circulația pe drumul public, dacă se pune în pericol siguranța circulației ori se aduce atingere dreptului la libera circulație a celorlalți participanți la trafic.

(4) Lăsarea fără supraveghere pe partea carosabilă a drumului public a unui vehicul care transportă produse sau substanțe periculoase se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 340

Nerespectarea atribuțiilor privind verificarea tehnică ori efectuarea reparațiilor

(1) Îndeplinirea defectuoasă sau neîndeplinirea atribuțiilor de verificare tehnică ori inspecție tehnică periodică a autovehiculelor, remorcilor sau tramvaielor ori a celor referitoare la efectuarea unor reparații sau intervenții tehnice de către persoanele care au asemenea atribuții, dacă din cauza stării tehnice a vehiculului s-a pus în pericol siguranța circulației pe drumurile publice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Dacă, urmare a faptei prevăzute în [alin. \(1\)](#), s-a produs un accident de circulație care a avut ca urmare vătămarea integrității corporale sau a sănătății uneia sau mai multor persoane, pedeapsa

este închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) au fost săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

(4) Repararea autovehiculelor, remorcilor, tramvaielor sau mopedelor având urme de accident, fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute de lege, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 341

Efectuarea de lucrări neautorizate în zona drumului public

(1) Efectuarea unor lucrări de construire, modificare, modernizare sau reabilitare a drumului public ori de amenajare a accesului rutier la drumul public, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii ori cu încălcarea condițiilor stabilite în autorizație, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Amplasarea unor construcții, panouri sau reclame publicitare în zona drumului, fără autorizație de construcție eliberată în condițiile legii ori cu încălcarea condițiilor stabilite în autorizație, dacă prin aceasta se creează un pericol pentru siguranța circulației, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Persoana autorizată de administratorul căii ferate care nu ia măsurile corespunzătoare pentru semnalizarea trecerilor la nivel cu calea ferată se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(4) Cu pedeapsa prevăzută în [alin. \(3\)](#) se sancționează și persoana autorizată de către administratorul unui drum public sau executantul unei lucrări pe partea carosabilă, care nu ia măsurile corespunzătoare pentru semnalizarea obstacolelor sau a lucrărilor pe drumurile publice, dacă prin aceasta s-a produs un accident de circulație.

Capitolul III

Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive

Articolul 342

Nerespectarea regimului armelor și al munițiilor

(1) Deținerea, portul, confectionarea, precum și orice operațiune privind circulația armelor letale, a munițiilor, mecanismelor sau dispozitivelor acestora sau funcționarea atelierelor de reparare a armelor letale, fără drept, se pedepesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Deținerea sau portul fără drept de arme neletale din categoria celor supuse autorizării se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(3) Sustragerea armelor sau munițiilor prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Portul armelor prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#), fără drept, în sediul autorităților publice, instituțiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori în spațiile rezervate desfășurării procesului electoral, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(5) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(3\)](#) au ca obiect arme interzise sau muniții, mecanisme ori dispozitive ale acestora, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

(6) Nedepunerea armei și a muniției la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

La data de 01-02-2014 Alin. (6) al art. 342 a fost introdus de [pct. 32 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Notă

Decizie de admitere - [RIL nr. 10/2019](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 472 din 11 iunie 2019:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor [art. 112 alin. \(1\) lit. f\) din Codul penal](#), [art. 342 alin. \(6\) din Codul penal](#) și [art. 549¹ din Codul de procedură penală](#), stabilește următoarele:

În cazul faptei prevăzute de [art. 342 alin. \(6\) din Codul penal](#), cu privire la care s-a dispus o soluție de clasare întemeiată pe dispozițiile [art. 16 alin. \(1\) lit. b\) teza a II-a din Codul de procedură penală](#),

arma și muniția intră sub incidența confiscării speciale, în temeiul [art. 112 alin. \(1\) lit. f\) din Codul penal](#), în procedura reglementată de [art. 549¹ din Codul de procedură penală](#), în ipoteza în care făptuitorul nu a depus arma și muniția la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 16/2017](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 439 din 13 iunie 2017.

- (7)** Fabricarea sau asamblarea de arme letale, de piese sau de muniție pentru acestea:
- a)** din orice componente esențiale traficate ilicit;
 - b)** fără o autorizație eliberată de către o autoritate competentă a statului membru în care are loc fabricarea sau asamblarea;
 - c)** fără marcarea armelor letale asamblate la data producerii lor, în conformitate cu prevederile legale,
- se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

La data de 01-02-2014 Alin. (7) al art. 342 a fost introdus de [pct. 32 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 343

Uzul de armă fără drept

- (1)** Uzul de armă letală sau interzisă, fără drept, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 3 ani.
- (2)** Uzul de armă neletală din categoria celor supuse autorizării, fără drept, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 2 ani.

Articolul 344

Falsificarea sau modificarea. Ștergerea sau modificarea marcajelor de pe arme letale
Falsificarea sau ștergerea, înlăturarea ori modificarea, fără drept, a marcajelor de pe arme letale se pedepsește cu închisoare de la un an la 3 ani sau cu amendă.

La data de 01-02-2014 Art. 344 a fost modificat de [pct. 33 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 345

Nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materii radioactive

- (1)** Primirea, deținerea, folosirea, cedarea, modificarea, înstrăinarea, dispersarea, expunerea, producția, procesarea, manipularea, depozitarea intermediară, importul, exportul ori depozitarea finală, transportul sau deturnarea materialelor nucleare ori a altor materii radioactive, precum și orice operație privind circulația acestora, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)** Sustragerea materialelor nucleare sau a altor materii radioactive se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (3)** Dacă faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) au pus în pericol alte persoane sau bunuri, au produs vătămarea corporală a uneia ori mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (4)** În cazul în care faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) au avut ca urmare moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (5)** Dacă faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#), [\(3\)](#) și [\(4\)](#) au fost săvârșite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.
- (6)** Prin excepție de la dispozițiile [art. 137 alin. \(2\)](#), în cazul infracțiunii prevăzute în prezentul articol, suma corespunzătoare unei zile-amendă pentru persoana juridică este cuprinsă între 500 lei și 25.000 lei.

La data de 23-05-2016 Alin. (6) al art. 345 a fost introdus de [pct. 13 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

La data de 01-02-2014 Art. 345 a fost modificat de [pct. 34 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 346

Nerespectarea regimului materiilor explozive

(1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul ori folosirea materiilor explozive sau orice alte operațiuni privind circulația acestora, fără drept, se pedepesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Sustragerea materiilor explozive se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Când faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) privesc o cantitate mai mare de 1 kg echivalent trotil sau când cantitatea explozivă este însoțită de materiale de inițiere, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) În cazul în care faptele prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) au avut ca urmare moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 346¹

Nerespectarea regimului precursorilor de explozivi restricționați

(1) Producerea, experimentarea, prelucrarea, deținerea, transportul, punerea la dispoziție sau utilizarea de precursori de explozivi restricționați, fără drept, constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Punerea la dispoziție cu orice titlu de precursori de explozivi restricționați persoanelor din rândul publicului larg de către operatori economici constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Sustragerea precursorilor de explozivi restricționați se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

La data de 01-04-2018 Capitolul III din Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 3, Articolul 28, Capitolul VI din LEGEA nr. 49 din 27 februarie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 194 din 02 martie 2018](#)

Articolul 347

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în [art. 342 alin. \(1\) și \(3\)](#), [art. 345 alin. \(1\) și \(2\)](#), [art. 346 alin. \(1\) și \(2\)](#), precum și în [art. 346¹](#) se pedepsește.

La data de 01-04-2018 Articolul 347 din Capitolul III , Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 4, Articolul 28, Capitolul VI din LEGEA nr. 49 din 27 februarie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 194 din 02 martie 2018](#)

Capitolul IV

Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege

Articolul 348

Exercitarea fără drept a unei profesii sau activități

Exercitarea, fără drept, a unei profesii sau activități pentru care legea cere autorizație ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 349

Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă

(1) Neluarea vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri, dacă se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) săvârșită din culpă se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 350

Nerespectarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă

(1) Nerespectarea de către orice persoană a obligațiilor și a măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, dacă prin aceasta se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează repunerea în funcțiune a instalațiilor, mașinilor și utilajelor, anterior eliminării tuturor deficiențelor pentru care s-a luat măsura opririi lor.

(3) Faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) săvârșite din culpă se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 351

Camăta

Darea de bani cu dobândă, ca îndeletnicire, de către o persoană neautorizată, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

Capitolul V Infrațiuni contra sănătății publice

Articolul 352

Zădărnicierea combaterii bolilor

(1) Nerespectarea măsurilor de carantină sau de spitalizare dispuse pentru prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase, dacă fapta a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(3) Transmiterea, prin orice mijloace, a unei boli infectocontagioase de către o persoană care știe că suferă de această boală se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă fapta prevăzută în [alin. \(2\)](#) este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

(5) Dacă prin faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(6) Dacă prin fapta prevăzută în [alin. \(3\)](#) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(7) Dacă prin fapta prevăzută în [alin. \(4\)](#) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(8) Tentativa la infracțiunea prevăzută la [alin. \(3\)](#) se pedepsește.

(9) Prin carantină se înțelege restricția activităților și separarea de alte persoane, în spații special amenajate, a persoanelor bolnave sau care sunt suspecte de a fi bolnave, într-o manieră care să prevină posibila răspândire a infecției sau contaminării.

La data de 20-03-2020 Articolul 352 din Capitolul V , Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost modificat de [Punctul 2, ARTICOLUL UNIC din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 28 din 18 martie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 228 din 20 martie 2020](#)

Articolul 352^1

Omisiunea declarării unor informații

Omisiunea persoanei de a divulga cadrelor medicale sau altor persoane dintre cele prevăzute în [art. 175](#) sau unei unități în care acestea își desfășoară activitatea unele informații esențiale cu privire la posibilitatea de a fi intrat în contact cu o persoană infectată cu o boală infectocontagioasă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

La data de 20-03-2020 Capitolul V din Titlul VII , Partea SPECIALĂ a fost completat de [Punctul 3, ARTICOLUL UNIC din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 28 din 18 martie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 228 din 20 martie 2020](#)

Articolul 353

Contaminarea venerică

(1) Transmiterea unei boli venerice, prin raport sexual sau alte acte sexuale, de către o persoană care știe că suferă de o astfel de boală, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Instanța de judecată va dispune măsura de siguranță a obligării la tratament medical.

Articolul 354

Transmiterea sindromului imunodeficiar dobândit

(1) Transmiterea, prin orice mijloace, a sindromului imunodeficiar dobândit - SIDA - de către o persoană care știe că suferă de această boală se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

(2) Transmiterea, prin orice mijloace, a sindromului imunodeficiar dobândit - SIDA - de către o altă persoană decât cea prevăzută în [alin. \(1\)](#) se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani.

(3) Dacă prin faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) s-a produs moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani.

(4) Când fapta prevăzută în [alin. \(2\)](#) a fost săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani, iar dacă a cauzat moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(5) Tentativa la infracțiunile prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se pedepsește.

Articolul 355

Răspândirea bolilor la animale sau plante

(1) Nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase la animale sau plante ori a dăunătorilor, dacă a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli ori a dăunătorilor, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta este săvârșită din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Articolul 356

Infectarea apei

(1) Infectarea prin orice mijloace a surselor sau rețelilor de apă, dacă apa devine dăunătoare sănătății oamenilor, animalelor sau plantelor, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Dacă fapta este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.

(3) Prin excepție de la dispozițiile [art. 137 alin. \(2\)](#), în cazul infracțiunii prevăzute în prezentul articol, suma corespunzătoare unei zile-amendă pentru persoana juridică este cuprinsă între 500 lei și 25.000 lei.

(4) Tentativa se pedepsește.

La data de 23-05-2016 Art. 356 a fost modificat de [pct. 14 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

Articolul 357

Falsificarea sau substituirea de alimente ori alte produse

(1) Prepararea, oferirea sau expunerea spre vânzare de alimente, băuturi ori alte produse falsificate sau substituite, dacă sunt vătămătoare sănătății, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Prepararea, oferirea sau expunerea spre vânzare de medicamente contrafăcute sau substituite care sunt vătămătoare sănătății se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 358

Comercializarea de produse alterate

(1) Vânzarea de alimente, băuturi sau alte produse cunoscând că sunt alterate ori cu perioada de valabilitate depășită, dacă sunt vătămătoare sănătății, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează punerea în consum de carne sau produse din carne, provenite din tăieri de animale sustrate controlului veterinar, dacă sunt vătămătoare sănătății.

(3) Vânzarea de medicamente cunoscând că sunt contrafăcute, alterate ori cu perioada de valabilitate depășită, dacă sunt vătămătoare sănătății ori și-au pierdut în tot sau în parte eficiența terapeutică, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 359

Traficul de produse sau substanțe toxice

(1) Producerea, deținerea, precum și orice operațiune privind circulația produselor ori substanțelor toxice, cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conțin astfel de substanțe ori experimentarea produselor sau substanțelor toxice, fără drept, se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepsește.

Capitolul VI

Infrațiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice

Articolul 360

Accesul ilegal la un sistem informatic

(1) Accesul, fără drept, la un sistem informatic se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 68/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 56 din 19 ianuarie 2022.

(2) Fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#), săvârșită în scopul obținerii de date informatice, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani.

(3) Dacă fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) a fost săvârșită cu privire la un sistem informatic la care, prin intermediul unor proceduri, dispozitive sau programe specializate, accesul este restricționat sau interzis pentru anumite categorii de utilizatori, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Notă

Decizie de respingere: [HP nr. 2/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 293 din 24 martie 2021.

Articolul 361

Interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice

(1) Interceptarea, fără drept, a unei transmisii de date informatice care nu este publică și care este destinată unui sistem informatic, provine dintr-un asemenea sistem sau se efectuează în cadrul unui sistem informatic se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și interceptarea, fără drept, a unei emisii electromagnetice provenite dintr-un sistem informatic, ce conține date informatice care nu sunt publice.

Articolul 362

Alterarea integrității datelor informatice

Fapta de a modifica, șterge sau deteriora date informatice ori de a restricționa accesul la aceste date, fără drept, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 363

Perturbarea funcționării sistemelor informatice

Fapta de a perturba grav, fără drept, funcționarea unui sistem informatic, prin introducerea, transmiterea, modificarea, ștergerea sau deteriorarea datelor informatice sau prin restricționarea accesului la date informatice, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 364

Transferul neautorizat de date informatice

Transferul neautorizat de date dintr-un sistem informatic sau dintr-un mijloc de stocare a datelor informatice se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 365

Operațiuni ilegale cu dispozitive sau programe informatice

(1) Fapta persoanei care, fără drept, produce, importă, distribuie sau pune la dispoziție sub orice formă:

a) dispozitive sau programe informatice concepute sau adaptate în scopul comiterii uneia dintre infracțiunile prevăzute în [art. 360-364](#);

b) parole, coduri de acces sau alte asemenea date informatice care permit accesul total sau parțial la un sistem informatic, în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute în [art. 360-364](#), se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Deținerea, fără drept, a unui dispozitiv, a unui program informatic, a unei parole, a unui cod de acces sau a altor date informatice dintre cele prevăzute în [alin. \(1\)](#), în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute în [art. 360-364](#), se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 366

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

Titlul VIII

Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială

Capitolul I

Infracțiuni contra ordinii și liniștii publice

Articolul 367

Constituirea unui grup infracțional organizat

(1) Inițierea sau constituirea unui grup infracțional organizat, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui astfel de grup se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Când infracțiunea care intră în scopul grupului infracțional organizat este sancționată de lege cu pedeapsa detențiunii pe viață sau cu închisoarea mai mare de 10 ani, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) au fost urmate de săvârșirea unei infracțiuni, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.

(4) Nu se pedepsesc persoanele care au comis faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#), dacă denunță autorităților grupul infracțional organizat, înainte ca acesta să fi fost descoperit și să se fi început săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile care intră în scopul grupului.

(5) Dacă persoana care a săvârșit una dintre faptele prevăzute în [alin. \(1\)-\(3\)](#) înlesnește, în cursul urmăririi penale, aflarea adevărului și tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor membri ai unui grup infracțional organizat, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

(6) Prin grup infracțional organizat se înțelege grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, constituit pentru o anumită perioadă de timp și pentru a acționa în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracțiuni.

Articolul 368

Instigare publică

(1) Fapta de a îndemna publicul, verbal, în scris sau prin orice alte mijloace, să săvârșească infracțiuni se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă, fără a se putea depăși pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea la săvârșirea căreia s-a instigat.

(2) Dacă fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) este comisă de un funcționar public, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, fără a se putea depăși pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea la săvârșirea căreia s-a instigat.

(3) Dacă instigarea publică a avut ca urmare comiterea infracțiunii la care s-a instigat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracțiune.

Articolul 369

Incitarea la ură sau discriminare

Incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 370

Încercarea de a determina săvârșirea unei infracțiuni

Încercarea de a determina o persoană, prin constrângere sau corupere, să comită o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

Articolul 371

Tulburarea ordinii și liniștii publice

Fapta persoanei care, în public, prin violențe comise împotriva persoanelor sau bunurilor ori prin amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor, tulbură ordinea și liniștea publică se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de admitere - [HP nr. 9/2016](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 356 din 10 mai 2016:

1. În aplicarea dispozițiilor [art. 371 din Codul penal](#), în cazul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, pentru existența infracțiunii, violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității nu trebuie să fie comise împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca violențele, amenințările ori atingerile grave aduse demnității, care tulbură ordinea și liniștea publică, să fie săvârșite, în public, împotriva unei persoane.
2. În ipoteza în care violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanei, care tulbură ordinea și liniștea publică, au fost comise, în public, împotriva unei singure persoane, nu operează dezincriminarea, nefiind incidente dispozițiile [art. 4 din Codul penal](#).

Articolul 372

Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase

(1) Fapta de a purta fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri special amenajate și autorizate pentru distracție ori agrement sau în mijloace de transport în comun:

- a) cuțitul, pumnalul, boxul sau alte asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, înțepare sau lovire;
- b) arme neletale care nu sunt supuse autorizării ori dispozitive pentru șocuri electrice;
- c) substanțe iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Folosirea, fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri de distracție ori agrement sau în mijloace de transport în comun a obiectelor sau substanțelor prevăzute în [alin. \(1\)](#) se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(3) Portul, fără drept, al obiectelor sau substanțelor prevăzute în [alin. \(1\)](#) în sediul autorităților publice, instituțiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori în spațiile rezervate desfășurării procesului electoral se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 373

Împiedicarea desfășurării unei adunări publice

Împiedicarea, prin orice mijloace, a desfășurării unei adunări publice care a fost autorizată potrivit legii se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

Articolul 374

Pornografia infantilă

(1) Producerea, deținerea, procurarea, stocarea, expunerea, promovarea, distribuirea, precum și punerea la dispoziție, în orice mod, de materiale pornografice cu minori se pedepsesc cu închisoarea de la un an la 5 ani.

La data de 23-05-2016 Alin. (1) al art. 374 a fost modificat de [pct. 15 al art. I din ORDONANTA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.

(1[^]1) Cu pedeapsa prevăzută la [alin. \(1\)](#) se pedepsește și îndemnarea sau recrutarea unui minor în scopul participării lui în cadrul unui spectacol pornografic, obținerea de foloase de pe urma unui astfel de spectacol în cadrul căruia participă minori sau exploatarea unui minor în orice alt fel pentru realizarea de spectacole pornografice.

La data de 23-05-2016 Alin. (1¹) al art. 374 a fost introdus de [pct. 16 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

(1²) Vizionarea de spectacole pornografice în cadrul cărora participă minori se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

La data de 23-05-2016 Alin. (1²) al art. 374 a fost introdus de [pct. 16 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

(2) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) au fost săvârșite printr-un sistem informatic sau alt mijloc de stocare a datelor informatice, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Accesarea, fără drept, de materiale pornografice cu minori, prin intermediul sistemelor informatice sau altor mijloace de comunicații electronice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(3¹) Dacă faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#), [\(1¹\)](#), [\(1²\)](#) și [\(2\)](#) au fost săvârșite în următoarele împrejurări:

a) de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima;

La data de 02-11-2020 Litera a) din Alineatul (3¹) , Articolul 374 , Capitolul I , Titlul VIII , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 16, Articolul I din LEGEA nr. 217 din 29 octombrie 2020, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1012 din 30 octombrie 2020](#)

b) de către o persoană în a cărei îngrijire, ocrotire, educare, pază sau tratament se afla minorul sau de o persoană care a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului;

c) fapta a pus în pericol viața minorului;

La data de 05-07-2021 Litera c) din Alineatul (3¹) , Articolul 374 , Capitolul I , Titlul VIII , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 5, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 186 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 02 iulie 2021](#)

d) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune contra libertății și integrității sexuale asupra unui minor, o infracțiune de pornografie infantilă sau proxenetism asupra unui minor, limitele speciale ale pedepselor se majorează cu o treime.

La data de 05-07-2021 Litera d) din Alineatul (3¹) , Articolul 374 , Capitolul I , Titlul VIII , Partea SPECIALĂ a fost modificată de [Punctul 5, ARTICOLUL UNIC din LEGEA nr. 186 din 1 iulie 2021, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 657 din 02 iulie 2021](#)

La data de 23-05-2016 Alin. (3¹) al art. 374 a fost introdus de [pct. 17 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

(4) Prin materiale pornografice cu minori se înțelege orice material care prezintă un minor ori o persoană majoră drept un minor, având un comportament sexual explicit sau care, deși nu prezintă o persoană reală, simulează, în mod credibil, un minor având un astfel de comportament, precum și orice reprezentare a organelor genitale ale unui copil cu scop sexual.

La data de 23-05-2016 Alin. (4) al art. 374 a fost modificat de [pct. 18 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

(4¹) Prin spectacol pornografic se înțelege expunerea în direct adresată unui public, inclusiv prin tehnologia informațiilor și comunicațiilor, a unui copil implicat într-un comportament sexual explicit ori a organelor genitale ale unui copil, cu scop sexual.

La data de 23-05-2016 Alin. (4¹) al art. 374 a fost introdus de [pct. 19 al art. I din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 18 din 18 mai 2016, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 389 din 23 mai 2016.](#)

(5) Tentativa se pedepsește.

Articolul 375

Ultrajul contra bunelor moravuri

Fapta persoanei care, în public, expune sau distribuie fără drept imagini ce prezintă explicit o activitate sexuală, alta decât cea la care se referă [art. 374](#), ori săvârșește acte de exhibiționism sau alte acte sexuale explicite se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Capitolul II Infrațiuni contra familiei

Articolul 376

Bigamia

(1) Încheierea unei noi căsătorii de către o persoană căsătorită se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Persoana necăsătorită care încheie o căsătorie cu o persoană pe care o știe căsătorită se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

Articolul 377

Incestul

Raportul sexual consimțit, săvârșit între rude în linie directă sau între frați și surori, se pedepsește cu închisoarea de la un an la 5 ani.

Notă

Decizie de admitere - [HP nr. 52/2021](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 874 din 13 septembrie 2021:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 377 din Codul penal](#), prin raportare la [art. 177 alin. \(2\) din Codul penal](#), pentru determinarea subiecților infracțiunii de incest, stabilirea calității de rude biologice în linie directă sau între frați și surori, în cazul în care subiect al infracțiunii este o persoană adoptată, poate avea loc în condițiile [art. 52 alin. \(1\) și \(2\) din Codul de procedură penală](#) independent de dispozițiile [art. 440](#) și [art. 470 alin. \(2\) din Codul civil](#).

Pentru determinarea subiecților infracțiunii de incest prevăzute de [art. 377 din Codul penal](#), în cazul în care unul dintre aceștia este adoptat, nu se impune stabilirea în prealabil a unui raport juridic civil de rude în linie directă sau frați și surori potrivit [art. 409 din Codul civil](#) raportat la [art. 416 din Codul civil](#) sau [art. 424 din Codul civil](#), după caz, acest aspect putând fi stabilit în absența actelor de stare civilă și a unei acțiuni civile cu acest obiect, în cadrul procesului penal pendinte potrivit mijloacelor de probă prevăzute de [art. 97 alin. \(1\) din Codul de procedură penală](#) prin raportare la [art. 52 alin. \(1\) și \(2\) din Codul de procedură penală](#).

Efectele legăturii de rudenie biologică stabilite într-un proces civil sau chiar în procesul penal pendinte ulterior comiterii faptei de incest retroactivează până la momentul nașterii copilului.

Articolul 378

Abandonul de familie

(1) Săvârșirea de către persoana care are obligația legală de întreținere, față de cel îndreptățit la întreținere, a uneia dintre următoarele fapte:

a) părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, expunându-l la suferințe fizice sau morale;

b) neîndeplinirea, cu rea-credință, a obligației de întreținere prevăzute de lege;

c) neplata, cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite pe cale judecătorească, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Notă

Decizie de admitere: [HP nr. 2/2020](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 20 februarie 2020:

În cazul infracțiunii de abandon de familie prevăzute în [art. 378 alin. \(1\) lit. c\) din Codul penal](#), termenul de introducere a plângerii prealabile prevăzut în conținutul [art. 296 alin. \(1\) și \(2\) din Codul de procedură penală](#) - de 3 luni din ziua în care persoana vătămată sau reprezentantul său legal a aflat despre săvârșirea faptei - curge de la data la care persoana vătămată ori reprezentantul său legal a cunoscut săvârșirea faptei.

Termenul de 3 luni prevăzut în conținutul [art. 296 alin. \(1\) și \(2\) din Codul de procedură penală](#) poate să curgă din trei momente diferite, după cum urmează: a) din momentul consumării infracțiunii, dacă acest moment este identic cu cel al cunoașterii faptei; b) din momentul cunoașterii săvârșirii faptei, care se poate situa între momentul consumării faptei până la momentul epuizării și c) din momentul epuizării infracțiunii sau ulterior acestuia,

odată cu cunoașterea săvârșirii faptei, caz în care nu trebuie să fi fost împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează neexecutarea, cu rea-credință, de către cel condamnat a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei infracțiunii.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(4) Fapta nu se pedepsește dacă, înainte de terminarea urmăririi penale, inculpatul își îndeplinește obligațiile.

(5) Dacă, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, inculpatul își îndeplinește obligațiile, instanța dispune, după caz, amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aceasta.

Articolul 379

Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului

(1) Reținerea de către un părinte a copilului său minor, fără consimțământul celuilalt părinte sau al persoanei căreia i-a fost încredințat minorul potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta persoanei căreia i s-a încredințat minorul prin hotărâre judecătorească spre creștere și educare de a împiedica, în mod repetat, pe oricare dintre părinți să aibă legături personale cu minorul, în condițiile stabilite de părți sau de către organul competent.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 380

Împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu

(1) Părintele sau persoana căreia i-a fost încredințat, potrivit legii, un minor și care, în mod nejustificat, îl reține sau îl împiedică prin orice mijloace să urmeze cursurile învățământului general obligatoriu se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Fapta nu se pedepsește dacă înainte de terminarea urmăririi penale inculpatul asigură reluarea frecventării cursurilor de către minor.

(3) Dacă până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare inculpatul asigură reluarea frecventării cursurilor de către minor, instanța dispune, după caz, amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aceasta.

Capitolul III

Infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate

Articolul 381

Împiedicarea exercitării libertății religioase

(1) Împiedicarea sau tulburarea liberei exercitări a ritualului unui cult religios, care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Obligarea unei persoane, prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale unui cult ori să îndeplinească un act religios legat de exercitarea unui cult se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează obligarea unei persoane, prin violență sau amenințare, să îndeplinească un act interzis de cultul, organizat potrivit legii, căruia îi aparține.

(4) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Articolul 382

Profanarea lăcașurilor sau a obiectelor de cult

Profanarea unui lăcaș sau a unui obiect de cult, aparținând unui cult religios care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 383

Profanarea de cadavre sau morminte

(1) Sustragerea, distrugerea sau profanarea unui cadavru ori a cenușii rezultate din incinerarea acestuia se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(2) Profanarea prin orice mijloace a unui mormânt, a unei urne funerare sau a unui monument funerar se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 384

Prelevarea ilegală de țesuturi sau organe

Prelevarea de țesuturi sau organe de la un cadavru, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Titlul IX Infrațiuni electorale

Articolul 385

Împiedicarea exercitării drepturilor electorale

(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 386

Coruperea alegătorilor

(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în [alin. \(1\)](#) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.

Articolul 387

Frauda la vot

(1) Fapta persoanei care votează:

a) fără a avea acest drept;

b) de două sau mai multe ori;

c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.

Articolul 388

Frauda la votul electronic

Tipărirea și utilizarea de date de acces false, accesarea frauduloasă a sistemului de vot electronic sau falsificarea prin orice mijloace a buletinelor de vot în format electronic se pedepsesc cu închisoare de la unu la 5 ani.

Articolul 389

Violarea confidențialității votului

(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.

(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 390

Nerespectarea regimului urnei de vot

(1) Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secției de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 391

Falsificarea documentelor și evidențelor electorale

(1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.

La data de 01-02-2014 Alin. (2) al art. 391 a fost modificat de [pct. 35 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.

Articolul 392

Fapte săvârșite în legătură cu un referendum

Dispozițiile [art. 385-391](#) se aplică în mod corespunzător și în cazul faptelor săvârșite cu prilejul unui referendum.

Articolul 393

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în [art. 385](#) și [art. 387-391](#) se pedepsește.

Titlul X

Infracțiuni contra securității naționale

Articolul 394

Trădarea

Fapta cetățeanului român de a intra în legătură cu o putere sau cu o organizație străină ori cu agenți ai acestora, în scopul de a suprima sau știrbi unitatea și indivizibilitatea, suveranitatea sau independența statului, prin:

- a)** provocare de război contra țării sau de înlesnire a ocupației militare străine;
- b)** subminare economică, politică sau a capacității de apărare a statului;
- c)** aservire față de o putere sau organizație străină;
- d)** ajutarea unei puteri sau organizații străine pentru desfășurarea unei activități ostile împotriva securității naționale, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 395

Trădarea prin transmitere de informații secrete de stat

Transmiterea de informații secrete de stat unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, precum și procurarea ori deținerea de documente sau date ce constituie informații secrete de stat de către cei care nu au calitatea de a le cunoaște, în scopul transmiterii lor unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, săvârșite de un cetățean român, se pedepsesc cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 396

Trădarea prin ajutarea inamicului

Fapta cetățeanului român care, în timp de război:

- a)** predă teritorii, orașe, poziții de apărare, depozite ori instalații ale forțelor armate române sau care servesc apărării;
- b)** predă nave, aeronave, mașini, aparate, armament sau orice alte materiale care pot servi purtării războiului;
- c)** procură inamicului oameni, valori sau materiale de orice fel;
- d)** trece de partea inamicului sau efectuează alte acțiuni care sunt de natură să favorizeze activitatea inamicului ori să slăbească puterea de luptă a forțelor armate române sau a armatelor aliate;
- e)** luptă sau face parte din formații de luptă împotriva statului român sau a aliaților săi se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 397

Acțiuni împotriva ordinii constituționale

(1) Acțiunea armată întreprinsă în scopul schimbării ordinii constituționale ori al îngreunării sau împiedicării exercitării puterii de stat se pedepsește cu închisoarea de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Întreprinderea de acțiuni violente împotriva persoanelor sau bunurilor săvârșite de mai multe persoane împreună, în scopul schimbării ordinii constituționale ori al îngreunării sau împiedicării exercitării puterii de stat, dacă se pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 398

Înalta trădare

Faptele prevăzute în [art. 394-397](#), săvârșite de către Președintele României sau de către un alt membru al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, constituie infracțiunea de înaltă trădare și se pedepsesc cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 399

Acțiunile ostile contra statului

Faptele prevăzute în [art. 394](#) și [art. 396](#), săvârșite de un cetățean străin sau apatrid, se pedepsesc cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 400

Spionajul

Faptele prevăzute în [art. 395](#), săvârșite de un cetățean străin sau apatrid, se pedepsesc cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 401

Atentatul care pune în pericol securitatea națională

Atentatul contra vieții săvârșit împotriva unei persoane care deține o funcție de demnitate publică, dacă fapta pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu detențiune pe viață sau închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 402

Atentatul contra unei colectivități

Atentatul săvârșit contra unei colectivități prin otrăviri în masă, provocare de epidemii sau prin orice alt mijloc, în scopul îngreunării sau împiedicării exercitării puterii de stat, se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 403

Actele de diversiune

Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare, în întregime sau în parte, prin explozii, incendii sau în orice alt mod, a instalațiilor industriale, a căilor de comunicație, a mijloacelor de transport, a mijloacelor de telecomunicație, a construcțiilor, a produselor industriale sau agricole ori a altor bunuri, dacă fapta pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 404

Comunicarea de informații false

Comunicarea sau răspândirea, prin orice mijloace, de știri, date sau informații false ori de documente falsificate, cunoscând caracterul fals al acestora, dacă prin aceasta se pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 405

Propaganda pentru război

(1) Propaganda pentru război de agresiune, precum și răspândirea de știri tendențioase sau inventate, în scopul provocării unui război de agresiune, se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#), săvârșite în scopul provocării unui război de agresiune împotriva României sau a unui conflict armat intern.

Articolul 406

Compromiterea unor interese de stat

Distrugerea, alterarea ori ascunderea unui document sau înscris în care sunt stabilite drepturi ale statului român în raport cu o putere străină, dacă prin aceasta sunt puse în pericol sau vătămate

interesele de stat, se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 407

Divulgarea secretului care periclitează securitatea națională

(1) Divulgarea unor documente sau a unor date care constituie informații secrete de stat, de către cel care le cunoaște datorită atribuțiilor de serviciu, dacă fapta pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Deținerea în afara îndatoririlor de serviciu a unui document ce conține informații secrete de stat, dacă fapta pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani.

(3) Divulgarea, fără drept, a unor documente sau date care constituie informații secrete de stat, de către cel care ia cunoștință de acestea în afara îndatoririlor de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.

La data de 01-02-2014 Alin. (3) al art. 407 a fost introdus de [pct. 36 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 408

Infrațiuni contra persoanelor care se bucură de protecție internațională

(1) Atentatul contra vieții săvârșit împotriva reprezentantului unui stat străin sau altei persoane care se bucură de protecție în conformitate cu convențiile internaționale, aflată în misiune oficială în România, se pedepsește cu detențiune pe viață sau închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Infrațiunile intenționate contra integrității corporale, sănătății sau libertății, săvârșite împotriva unei persoane dintre cele menționate în [alin. \(1\)](#), se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate.

Articolul 409

Constituirea de structuri informative ilegale

Inițierea, organizarea sau constituirea pe teritoriul României a unor structuri informative în scopul culegerii de informații secrete de stat ori desfășurarea de către acestea a unei activități de culegere sau prelucrare de asemenea informații, în afara cadrului legal, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Articolul 410

Nedenunțarea unor infracțiuni contra securității naționale

(1) Fapta persoanei care, luând cunoștință despre pregătirea sau comiterea vreuneia dintre infracțiunile prevăzute în [art. 394-397](#), [art. 399-403](#) și [art. 406-409](#), nu înștiințează de îndată autoritățile se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Nedenunțarea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.

(3) Nu se pedepsește persoana care, înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva unei persoane pentru săvârșirea faptei nedenunțate, încunoștințează autoritățile competente despre aceasta sau care, chiar după punerea în mișcare a acțiunii penale, a înlesnit tragerea la răspundere penală a autorului și a participanților.

Articolul 411

Cauze de reducere a pedepsei

Dacă persoana care a săvârșit una dintre infracțiunile prevăzute în prezentul titlu înlesnește, în cursul urmăririi penale, aflarea adevărului și tragerea la răspundere penală a autorului sau a participanților, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.

Articolul 412

Sanționarea tentativei

(1) Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul titlu se pedepsește.

(2) Se consideră tentativă și producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum și luarea de măsuri în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute în [art. 395-397](#), [art. 401-403](#), [art. 408](#) și [art. 399](#) raportat la infracțiunea de trădare prin ajutarea inamicului.

Titlul XI

Infrațiuni contra capacității de luptă a forțelor armate

Capitolul I

Infracțiuni săvârșite de militari

Articolul 413

Absența nejustificată

Absența nejustificată a oricărui militar de la unitate sau de la serviciu, care a depășit 4 ore, dar nu mai mult de 24 de ore, în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Articolul 414

Dezertarea

(1) Absența nejustificată de la unitate sau de la serviciu, care depășește 3 zile, a oricărui militar se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Dezertarea săvârșită în următoarele împrejurări:

a) de doi sau mai mulți militari împreună;

b) având asupra sa o armă militară;

c) în timpul misiunilor la care participă în afara teritoriului statului român, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) În timp de război sau pe un teritoriu pe care a fost proclamată starea de asediu sau de urgență, dezertarea oricărui militar de la unitate sau serviciu care a depășit 24 de ore se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 415

Încălcarea consemnului

(1) Încălcarea regulilor serviciului de pază, intervenție, însoțire sau de securitate se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Încălcarea consemnului de către santinela aflată în post la depozitele de armament, muniții sau alte materiale explozive ori în alte posturi de un deosebit interes militar sau de stat se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) săvârșite în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Articolul 416

Părăsirea postului sau comenzii

(1) Părăsirea de către militar a postului, a serviciului sau a oricărui alt loc în care acesta trebuia să se afle se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la un an.

(2) Părăsirea comenzii sau a serviciului de permanență de către orice militar se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) săvârșite pe durata stării de asediu sau a stării de urgență se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, iar dacă au fost săvârșite în timp de război, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.

La data de 01-02-2014 Alin. (3) al art. 416 a fost modificat de [pct. 37 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 417

Insubordonarea

(1) Refuzul de a executa un ordin cu privire la îndatoririle de serviciu se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) În timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, pedeapsa pentru fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 418

Constrângerea superiorului

(1) Constrângerea, prin orice mijloace, a superiorului de către inferior sau a șefului de către subordonat, la încălcarea îndatoririlor de serviciu se pedepsește cu închisoarea de la unu la 3 ani.

(2) Fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) săvârșită de 2 sau mai mulți militari împreună ori în fața trupeii adunate sau prin folosirea unei arme se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3)În timp de război fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani, iar fapta prevăzută în [alin. \(2\)](#) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 12 ani.

Articolul 419

Abuzul de autoritate

Fapta superiorului sau a șefului care, prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, cauzează o vătămare gravă a intereselor legale ale inferiorului sau subordonatului ori îl obligă să încalce îndatoririle de serviciu se pedepsește cu închisoarea de la unu la 3 ani.

Articolul 420

Lovirea superiorului ori a inferiorului

(1)Lovirea superiorului de către inferior sau a șefului de către subordonat, atunci când superiorul sau șeful se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori pentru acte îndeplinite în legătură cu aceste atribuții, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2)Cu aceeași pedeapsă se sancționează și lovirea săvârșită de către superior sau șef împotriva inferiorului sau a subordonatului, atunci când inferiorul sau subordonatul se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori pentru acte îndeplinite în legătură cu aceste atribuții.

(3)Când faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) au fost comise în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

Articolul 421

Capitularea

Predarea în mâinile inamicului de către comandant a forțelor armate pe care le comandă, lăsarea în mâinile inamicului, distrugerea sau aducerea în stare de neîntrebuințare de către comandant a mijloacelor de luptă sau a altor mijloace necesare pentru purtarea războiului, fără ca vreuna dintre acestea să fi fost determinată de condițiile de luptă, se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 422

Părăsirea câmpului de luptă

Părăsirea câmpului de luptă sau refuzul de a acționa, săvârșite în timpul luptei, ori predarea în captivitate sau săvârșirea altor asemenea fapte de natură a servi cauzei inamicului se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 423

Zborul neautorizat

(1)Zborul cu o aeronavă aparținând forțelor armate ale statului român, fără prealabilă autorizare, precum și nerespectarea regulilor de zbor, dacă prin aceasta se periclitează securitatea zborului în spațiul aerian sau a aeronavei, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

(2)Dacă fapta a avut ca urmare distrugerea sau degradarea aeronavei, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă a avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 424

Părăsirea navei

(1)Părăsirea unei nave militare în caz de naufragiu de către comandant, înainte de a-și fi exercitat până la capăt îndatoririle de serviciu, precum și de către orice alte persoane ce fac parte din echipajul navei, fără ordinul comandantului, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2)Dacă fapta este săvârșită în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 425

Părăsirea comenzii

(1)Părăsirea comenzii de către comandantul unei nave militare sau al unei grupări de nave militare, în situații care ar fi putut periclita nava militară sau navele militare ori echipajul acestora, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2)În cazul în care părăsirea comenzii s-a săvârșit în timpul luptei, de către comandantul unei nave militare sau al unei grupări de nave militare, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 426

Neluarea măsurilor necesare în operațiunile navale

Fapta comandantului unei nave militare sau grupări de nave militare care, fără a fi fost oprit prin vreun ordin sau fără a fi fost împiedicat de misiunea specială pe care o avea:

- a)** nu ia măsurile necesare să atace, să lupte împotriva inamicului, să ajute o navă a statului român sau a unei țări aliate, urmărită de inamic ori angajată în luptă;
- b)** nu ia măsurile necesare pentru a distruge un convoi inamic;
- c)** nu urmărește navele de război sau comerciale ale inamicului se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 427

Coborârea pavilionului

Coborârea pavilionului în timpul luptei, în scopul de a servi cauza inamicului, săvârșită de către comandantul unei nave militare sau al unei grupări de nave militare, precum și de către orice altă persoană ambarcată, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 428

Coliziunea

(1) Fapta comandantului unei nave militare sau a oricărei persoane aflate la bordul navei, care a produs o coliziune sau punerea pe uscat a navei, dacă fapta a avut ca urmare avariarea gravă a acesteia, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) În cazul în care fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) a fost săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

(3) Fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) săvârșită în timp de război, pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 429

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în [art. 421-425](#), [art. 427](#) și [art. 428 alin. \(1\)](#) se pedepsește.

Articolul 430

Dispozițiile [art. 424-426](#), [428](#) și [429](#) se aplică în mod corespunzător și în cazul aeronavelor militare.

La data de 01-02-2014 Art. 430 a fost modificat de [pct. 38 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

Articolul 431

Punerea în mișcare a acțiunii penale

Acțiunea penală pentru infracțiunile prevăzute în [art. 413-417](#) se pune în mișcare numai la sesizarea comandantului.

Capitolul II

Infracțiuni săvârșite de militari sau de civili

Articolul 432

Sustragerea de la serviciul militar în timp de război

Fapta persoanei care, în timp de război sau pe durata stării de asediu, își provoacă vătămări integrității corporale sau sănătății, simulează o boală sau o infirmitate, folosește înscrisuri false sau orice alte mijloace, în scopul de a se sustrage de la serviciul militar, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 433

Agresiunea împotriva santinelei

(1) Fapta persoanei care amenință sau lovește santinela sau militarul aflat în serviciu de intervenție, însoțire sau de securitate se pedepsește cu închisoarea de la unu la 3 ani.

(2) Dacă fapta este săvârșită prin folosirea unei arme sau de două sau mai multe persoane împreună, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Articolul 434

Sustragerea de la luarea în evidența militară

(1) Sustragerea de la luarea în evidența militară, selecția, stabilirea aptitudinilor și a opțiunilor privind modul de îndeplinire a îndatoririlor militare, în timp de pace, se pedepsește cu amendă.

(2) Dacă fapta este săvârșită în timp de război sau pe durata stării de asediu, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Articolul 435

Neprezentarea la încorporare sau concentrare

(1) Neprezentarea la încorporare, concentrare sau mobilizare în timp de război sau pe durata stării de asediu, în termenul prevăzut în ordinul de chemare, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și neprezentarea celui încorporat sau concentrat la unitatea la care a fost repartizat, precum și a celui care, executând potrivit legii serviciul alternativ, nu se prezintă în termen la angajator.

(3) Termenele de prezentare prevăzute în [alin. \(1\)](#) și [alin. \(2\)](#) se prelungesc cu 10 zile, în cazul în care cel chemat se află în străinătate.

Articolul 436

Jefuirea celor căzuți pe câmpul de luptă

(1) Jefuirea pe câmpul de luptă a morților sau răniților se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta prevăzută în [alin. \(1\)](#) care, fără să fie săvârșită pe câmpul de luptă, este urmarea unor operații de război.

Articolul 437

Folosirea emblemei Crucea Roșie în timpul operațiunilor militare

Folosirea, fără drept, în timp de război sau pe durata stării de asediu, în legătură cu operațiunile militare, a emblemei ori denumirii de "Crucea Roșie" sau a celor asimilate acesteia se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

Titlul XII

Infracțiuni de genocid, contra umanității și de război

Capitolul I

Infracțiuni de genocid și contra umanității

Articolul 438

Genocidul

(1) Săvârșirea, în scopul de a distruge, în întregime sau în parte, un grup național, etnic, rasial sau religios, a uneia dintre următoarele fapte:

a) uciderea de membri ai grupului;

b) vătămarea integrității fizice sau mintale a unor membri ai grupului;

c) supunerea grupului la condiții de existență de natură să ducă la distrugerea fizică, totală sau parțială, a acestuia;

d) impunerea de măsuri vizând împiedicarea nașterilor în cadrul grupului;

e) transferul forțat de copii aparținând unui grup în alt grup, se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#) sunt săvârșite în timp de război, pedeapsa este detențiunea pe viață.

(3) Întelegerea în vederea săvârșirii infracțiunii de genocid se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Incitarea la săvârșirea infracțiunii de genocid, comisă în mod direct, în public, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 439

Infrațiuni contra umanității

(1) Săvârșirea, în cadrul unui atac generalizat sau sistematic, lansat împotriva unei populații civile, a uneia dintre următoarele fapte:

a) uciderea unor persoane;

b) supunerea unei populații sau părți a acesteia, în scopul de a o distruge în tot sau în parte, la condiții de viață menite să determine distrugerea fizică, totală sau parțială, a acesteia;

c) sclavia sau traficul de ființe umane, în special de femei sau copii;

- d)**deportarea sau transferarea forțată, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional, a unor persoane aflate în mod legal pe un anumit teritoriu, prin expulzarea acestora spre un alt stat sau spre un alt teritoriu ori prin folosirea altor măsuri de constrângere;
- e)**torturarea unei persoane aflate sub paza făptuitorului sau asupra căreia acesta exercită controlul în orice alt mod, cauzându-i vătămări fizice sau psihice, ori suferințe fizice sau psihice grave, ce depășesc consecințele sancțiunilor admise de către dreptul internațional;
- f)**violul sau agresiunea sexuală, constrângerea la prostituție, sterilizarea forțată sau detenția ilegală a unei femei rămasă gravidă în mod forțat, în scopul modificării compoziției etnice a unei populații;
- g)**vătămarea integrității fizice sau psihice a unor persoane;
- h)**provocarea dispariției forțate a unei persoane, în scopul de a o sustrage de sub protecția legii pentru o perioadă îndelungată, prin răpire, arestare sau deținere, la ordinul unui stat sau al unei organizații politice ori cu autorizarea, sprijinul sau asentimentul acestora, urmate de refuzul de a admite că această persoană este privată de libertate sau de a furniza informații reale privind soarta care îi este rezervată ori locul unde se află, de îndată ce aceste informații au fost solicitate;
- i)**întemnițarea sau altă formă de privare gravă de libertate, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional;
- j)**persecutarea unui grup sau a unei colectivități determinate, prin privare de drepturile fundamentale ale omului sau prin restrângerea gravă a exercitării acestor drepturi, pe motive de ordin politic, rasial, național, etnic, cultural, religios, sexual ori în funcție de alte criterii recunoscute ca inadmisibile în dreptul internațional;
- k)**alte asemenea fapte inumane ce cauzează suferințe mari sau vătămări ale integrității fizice sau psihice, se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)**Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele prevăzute în [alin. \(1\)](#), săvârșite în cadrul unui regim instituționalizat de oprimare sistematică și de dominare a unui grup rasial asupra altuia, cu intenția de a menține acest regim.

Capitolul II

Infrațiuni de război

Articolul 440

Infrațiuni de război contra persoanelor

- (1)**Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat, cu sau fără caracter internațional, asupra uneia sau mai multor persoane protejate de dreptul internațional umanitar, a uneia dintre următoarele fapte:
- a)**uciderea;
- b)**luarea de ostatici;
- c)**aplicarea de tratamente cu cruzime sau inumane, cauzându-i vătămări ale integrității fizice sau psihice ori suferințe fizice sau psihice grave, în special prin tortură sau mutilare;
- d)**violul sau agresiunea sexuală, constrângerea la prostituție, sterilizarea forțată sau detenția ilegală a unei femei rămasă gravidă în mod forțat, în scopul modificării compoziției etnice a unei populații;
- e)**deportarea sau transferarea forțată, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional, a unor persoane aflate în mod legal pe un anumit teritoriu, prin expulzarea acestora spre un alt stat sau un alt teritoriu ori prin folosirea altor măsuri de constrângere;
- f)**aplicarea sau executarea unei pedepse severe, în special pedeapsa cu moartea sau o pedeapsă privativă de libertate, împotriva unei persoane care nu a fost judecată în cadrul unei proceduri legale și imparțiale, care să ofere garanțiile impuse de dreptul internațional;
- g)**expunerea unei persoane la un pericol de moarte sau atingere gravă adusă sănătății prin:
- 1.** efectuarea asupra acesteia de experiențe cu privire la care ea nu a consimțit în mod voluntar, expres și prealabil sau care nu sunt necesare pentru sănătatea acesteia ori nu sunt efectuate în interesul său;
 - 2.** prelevarea de țesuturi sau organe de la aceasta în scopul transplantului, cu excepția prelevării de sânge sau piele efectuate în scop terapeutic, în conformitate cu principiile medicale general recunoscute și cu consimțământul voluntar, expres și prealabil al persoanei;

- 3.** supunerea acestora la metode de tratament nerecunoscute medical, fără ca acestea să fie necesare pentru sănătatea persoanei și fără ca ea să fi consimțit, în mod voluntar, expres și prealabil;
- h)** supunerea unei persoane la un tratament degradant, se pedepsește cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)** Cu aceeași pedeapsă se sancționează recrutarea sau încorporarea minorilor care nu au împlinit vârsta de 15 ani în forțele armate sau în grupuri armate, precum și determinarea acestora, prin orice mijloace, să participe activ la ostilități.
- (3)** Rănirea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internațional, a unui membru al forțelor armate inamice sau a unui combatant al părții inamice, după ce acesta s-a predat fără condiții sau care a fost scos din luptă în orice mod, se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (4)** Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat cu caracter internațional, a uneia dintre următoarele fapte:
- a)** menținerea ilegală în detenție sau întârzierea nejustificată a repatrierii uneia sau mai multor persoane dintre cele prevăzute în [alin. \(5\) lit. a\)](#);
 - b)** transferarea, în mod direct sau indirect, de către un agent al puterii ocupante, a unei părți a populației civile căreia el îi aparține, în teritoriul ocupat;
 - c)** constrângerea, prin violență sau amenințare, a uneia sau mai multor persoane dintre cele prevăzute în [alin. \(5\) lit. a\)](#) să servească în forțele armate ale inamicului;
 - d)** constrângerea resortisanților puterii inamice să ia parte la operațiunile de război îndreptate împotriva țării lor, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (5)** Persoanele protejate de dreptul internațional umanitar sunt:
- a)** într-un conflict armat cu caracter internațional: persoanele protejate în sensul Convențiilor de la Geneva din 12 august 1949 și al Protocolului Adițional I din 8 iunie 1977, în special răniții, bolnavii, naufragiații, prizonierii de război și civilii;
 - b)** într-un conflict armat fără caracter internațional: răniții, bolnavii, naufragiații și persoanele care nu participă direct la ostilități și care se găsesc sub puterea părții inamice;
 - c)** într-un conflict armat cu sau fără caracter internațional: membrii forțelor armate și combatanții părții inamice, care au depus armele sau care, din orice altă cauză, nu se mai pot apăra și care nu se află sub puterea părții inamice.

Articolul 441

Infrațiuni de război contra proprietății și altor drepturi

- (1)** Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat, cu sau fără caracter internațional, jefuiește sau, cu încălcarea dreptului internațional și fără ca aceasta să fie justificată de necesități militare, distruge, își însușește sau rechiziționează bunuri ale părții inamice, aflate sub puterea părții căreia îi aparține făptuitorul, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2)** Declararea, în cadrul unui conflict armat cu caracter internațional, ca fiind stinse, suspendate sau inadmisibile în justiție drepturile și acțiunile tuturor resortisanților părții inamice sau ale unei părți importante a acestora se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 442

Infrațiuni de război contra operațiunilor umanitare și emblemelor

- (1)** Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internațional:
- a)** declanșează un atac împotriva personalului, instalațiilor, materialului, unităților sau vehiculelor care participă la o misiune de ajutor umanitar ori la o misiune de menținere a păcii, conform Cartei Națiunilor Unite, și care se bucură de protecția pe care dreptul internațional umanitar o garantează civililor sau bunurilor cu caracter civil;
 - b)** declanșează un atac împotriva personalului, clădirilor, unităților sanitare sau mijloacelor de transport sanitare, care utilizează semnele distinctive prevăzute de Convențiile de la Geneva, în conformitate cu dispozițiile dreptului internațional umanitar, se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2)Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internațional, utilizează fără drept semnele distinctive prevăzute de Convențiile de la Geneva, steagul de parlamentare, drapelul, insignele militare sau uniforma inamicului ori ale Organizației Națiunilor Unite, cauzând astfel moartea sau vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 443

Utilizarea de metode interzise în operațiunile de luptă

(1)Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internațional:

- a)**declanșează un atac prin mijloace militare împotriva populației civile sau a unor civili care nu participă direct la ostilități;
- b)**declanșează un atac prin mijloace militare împotriva bunurilor civile protejate ca atare de dreptul internațional umanitar, în special clădiri consacrate cultului religios, învățământului, artei, științei, acțiunilor caritabile, monumentelor istorice, spitalelor, locurilor unde bolnavii sau răniții sunt adunați, precum și împotriva orașelor, satelor, locuințelor sau clădirilor neapărate ori zonelor demilitarizate sau asupra instalațiilor ori echipamentelor ce conțin substanțe periculoase, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca obiective militare;
- c)**desfășoară un atac prin mijloace militare, știind că el va cauza pierderi de vieți omenești în rândul populației civile, răniri ale persoanelor civile, distrugeri de bunuri cu caracter civil, care ar fi vădit disproportionale în raport cu ansamblul avantajului militar concret și direct așteptat;
- d)**utilizează o persoană protejată de dispozițiile dreptului internațional umanitar pentru a evita ca anumite puncte, zone sau forțe militare să devină țintă a operațiunilor militare ale părții inamice;
- e)**utilizează, ca metodă de purtare a războiului, înfometarea deliberată a civililor, privându-i de bunurile indispensabile supraviețuirii sau împiedicând, cu încălcarea dispozițiilor dreptului internațional umanitar, primirea ajutoarelor destinate acestora;
- f)**declară sau ordonă că nu va exista îndurare pentru învinși;
- g)**ucide sau rănește, prin viclenie, un membru al forțelor armate inamice sau un combatant al forțelor inamice se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- h)**utilizează bunurile culturale protejate ca atare de dreptul internațional umanitar, în special monumente istorice, clădiri consacrate cultului religios, învățământului, artei sau științei, pentru declanșarea unui atac prin mijloace militare împotriva părții inamice.

La data de 01-02-2014 Lit. h) a alin. (1) al art. 443 a fost introdusă de [pct. 39 al art. 245 din LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 757 din 12 noiembrie 2012.](#)

(2)Desfășurarea unui atac prin mijloace militare, în cadrul unui conflict armat cu caracter internațional, știind că el va cauza mediului înconjurător daune extinse, de durată și grave, care ar fi vădit disproportionale în raport cu ansamblul avantajului militar concret și direct așteptat, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 444

Utilizarea de mijloace interzise în operațiunile de luptă

Fapta persoanei care, în cadrul unui conflict armat, cu sau fără caracter internațional:

- a)**utilizează otravă sau arme cu substanțe otrăvitoare;
- b)**utilizează gaze asfixiante, toxice sau asimilate și orice lichide, materii sau procedee similare;
- c)**utilizează arme care cauzează suferințe fizice inutile se pedepsește cu închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Articolul 445

Sanționarea tentativei

Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul titlu se pedepsește.

Titlul XIII Dispoziții finale

Articolul 446

Intrarea în vigoare

(1)Prezentul cod intră în vigoare la data care va fi stabilită în legea pentru punerea în aplicare a acestuia, cu excepția dispozițiilor [alin. \(2\)](#) și [alin. \(3\)](#), care intră în vigoare la 4 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului cod.

(2)[Legea nr. 301/2004](#) - Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 29 iunie 2004, cu modificările ulterioare, și [Legea nr. 294/2004](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 1 iulie 2004, cu modificările ulterioare, se abrogă.

(3)În termen de 12 luni de la data publicării prezentului cod în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul va supune Parlamentului spre adoptare proiectul de lege pentru punerea în aplicare a Codului penal.

Această lege a fost adoptată la data de 25 iunie 2009, în temeiul prevederilor [art. 114 alin. \(3\) din Constituția României, republicată](#), în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședința comună din data de 22 iunie 2009.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ROBERTA ALMA ANASTASE
PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA-DAN GEOANĂ

București, 17 iulie 2009.

Nr. 286.